

สินค้าเกษตรที่สำคัญของมณฑลกานซู ได้แก่ ฝ้าย น้ำมันเมล็ดต้นแฟลกซ์ (ต้นไม้ที่นำเอาปอมมาทำผ้าลินิน) แดงโม ข้าวโพด ข้าวฟ่าง และข้าวสาลี เป็นต้น โดยมีแดงโมไป๋หลาน (Bailan melon หรือ 白兰瓜) เป็นแดงโมมีชื่อของนครหลานโจว นอกจากนี้ มณฑลกานซูยังอุดมไปด้วยพืชสมุนไพรจีนหลายประเภทซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของยาจีนแผนโบราณ เช่น ดันโบตัน ซึ่งพบทั่วไปในเมืองเหอผิงใกล้กับนครหลานโจว ถือเป็นส่วนประกอบสำคัญของยาแผนโบราณของเขตปกครองตนเองทิเบต มณฑลหยุนหนาน มณฑลชื้อชวน และบางเมืองในประเทศญี่ปุ่น โดยมีบริษัท Limagrain ผู้เพาะเมล็ดพืชรายใหญ่จากฝรั่งเศสได้เข้ามาตั้งฐานการเพาะปลูกเมล็ดพืชในเมืองอู่เว่ย และมีแผนที่จะโยกย้ายศูนย์กลางการเพาะปลูกเมล็ดพืชของตนมายังมณฑลกานซูด้วย

มณฑลกานซูยังมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมปศุสัตว์ โดยมีทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 5 ในจีน เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการเลี้ยงแกะและวัว โดยในปี ค.ศ. 2005 มณฑลกานซูมีมูลค่าผลผลิตจากอุตสาหกรรมปศุสัตว์รวม 12.91 พันล้านหยวน สินค้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องหนัง ใสสำหรับใส่กรอก และยังมีผลิตภัณฑ์พลอยได้ เช่น ขนอูฐ ซึ่งเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงด้วย อย่างไรก็ดี ในเดือนสิงหาคมปี ค.ศ. 2006 อุตสาหกรรมปศุสัตว์ของมณฑลกานซูได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคเท้า-ปาก (Foot-and-mouth) เช่นกัน ทำให้นครหลานโจวมีแผนที่จะพัฒนาตนให้เป็นฐานการผลิตวัคซีนป้องกันโรคดังกล่าว ซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุดในจีนภายในปี ค.ศ. 2010

มณฑลกานซูได้มีการจัดตั้งเขตพัฒนาภาคเกษตรกรรม 16 แห่ง เช่น “เขตสาธิตอุตสาหกรรมเกษตรปลอดสารจีนหวางชวน (Qinwangchuan Green Industry Demonstration Zone)” และ “เขตสาธิตเกษตรกรรมด้วยเทคโนโลยีใหม่ขั้นสูงเทียนสูย (Tianshui Demonstration Zone for New and High Technology Agriculture)” เป็นต้น และยังมีเขตสาธิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางเกษตรกรรม 137 แห่ง บนพื้นที่รวม 311,000 เฮกตาร์ โดยได้มีการนำเข้าและดัดแปลงเทคโนโลยีทางการเกษตรใหม่ขั้นสูงมาประยุกต์ใช้ด้วย

6. อุตสาหกรรม

มณฑลกานซูมีผลผลิตในภาคอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 43.4 ของมูลค่า GDP รวม โดยส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสินแร่ที่มีอยู่มากมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมเหมืองแร่และการสกัดสินแร่ โดยเฉพาะสินแร่หายาก นอกจากนี้ ยังมีอุตสาหกรรมการผลิตพลังงานไฟฟ้า ปิโตรเคมี เครื่องจักรที่ใช้ในการสำรวจน้ำมัน และวัสดุก่อสร้าง เป็นต้น

อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในนครหลานโจว เมืองจินซาง เมืองไป๋อัน เมืองเทียนสูย และเมืองอู่เหมิน

โดยในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมสิ่งทอมีการเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมการปั่นขนสัตว์และฝ้าย การถัก และใยเคมี สำหรับสินค้าอุตสาหกรรมที่สำคัญของมณฑลกานซูและสามารถสร้างตราสินค้าของตนเอง ได้แก่ ผงชูรส “Rong Hua” ซึ่งจัดอยู่ใน

อันดับที่ 2 ของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวทั่วประเทศ หมึกพิมพ์และผงหมึก แป้งข้าวโพด กรดมะนาว และไวน์ โดยจัดอยู่อันดับที่ 4 อันดับที่ 9 อันดับที่ 12 และอันดับที่ 14 ตามลำดับ

อุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ

(1) อุตสาหกรรมเหมืองแร่

อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ของมณฑลกานซูเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสินแร่ ซึ่งมีอยู่มากมาย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเหมืองแร่และการสกัดสินแร่ ที่สำคัญ ยังถือเป็นหนึ่งในฐานการผลิตสินแร่โลหะที่ไม่มีเหล็กผสมที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน ด้วยผลผลิตที่สำคัญ เช่น ทองแดง อะลูมิเนียม นิกเกิล ตะกั่ว และสังกะสี โดยในปี ค.ศ. 2003 มณฑลกานซูสามารถผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าสำเร็จรูปได้ 2.46 ล้านตัน โดยเป็นเหล็กที่ออกมาจากเตาหลอม 2.39 ล้านตัน และโลหะที่ผสมเหล็ก 0.43 ล้านตัน และยังสามารถผลิตนิกเกิล 60,800 ตัน ทองแดง 172,800 ตัน และอะลูมิเนียม 506,700 ตัน

บริษัทที่เป็นผู้นำในอุตสาหกรรมนี้ ได้แก่ บริษัท Gansu Rare Earth Corp ซึ่งมีฐานอยู่ในเมืองไป๋อิ่น จัดเป็นผู้ทำธุรกรรมถลุงแร่โลหะหายากรายใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของโลก และบริษัท Lanzhou Aluminium มีฐานการผลิตอะลูมิเนียมนำไฟฟ้า (Electrolytic Aluminium) ด้วยกำลังการผลิต 206,000 ตัน และกำลังขยายกำลังการผลิตให้ได้เป็น 260,000 ตันในปี ค.ศ. 2007 เป็นต้น

ทั้งนี้ เมืองจินชางถือเป็นฐานการผลิตแร่ นิกเกิลชั้นนำของจีน โดยมีแหล่งแร่สะสมดังกล่าวมากเป็นอันดับที่ 3 ของโลก ผู้ผลิตที่สำคัญ ได้แก่ บริษัท Jinchuan Nickel Group ซึ่งเป็นผู้ผลิตแร่ นิกเกิลรายใหญ่ที่สุดของจีน ซึ่งสามารถผลิตแร่ นิกเกิลได้ถึงร้อยละ 90 ของปริมาณแร่ นิกเกิลที่ผลิตได้ทั่วประเทศ หรือราว 91,000 ตันในปี ค.ศ. 2005 และมีการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และฝรั่งเศส เป็นต้น และในปี ค.ศ. 2006 ยังได้ร่วมทุนกับบริษัท Allegiance Mining ของออสเตรเลีย เพื่อขุดหาแร่ นิกเกิลในพื้นที่โครงการของบริษัท Allegiance ทางด้านตะวันตกของเมืองแทสมาเนียและจำหน่ายแร่ นิกเกิลเข้มข้น และในปีเดียวกัน บริษัทฯ ยังได้หันไปเน้นการลงทุนในอุตสาหกรรมถลุงแร่โลหะหายากด้วย

มณฑลกานซูมีแผนที่จะเน้นการสำรวจหาแร่โลหะที่ไม่มีเหล็กผสมเป็นอันดับแรก ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 2006-2010 และเพื่อเป็นการกระตุ้นการพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าว มณฑลกานซูจึงได้ให้สิทธิพิเศษด้านการลงทุนเพื่อกระตุ้นการลงทุนจากต่างชาติในการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมือง การคัดแยก และการแปรรูปสินแร่ โดยที่ผ่านมามีนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมนี้หลายราย เช่น บริษัท Silk Road Resources และบริษัท Jinshan Gold Mines ของแคนาดาต่างเข้ามาร่วมทุนเพื่อสำรวจหาแหล่งทองคำในปี ค.ศ. 2005 บริษัท WMC Resources ของออสเตรเลียได้ร่วมทุนแบบครั้งต่อครั้งกับบริษัท

Jinchuan Group เพื่อสำรวจหาแร่เหล็กและทองแดงในมณฑลกานซู และมณฑลอื่นๆ ในภาคตะวันตกของจีน เป็นต้น

(2) อุตสาหกรรมการผลิตและจัดหาพลังงานไฟฟ้า

นอกเหนือไปจากทรัพยากรสินแร่ที่มีอยู่มากมายแล้ว มณฑลกานซูยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นแหล่งพลังงานอย่างอุดมสมบูรณ์เช่นกัน และสามารถสร้างรายได้ให้มณฑลกานซูค่อนข้างสูง โดยเฉพาะพลังงานน้ำได้จากแหล่งน้ำภายในมณฑล เนื่องจากที่ตั้งของมณฑลที่อยู่บริเวณต้นน้ำของแม่น้ำหวงเหอ โดยมีปริมาณน้ำรวม 61.40 พันล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี สามารถผลิตไฟฟ้าได้ 17.24 ล้านกิโลวัตต์ต่อปี มากเป็นอันดับที่ 9 ของประเทศ ปัจจุบัน มณฑลกานซูมีสถานผลิตไฟฟ้าพลังน้ำรวม 29 แห่ง ด้วยกำลังการผลิตไฟฟ้ารวม 30 ล้านกิโลวัตต์และกำลังในการจ่ายกระแสไฟ 23.56 พันล้านกิโลวัตต์ต่อปี

โครงการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำที่สำคัญ ได้แก่ สถานผลิตไฟฟ้าพลังน้ำหลิวเจียเสีย (Liujiashia หรือ 刘家峡) เป็นเขื่อนชลประทานที่ใหญ่ที่สุดของภาคตะวันตก สร้างเมื่อปี ค.ศ. 1964-1974 เป็นแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้า ป้องกันน้ำท่วม จัดสรรน้ำเพื่อพื้นที่การเกษตรครอบคลุมบริเวณ 3 มณฑล คือ มณฑลชิงไห่ กานซู และส่านซี และมีแผนที่จะเพิ่มศักยภาพในการผลิตเพิ่มเป็น 8,000 เมกะวัตต์ภายใต้แผนพัฒนาในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 2006-2010 สำหรับโครงการอื่นๆ เช่น เขื่อนเยียนกัวเสีย (Yanguoxia หรือ 盐锅峡) และเขื่อนปาผานเสีย (Bapanxia หรือ 八盘峡) บริเวณตอนบนของแม่น้ำหวงเหอ และสถานผลิตไฟฟ้าพลังน้ำบีโข่ว (Bikou หรือ 碧口) บนแม่น้ำไปหลง (Bailong River) ซึ่งเป็นแม่น้ำสาขาของแม่น้ำฉางเจียง นอกจากนี้ และธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) ได้อนุมัติเงินกู้ 49 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพื่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าพลังน้ำเสี่ยวกุชาน (Xiaogushan หรือ 小孤山) ที่มีกำลังการผลิต 98 เมกะวัตต์ในบริเวณแม่น้ำเฮยเหอในเมืองจางเย่ในปี ค.ศ. 2003 เพื่อส่งไฟฟ้าให้กับพื้นที่ที่ห่างไกลที่สุดในมณฑลกานซูด้วย

มณฑลกานซูได้จัดสรรงบประมาณมากกว่า 20 พันล้านหยวนเพื่อลงทุนในการพัฒนาโครงข่ายสายไฟฟ้าในช่วงปี ค.ศ. 2006-2010 และมีการพัฒนาการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานลม ปัจจุบันมณฑลกานซูมีสถานไฟฟ้าพลังงานลม 4 แห่ง และกำลังก่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าพลังงานลมขนาด 1,000 - เมกะวัตต์ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑล ซึ่งจะเป็นโรงงานผลิตไฟฟ้าพลังงานลมที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของจีน ด้วยงบประมาณก่อสร้างรวม 8 พันล้านหยวน กำหนดแล้วเสร็จในปี ค.ศ. 2016 และยังมีการจัดตั้งสถาบันวิจัยเทคโนโลยีพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Technology Research Institute) ในนครหลานโจว ซึ่งจะเปิดในปี ค.ศ. 2008

นักลงทุนต่างชาติได้เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมพลังงานเช่นกัน เช่น บริษัท Siemens ของเยอรมนี ได้ร่วมมือกับบริษัท Lanzhou Electric Corp ในการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน 2 แห่งในมณฑลกานซู โดยบริษัท Siemens จะนำเอาเทคโนโลยีการผลิตมอเตอร์ควบคุมคลื่นความถี่หลายระดับ (Variable-frequency Motor) ที่ใช้ในการกำเนิดพลังงานไฟฟ้าจาก

ความร่วมมือใช้งาน และบริษัท Korea Electric Power Corp ได้ร่วมทุนกับบริษัท China Datang Corp จัดตั้งโรงงานผลิตไฟฟ้าพลังงานลมที่มีศักยภาพในการผลิต 49 เมกะวัตต์ในเมือง อี้ว์เหมินในปี ค.ศ. 2006 นอกจากนี้ ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชียและหน่วยงานเพื่อการพัฒนาสากลของประเทศแคนาดา (Canadian International Development Agency) ยังได้ให้เงินสนับสนุนแก่โครงการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำและพลังแสงอาทิตย์ขนาดเล็กในมณฑลอีกเป็นจำนวนมาก

(3) อุตสาหกรรมปิโตรเคมี

มณฑลกานซูยังพื้นฐานอุตสาหกรรมการกลั่นน้ำมันและปิโตรเคมีที่สำคัญแห่งหนึ่ง โดยโดยมีนครหลานโจวเป็นฐานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเป็นที่ตั้งโรงกลั่นน้ำมันที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของจีน ในปี ค.ศ. 2003 สามารถผลิตถ่านหินดิบสะสมได้สูงถึง 29.27 ล้านตัน และน้ำมันกลั่นได้ 10.14 ล้านตัน สถานผลิตน้ำมันที่สำคัญ ได้แก่ สถานีอี้ว์เหมินและฉางชิ่ง (Changqing หรือ 长庆) และยังมีท่อส่งน้ำมันหลานโจว-เฉิงตู-ฉางชิ่ง ซึ่งจะตัดผ่านเมืองและอำเภอต่าง ๆ 30 เมืองในมณฑลกานซู ชื่อชวน และมหานครฉงชิ่ง ความยาว 1,250 กิโลเมตร ด้วยกำลังการส่งน้ำมันมากกว่า 5 ล้านตัน และยังมีเครือข่ายท่อส่งน้ำมันระหว่างเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ ชินเจียง มณฑลกานซู เทอหนาน หูเป่ย์ เจียงซู เจียงซี และมหานครเซี่ยงไฮ้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางท่อส่งก๊าซสายตะวันตกสู่ตะวันออกความยาว 4,200 กิโลเมตรของจีน และจะขยายไปประเทศเติร์กเมนิสถานและไซบีเรียตะวันออก นอกจากนี้ มณฑลกานซูยังเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมพลังงานปรมาณูของจีนด้วย

บริษัทที่เป็นผู้นำในอุตสาหกรรมนี้ และถือว่ามีความสำคัญต่อการอุตสาหกรรมปิโตรเคมีของจีน ได้แก่

- Lanzhou Oil Refinery
- Lanzhou Company of Chemical Industry
- โรงกลั่นน้ำมันของบริษัท PetroChina Co. Ltd. ซึ่งเป็นโรงกลั่นที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตกของจีน ก่อตั้งขึ้นในทศวรรษที่ 1950 และยังมีโรงงานผลิตสารเคมีอินทรีย์ในปริมาณถึง 600,000 ตันต่อปี และโรงงานจัดเก็บผลิตภัณฑ์น้ำมันขนาด 190,000 ลูกบาศก์เมตรในปี ค.ศ. 2006 นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีแผนที่จะผลักดันให้นครหลานโจวกลายเป็นฐานทางอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตกของจีน ด้วยเงินลงทุนถึง 1.10 พันล้านหยวนเพื่อตั้งโรงงานผลิตกรดอะคริลิกที่มีกำลังผลิต 80,000 ตันต่อปี และสารอะคริลิคปริมาณ 115,000 ตันต่อปี

- Lanzhou PetroChemical Co. ได้ร่วมทุนกับบริษัท Lubrizol Corp. ซึ่งเป็นหนึ่งในบริษัทต่างชาติที่ใหญ่ที่สุดในนครหลานโจว จัดตั้งบริษัท Lubrizol Lanlian Additive Co., Ltd.

- Lanzhou Petrochemical Machinery and Engineering Group ร่วมทุนกับบริษัท National Oilwell International จัดตั้งบริษัท Lanzhou LS-National Oilwell Petroleum Engineering Co., Ltd. เป็นต้น

มณฑลกานซูมีแผนที่จะพัฒนาอุทยานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในนครหลานโจวโดยการขยายพื้นที่ให้มีขนาด 43 ตารางกิโลเมตรภายในปี ค.ศ. 2010 ด้วยงบประมาณถึง 3 พันล้านหยวน

(4) อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล

อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญอีกอุตสาหกรรมหนึ่งของมณฑลกานซู โดยมีนครหลานโจวและเมืองเทียนชู่เป็นศูนย์กลางในการผลิต ทั้งนี้ ในปัจจุบัน มณฑลกานซูเป็นมณฑลที่ผลิตอุปกรณ์ชุดเจาะน้ำมันได้เกินครึ่งหนึ่งของที่ผลิตทั่วประเทศ และยังเป็นฐานอุตสาหกรรมการผลิตกล้องความเร็วสูงด้วย

นอกจากนี้ ยังมีบริษัท Geely Automobile ซึ่งเป็นผู้ผลิตรถยนต์ภายในประเทศที่สำคัญรายหนึ่ง ได้เข้ามาตั้งฐานการผลิตรถยนต์ซีดานในนครหลานโจวในปลายปี ค.ศ. 2006 ด้วยกำลังการผลิตถึง 100,000 คันต่อปี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานการขยายส่วนแบ่งในตลาดของบริษัทฯ ในพื้นที่มณฑลตอนในและลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งลำเลียงรถยนต์ที่ประกอบสำเร็จแล้วมาสู่ตลาดดังกล่าว

(5) อุตสาหกรรมใบยาสูบ

อุตสาหกรรมใบยาสูบก็เป็นอีกอุตสาหกรรมที่สำคัญของมณฑลกานซู โดยในปี ค.ศ. 2003 มณฑลกานซูสามารถผลิตบุหรี่ได้สูงถึง 420,000 กล่อง บริษัทที่เป็นผู้นำในอุตสาหกรรมนี้ได้แก่ บริษัท Lanzhou Cigarette Factory โดยคุณภาพของบุหรี่ที่ผลิตได้จัดอยู่ในอันดับที่ 2 ในบรรดาบุหรี่ที่ผลิตโดยบริษัทที่ได้มีการตรวจสอบคุณภาพรวม 92 รายจากทั่วประเทศ ภายใต้ชื่อยี่ห้อ "Lanzhou Treasure" ซึ่งถือเป็นบุหรี่คุณภาพสูงและคุณภาพของผลิตภัณฑ์โดยรวมจัดอยู่ในอันดับที่ 5 ในบรรดาอุตสาหกรรมเดียวกัน

7. การท่องเที่ยว

มณฑลกานซูเป็นที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งของจีน โดยเฉพาะถ้ำม่อเกาคูในเมืองฉุนหวง ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมจากองค์การยูเนสโกด้วย และเพื่อเป็นการกระตุ้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในมณฑลกานซู รัฐบาลกลางได้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจการท่องเที่ยวแห่งใหม่ในเมืองฉุนหวง บริเวณทะเลสาบอีตาง (Yitang Lake) บนพื้นที่รวม 5 ตารางกิโลเมตร โดยรัฐบาลมณฑลกานซูจะให้สิทธิพิเศษทางการลงทุนเพื่อส่งเสริมการลงทุนทั้งจากในและต่างประเทศ นอกจากนี้ มณฑลกานซูได้ร่วมมือกับอีก 9 มณฑล/เขตปกครองตนเอง อันได้แก่ มณฑลชิงไห่ ซื่อชวน ซานซี ซานซี เหอหนาน ซานตง เขตปกครองตนเองมองโกเลียใน และเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนึ่งเซีย เพื่อสร้างเครือข่ายข้อมูลการท่องเที่ยวและจัดงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นประจำทุกสองปีด้วย

7.1 จำนวนนักท่องเที่ยวและรายรับจากการท่องเที่ยว

ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลกานซูมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามารวมทั้งสิ้น 0.17 ล้านคน เพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 13.6 จัดอยู่ในอันดับที่ 26 ของจีน และมีรายรับจากการท่องเที่ยวรวม 59 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 34.1 จัดอยู่ในอันดับที่ 29 ของจีน

ตารางที่ 3
ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของมณฑลกานซู ปี ค.ศ. 2005

จำนวนนักท่องเที่ยว ระหว่างประเทศ (คน)	ชาวต่างชาติ (คน) (ไม่รวมฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน)	รายได้จาก การท่องเที่ยว (ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	จำนวนสถานที่ ท่องเที่ยวติดอันดับ มรดกโลก
288,500	172,000	59	1 แห่ง
อันดับที่ 27 ของจีน	อันดับที่ 26 ของจีน	อันดับที่ 28 ของจีน	

ที่มา: Gansu Statistical Yearbook 2006.

มณฑลกานซูมีโรงแรม 157 แห่ง จัดอยู่ในอันดับที่ 24 ของจีน ส่วนใหญ่เป็นกิจการของรัฐบาลกิจถึง 153 แห่ง และโรงแรมที่ลงทุนโดยนักลงทุนชาวไต้หวัน ฮ่องกง และมาเก๊า 2 แห่ง สำหรับโรงแรมระดับห้าดาวในมณฑลกานซู ได้แก่ Sunshine Plaza ในนครหลานโจว

มณฑลกานซูมีจำนวนบริษัทนำเที่ยวทั้งสิ้น 218 แห่ง จัดอยู่ในอันดับที่ 24 ของจีน ในจำนวนนี้มีจำนวนบริษัทนำเที่ยวระหว่างประเทศเพียง 27 แห่ง ที่เหลือเป็นบริษัทนำเที่ยวในประเทศจีน มีการจ้างงานพนักงานและแรงงานอื่นๆ ในภาคการท่องเที่ยว 3,305 คน จัดอยู่ในอันดับที่ 25 ของจีน

7.2 แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

มณฑลกานซูมีทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมอยู่มากมาย เริ่มตั้งแต่แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางสายไหม ซึ่งเป็นเส้นทางติดต่อค้าขายในสมัยโบราณ แหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางแม่น้ำหวงเหอ แหล่งท่องเที่ยวกำแพงเมืองจีน และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยต่างๆ โดยมีทั้งโบราณสถานและโบราณวัตถุหลากหลายประเภท เช่น วัด คูหาถ้ำ แนวกำแพงและด่านบนกำแพงเมืองจีน เจดีย์ และหอสูง ซากเมืองโบราณ และโบราณวัตถุทางประวัติศาสตร์ โดยมีนครหลานโจวเป็นศูนย์กลางแหล่งท่องเที่ยว นอกเหนือจากแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมแล้ว มณฑลกานซูยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอันงดงาม ทั้งทัศนียภาพของภูเขา แม่น้ำ หุบเขาที่ราบสูง ทะเลทราย ธารน้ำแข็ง ไปจนถึงภูเขาที่มีหิมะปกคลุมตลอดทั้งปี นอกจากนี้

จากการขุดเจาะพื้นที่เพื่อวางท่อส่งก๊าซตามแนวตะวันตก-ออก ยังทำให้ค้นพบแหล่งโบราณคดีต่าง ๆ อีก 18 แห่ง

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงของมณฑลกานซู่ เช่น

เมืองตุนหวง (Dunhuang หรือ 敦煌) ตั้งอยู่ในเมืองจิ่วเฉวียน เป็นเมืองโอเอซิสกลางทะเลทราย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลกานซู่ เป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานอันมีชื่อเสียงบนเส้นทางสายไหม ได้แก่

ถ้ำผาม่อเกาคุ (Mogao Grottoes หรือ 莫高窟)¹ มีอีกชื่อหนึ่งว่า “ถ้ำพระพุทธรูปพันองค์” (Thousand Buddhas Caves หรือ 千佛洞) ได้รับขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมจากองค์การยูเนสโกในปี ค.ศ. 1987 ตั้งอยู่บนเนินทรายหมิงซาซาน (Mingsha Shan หรือ 鸣沙山) ห่างไปทางตะวันออกเฉียงใต้ของเมืองตุนหวง 25 กิโลเมตร มีอาณาเขตจากเหนือจรดใต้ 1,680 เมตร เริ่มก่อสร้างใน ค.ศ. 366 จนถึงสมัยราชวงศ์หยวน (ปี ค.ศ. 1271-1368) มีอายุราว 1,600 กว่าปี เป็นหนึ่งในสามถ้ำผาอันโด่งดังของจีน อันได้แก่ ถ้ำผาหยุนกัง ที่เมืองต้าถง มณฑลชานซี และถ้ำผาหลงเหมิน ที่เมืองลั่วหยาง มณฑลเหอหนาน โดยถ้ำผาม่อเกาคุเป็นถ้ำผาที่สร้างขึ้นแรกสุด ประกอบด้วยช่องเขาแบ่งเป็น 5 ชั้น มีถ้ำที่ได้รับการอนุรักษ์ราว 500 กว่าถ้ำ เป็นศูนย์รวมความงามทางพุทธศิลป์ชั้นสูง การแกะสลักหิน งานจิตรกรรมผนังถ้ำความยาวมากกว่า 45,000 ตารางเมตร ศิลปะรูปสลักเขียนสี 2,415 ชิ้น และสถาปัตยกรรมโบราณ และยังเป็นชุมทรัพย์โบราณวัตถุอายุในราวคริสต์ศตวรรษที่ 4-14 อันได้แก่ คัมภีร์ทางพุทธศาสนา บันทึกประวัติศาสตร์ ตำราและหนังสือ และภาพเขียนจีน รวมกว่า 50,000 รายการ อีกทั้งสะท้อนภูมิปัญญาของชนชั้นแรงงานในอดีตด้วย

เนินทรายร้องไห้หรือเนินทรายหมิงซาซาน (Mingsha Shan/Echoing-Sand Mountain หรือ 鸣沙山) เป็นเนินทรายที่มีความยาวราว 40 กิโลเมตร โดยยอดที่สูงที่สุดมีความสูงจากระดับน้ำทะเล 1,715 เมตร เป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมแห่งหนึ่ง โดยเมื่อนักท่องเที่ยวขึ้นถึงยอดเขา สามารถนั่งเลื่อนเช่นเดียวกับเลื่อนหิมะไถลลงมายังเชิงเขาด้านล่าง และจะได้ยินเสียงประหลาดคล้ายกับเสียงกลองรบ เสียงม้าร้อง เสียงสู้รบ และเสียงคนร้อง ตามตำนานเล่าว่าเคยมีกองทัพถูกพายุทรายพัดกระหน่ำและถูกฝังทั้งเป็นทั้งกองทัพอยู่ใต้ภูเขาลูกนี้ ซึ่งในความเป็นจริงเกิดจากการเสียดสีของเม็ดทรายในบริเวณเนินทราย อันเป็นที่มาของชื่อเนินทรายร้องไห้แห่งนี้

บ่อน้ำพระจันทร์เสี้ยวหรือบ่อน้ำเยว่หยวาเฉวียน (Yueyaquan หรือ 月牙泉) อยู่ใกล้กับเนินทรายร้องไห้ ตั้งอยู่ห่างจากเมืองตุนหวงไปทางตะวันตกเฉียงใต้ 5 กิโลเมตร เป็นหนึ่งใน 40 แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดของจีนและเป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมแห่งหนึ่งเนื่องจากความสวยงามของบ่อน้ำที่มีรูปร่างคล้ายพระจันทร์เสี้ยว เป็นโอเอซิสตั้งอยู่ท่ามกลางทะเลทราย

¹ “ม่อเกาคุ” พุทธศิลป์ชั้นเลิศที่ตุนหวง,” ผู้จัดการออนไลน์ (29 เมษายน 2547),

<<http://www.manager.co.th/china/ViewNews.aspx?newsID=4768874031900>>.

ในช่วงปี ค.ศ. 1960 บ่อน้ำมีความลึกมากที่สุด 7.5 เมตร แต่ในปี ค.ศ. 1990 พื้นที่ของบ่อน้ำมีขนาดเล็กลง และมีความลึกมากที่สุดเหลือเพียง 1.3 เมตรเท่านั้น

แหล่งโบราณคดีอวิ๋วเหมินกวน (玉门关) และหยางกวน (阳关) เป็นด่านตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของเมืองตุนหวง ในอดีตกาลเป็นเส้นทางผ่านช่องเส้นทางสายไหมและเป็นหนึ่งในเส้นทางเชื่อมโยงจีนและภูมิภาคเอเชียกลาง

เมืองเจียอวิ๋วกวน มีสถานที่ที่สำคัญ ได้แก่

กำแพงเมืองจีนด่านสุดท้ายทางด้านตะวันตก "ด่านเจียอวิ๋วกวน" (Jiayuguan Pass of the Great Wall หรือ 嘉峪关) เป็นด่านกำแพงเมืองจีนที่ใหญ่ที่สุดและยังคงสภาพสมบูรณ์มากที่สุด สร้างขึ้นในต้นราชวงศ์หมิงในราวปี ค.ศ. 1372 ส่วนบนของกำแพงสูง 10 เมตร และยาว 640 เมตร เป็นที่ตั้งของหอรบวังภัยซึ่งสร้างขึ้นในปลายราชวงศ์หมิงถึงต้นราชวงศ์ชิง ด้านหนึ่งทอดไปทางด้านตะวันตกเฉียงใต้สู่เทือกเขาฉีเหลียนซานและอีกด้านหนึ่งทอดไปทางทิศเหนือสู่เทือกเขาเป่ย์ซาน เนื่องจากตั้งอยู่ปลายสุดทางด้านตะวันตกของกำแพงเมืองจีน จึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า "The First And Greatest Pass Under Heaven"

จังหวัดปกครองตนเองชนชาติหุยหลินเซีย มีสถานที่ที่สำคัญ ได้แก่ วัดถ้ำผิงหลิง (Bingling Temple หรือ 炳灵寺) คำว่า "ผิงหลิง" เป็นภาษาทิเบต หมายถึง "พระพุทธรูปหมื่นองค์" ตั้งอยู่ในหุบเขาเล็กริมแม่น้ำหวงเหอทางตอนเหนือบริเวณเขื่อนหลิวเจียเสีย ห่างจากนครหลานโจว 80 กิโลเมตร สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 420 เป็นกลุ่มถ้ำทางพุทธศาสนา ประกอบด้วยถ้ำผาริมแม่น้ำทั้งหมด 183 ถ้ำ ซึ่งเป็นที่เก็บพระพุทธรูปแกะสลักจากหินทราย 694 องค์ ที่โดดเด่น ได้แก่ รูปสลักพระโพธิสัตว์ศรีอารยเมตไตรย (Maitreya Buddha) ความสูง 27 เมตร เป็นต้นวัดผิงหลิงนี้สามารถเข้าถึงได้โดยทางเรือและเฉพาะในฤดูร้อนและฤดูใบไม้ร่วงเท่านั้น

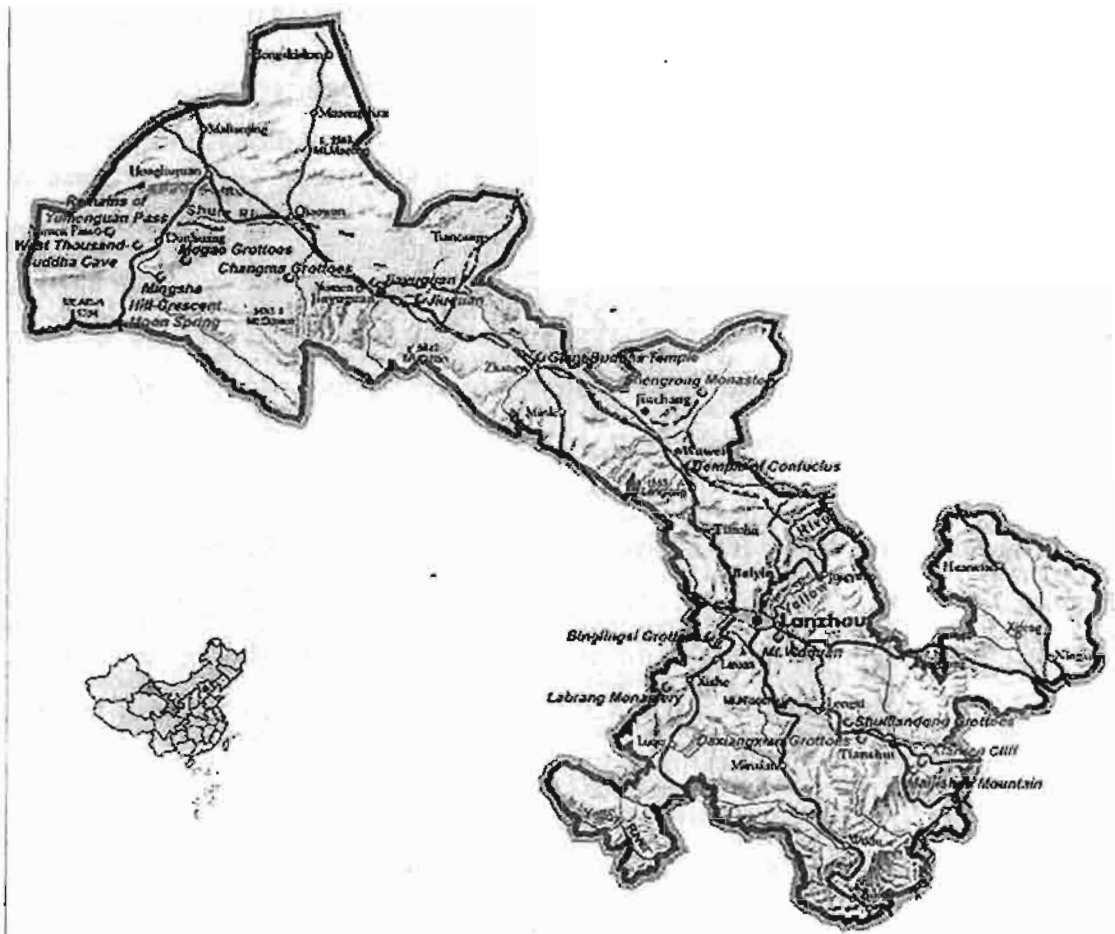
จังหวัดปกครองตนเองชนชาติทิเบตกานหนาน-มีสถานที่ที่สำคัญ ได้แก่ วัดลามะลาปูเล็ง (Labrang Monastery หรือ 拉卜楞寺) ตั้งอยู่ในอำเภอเซี่ยเหอ ทางตอนใต้ของมณฑลกานซู่ สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1710 เป็นหนึ่งในหกวัดสำคัญของพุทธศาสนานิกายที่สวมหมวกสีเหลือง (Yellow Hat Buddhist Sect หรือ Geluk) ของทิเบต ปัจจุบันถือเป็นวัดลามะที่มีพระจำพรรษามากที่สุดนอกพื้นที่เขตปกครองตนเองชนชาติทิเบต

นครหลานโจว มี พิพิธภัณฑ์มณฑลกานซู่ (Gansu Museum) เป็นสถานที่เก็บรวบรวมโบราณวัตถุมากกว่า 1 แสนรายการ ที่สำคัญและมีชื่อ ได้แก่ รูปปั้นม้าบิน (Flying Horse) ซึ่งมีอายุกว่า 2 พันปี รูปปั้นนักรบสมัยราชวงศ์ถัง และโครงกระดูกช้างแมมมอธ ขนาดสูง 4 เมตร เป็นต้น

เมืองจางเย่ ห่างจากนครหลานโจวไปทางตะวันตกเฉียงใต้ราว 450 กิโลเมตร มีพระพุทธรูปไสยาสน์ ซึ่งปั้นพระพุทธรูปนอนที่ใหญ่ที่สุดในจีน ด้วยความยาวถึง 34 เมตร สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1098

ภาพที่ 4

แผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของมณฑลกานซู

8. การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ

ภาพรวมมูลค่าการลงทุนในมณฑลกานซูยังค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปของเงินกู้และเงินสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ เช่น ธนาคารโลก องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (UN Food and Agriculture Organization) และโครงการอาหารโลก (World Food Program) และจากประเทศต่างๆ เป็นต้น โดยส่วนใหญ่นำมาใช้ในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ การพัฒนาหน่วยผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ ตลอดจนโครงการทางการแพทย์และการศึกษาอื่นๆ

8.1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ

ในปี ค.ศ. 2000 มณฑลกานซูมีมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติค่อนข้างสูง โดยมีการลงทุนในโครงการต่างๆ รวม 76 โครงการ คิดเป็นมูลค่าการลงทุนตามสัญญา รวม 123.40 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 49.8 และมีมูลค่าการลงทุนที่ใช้จริงรวม 62.40

ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 51.9 แต่ในปี ค.ศ. 2003 มูลค่าการลงทุนจากต่างชาติของมณฑลกานซูมีจำนวนลดลง โดยมีมูลค่าการลงทุนตามสัญญารวม 245.0 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 2002 ร้อยละ 22.0 ขณะที่มูลค่าการลงทุนที่ใช้จริงเพียง 39.0 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ลดลงร้อยละ 25.7

ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลกานซูมีจำนวนวิสาหกิจที่เป็นของนักลงทุนต่างชาติที่ขึ้นทะเบียนการค้าในมณฑลกานซูทั้งหมด 658 แห่ง จัดอยู่ในอันดับที่ 26 ของจีน

ตารางที่ 4

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในมณฑลกานซู

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ	ปี 1999	ปี 2000	ปี 2003
จำนวนโครงการ (โครงการ)	67	76	NA
มูลค่าตามสัญญา (พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	0.08	0.12	0.25
มูลค่าที่ใช้จริง (พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	0.04	0.06	0.04

ที่มา: Hong Kong Trade Development Council.

การลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมการก่อสร้าง การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ อาหารและเครื่องดื่ม เครื่องจักรกล อิเล็กทรอนิกส์ ปิโตรเคมี เกษตรกรรม สิ่งทอและอุตสาหกรรมเบาอื่นๆ

8.2 แหล่งเงินทุนสำคัญ

แหล่งเงินทุนในมณฑลกานซูส่วนใหญ่มาจากสหรัฐอเมริกา ฮองกง สหราชอาณาจักร ฟิลิปปินส์ และไต้หวัน เป็นต้น

การลงทุนของไทยในมณฑลกานซู

ตัวอย่างการลงทุนของไทยในมณฑลกานซู เช่น บริษัท Lanzhou Chia Tai Co., Ltd. เป็นบริษัทที่ลงทุนโดยกลุ่มบริษัทซีพี (ประเทศไทย) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1991 ผลิตและจำหน่ายอาหารสัตว์ด้วยการผลิต 180,000 ตันต่อปี และยังมีฟาร์มเลี้ยงไก่จำนวน 9 ล้านตัวต่อปี เป็นต้น

8.3 นโยบายกระตุ้นการลงทุนของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น

มณฑลกานซูได้ให้สิทธิพิเศษทางการลงทุนแก่บริษัทต่างชาติ โดยเฉพาะสิทธิพิเศษทางภาษี เพื่อกระตุ้นการลงทุนภายในมณฑล ตัวอย่างสิทธิพิเศษทางการลงทุนแก่บริษัทต่างชาติ เช่น

1) บริษัทต่างชาติด้านการผลิตที่จัดตั้งขึ้นในมณฑลกว่านชู่ที่ได้ประกอบกิจการสิบปีขึ้นไป จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในช่วงปีที่หนึ่งถึงปีที่สองที่มีผลกำไร และจากนั้นจะได้รับการลดหย่อนภาษีลงร้อยละ 50 ในปีที่สามถึงปีที่ห้า

2) บริษัทต่างชาติด้านการผลิตในอุตสาหกรรมเกษตร ป่าไม้ และปศุสัตว์ ที่จัดตั้งขึ้นนอกตัวนครหลานโจว จะได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลเหลือร้อยละ 15-30 ในช่วงระยะเวลาสิบปีถัดมา นับตั้งแต่สิทธิพิเศษทางภาษีแรกสิ้นสุดลงภายใต้ความเห็นชอบของรัฐบาล

นอกจากนี้ ตามนโยบายการพัฒนาพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันตกของจีน รัฐบาลกลางได้มีการให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุน โดยภายใต้นโยบายที่มีอยู่เดิม บริษัทต่างชาติจะได้รับการลด/ยกเว้นภาษีเป็นระยะเวลาสามปี แต่ภายใต้นโยบายใหม่นี้ บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันตกจะได้รับการเรียกเก็บภาษีในอัตราพิเศษอีกเป็นระยะเวลาสามปี นับตั้งแต่สิทธิพิเศษทางภาษีแรกสิ้นสุดลง ทั้งนี้ การเรียกเก็บภาษีอัตราพิเศษสามารถลดลงเหลือเพียงร้อยละ 10 หากบริษัทฯ มีมูลค่าการส่งออกเกินกว่าร้อยละ 70 ของมูลค่าการผลิตรวมทั้งปีของบริษัท

สำหรับโครงการลงทุนที่รัฐบาลมณฑลกว่านชู่ส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติในอนาคต ได้แก่ โครงการลงทุนที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมพลังงาน การขนส่ง การผลิตและแปรรูปโลหะที่ไม่มีเหล็กผสม ปีโตรเคมี วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักรกลและอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ อุตสาหกรรมเบา เวชภัณฑ์ อาหาร และผลิตภัณฑ์พลอยได้ทางการเกษตร

9. การค้าภายในประเทศ

9.1 มูลค่าการค้าปลีก

ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลกว่านชู่มีมูลค่าการค้าปลีกรวม 63.28 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 18.1 จัดอยู่ในอันดับที่ 26 ของจีน โดยมีนครหลานโจว เป็นตลาดผู้บริโภคที่ใหญ่ที่สุดในมณฑลกว่านชู่ คิดเป็นสัดส่วนเกือบครึ่งหนึ่งของมูลค่าการค้าปลีกรวม รองลงมา ได้แก่ เมืองเทียนชู่ และเมืองไป๋อิ่น คิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 16 ของมูลค่าการค้าปลีกรวม

9.2 แหล่งค้าปลีกสำคัญ

นครหลานโจว ถือเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าที่สำคัญแห่งหนึ่งในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน โดยมี Lanzhou Commercial and Trade Center (兰州商贸中心) ถือเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้าที่ใหญ่ที่สุดในมณฑลกว่านชู่ และยังมีตลาดกระจายสินค้ามากกว่า 300 แห่ง เช่น ตลาดผลิตภัณฑ์โลหะที่ไม่มีเหล็กผสม ตลาดผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ตลาดเครื่องจักรกลและอิเล็กทรอนิกส์ ตลาดสินค้าวัสดุก่อสร้าง ตลาดผลิตภัณฑ์ขนสัตว์ ตลาดัญพิช ตลาดพืชสมุนไพร ผัก และผลไม้ เป็นต้น

มณฑลกว่านชู่ยังมีห้างสรรพสินค้าและศูนย์การค้าท้องถิ่นอื่นๆ อีก เช่น Lanzhou Mingzhu Department Store (兰州民百股份有限公司), Lanzhou Industrial and

Commercial Shopping Centre (兰州工贸商场), Lanzhou Hualian Supermarket (兰州华联超级市场), Baiyin Tongcheng Shopping Arcade (白银铜城商厦) และ Jinda Daxia Co., Ltd. (金达大厦有限公司) เป็นต้น

นอกจากนี้ บริษัท Beijing Hualian Group ซึ่งเป็นผู้ค้าปลีกรายใหญ่เป็นอันดับที่ 5 ของจีน ได้เปิดห้างสรรพสินค้าบนพื้นที่ขนาด 66,000 ตารางเมตรในนครหลานโจวในปลายปี ค.ศ. 2005 ซึ่งถือเป็นห้างสรรพสินค้าที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในนครหลานโจว ทั้งนี้ เพื่อที่จะกระตุ้นศักยภาพของตลาดในมณฑล และยังมีห้างค้าปลีกจากต่างชาติ เช่น Wal-Mart ในนครหลานโจว และบริษัท Carrefour ของฝรั่งเศส ก็เข้ามาสำรวจหาแหล่งที่ตั้งเพื่อสร้างห้างค้าปลีก และศูนย์จัดส่งสินค้าในนครหลานโจวด้วย -

ตารางที่ 5 ร้านค้าเซนโตรในมณฑลกานซู

รายการ	ปี 2005
จำนวนร้าน (แห่ง)	1,329
เนื้อที่ (ล้านตารางเมตร)	2.59
จำนวนพนักงาน (คน)	5,000
มูลค่าค้าปลีก (พันล้านหยวน)	8.18

ที่มา: China Statistical Yearbook 2006.

9.3 รูปแบบและพฤติกรรมผู้บริโภค

ด้วยรายได้ของประชาชนที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้รูปแบบและโครงสร้างการจับจ่ายสินค้าอุปโภคบริโภคของประชาชนในมณฑลกานซูได้เปลี่ยนแปลงไป โดยในปี ค.ศ. 2005 ประชาชนในเขตเมืองและในเขตชนบทของมณฑลกานซูมีรายได้เฉลี่ยหลังหักภาษีแล้วราว 8,087 หยวน จัดอยู่ในอันดับที่ 29 ของจีน และ 1,980 หยวน ตามลำดับ และมีมูลค่าการใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริโภคต่อหัวในเขตเมืองราว 6,529 หยวน

10. การค้าระหว่างประเทศ

10.1 มูลค่าการค้ารวมระหว่างประเทศ

มณฑลกานซูได้มีการเปิดกว้างในการติดต่อทางการค้ากับต่างประเทศหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย เดนมาร์ก เม็กซิโก คาซัคสถาน อังกฤษ และรัสเซีย เป็นต้น

ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลกานซูมีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศรวม 2.63 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จัดอยู่ในอันดับที่ 26 ของจีน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 49.2 แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออก

1.09 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.5 และมูลค่าการนำเข้า 1.54 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 100.7 ส่งผลให้มีการค้าขาดดุล

10.2 สินค้าส่งออกและตลาดส่งออกสำคัญ

สินค้าส่งออกสำคัญของมณฑลกานซู ได้แก่ เครื่องจักรกล ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ เครื่องแต่งกายและสิ่งทอ สินแร่และแร่โลหะที่ไม่มีเหล็กผสม เป็นต้น

ตลาดส่งออกสำคัญของมณฑลกานซู ได้แก่ ญี่ปุ่น ชองกง สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ และเยอรมนี เป็นต้น

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นการส่งออก มณฑลกานซูได้มีการจัดตั้งฐานอุตสาหกรรมการส่งออกขึ้น 10 แห่ง ตั้งแต่อุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศไปจนถึงอุตสาหกรรมเกษตร และยังให้เงินอุดหนุนด้านการขนส่งแก่บริษัทส่งออกในมณฑลซึ่งรวมถึงบริษัทต่างชาติด้วย โดยท่าเรือชายฝั่งทะเลที่ใกล้ที่สุด ได้แก่ ท่าเรือเทียนจิน ห่างจากมณฑลกานซูราว 2,000 กิโลเมตร

10.3 สินค้านำเข้าและแหล่งนำเข้าสำคัญ

แหล่งนำเข้าสำคัญของมณฑลกานซู ได้แก่ ชองกง ซึ่งเป็นแหล่งนำเข้ารายใหญ่ที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31 ของมูลค่าการนำเข้ารวม แหล่งนำเข้าอื่นๆ ได้แก่ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา เยอรมนี และญี่ปุ่น เป็นต้น

(ไม่ปรากฏข้อมูลสินค้านำเข้าสำคัญของมณฑลกานซู)

10.4 ประเทศคู่ค้าสำคัญ

คู่ค้าสำคัญของมณฑลกานซู ได้แก่ ออสเตรเลีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ชองกง และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ด้านการค้าระหว่างประเทศกับไทย ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลกานซูมีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับไทยรวม 13.57 ล้านดอลลาร์ สรอ. จัดอยู่ในอันดับที่ 27 ในบรรดามณฑลทั้งหมดของจีน แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออกจากมณฑลกานซูไปยังไทย 12.57 ล้านดอลลาร์ สรอ. และมูลค่าการนำเข้า 0.99 ล้านดอลลาร์ สรอ. ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า

11. เมืองสำคัญและเขตพัฒนาพิเศษ

ตารางที่ 6

ดัชนีที่สำคัญทางเศรษฐกิจของเมืองสำคัญในมณฑลกานซู ปี ค.ศ. 1999

เมือง	จำนวน ประชากร (ล้านคน)	GDP (พันล้านหยวน)	อัตราเติบโต GDP (ร้อยละ)	ผลิตผลทาง อุตสาหกรรม (พันล้านหยวน)	มูลค่าค้าปลีก (พันล้าน หยวน)
หลานโจว	2.91	27.50	5.8	34.60	15.90
เทียนชุย	3.33	7.40	2.8	2.80	1.50
ไผ่อัน	1.74	7.20	10.8	6.70	1.50
จินชาง	0.45	3.10	3.3	3.90	0.50

ที่มา: Hong Kong Trade Development Council.

11.1 นครหลานโจว (兰州)

นครหลานโจว เป็นเมืองเอกของมณฑลกานซู ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑล มีพื้นที่รวม 14,620 ตารางกิโลเมตร ทางด้านเหนือและใต้มีภูเขาล้อมรอบ ได้แก่ เขาฉีเหลียนซาน เขาผิงเลียง และเขาคงกงซาน มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล 1,600 เมตร มีแม่น้ำหวงเหอไหลผ่านจากด้านตะวันตกและตะวันออก ในปี ค.ศ. 2005 นครหลานโจวมีประชากรราว 3.12 ล้านคน

นครหลานโจวมีประวัติศาสตร์มานานกว่า 2,000 ปี ครั้งหนึ่งเคยถูกเรียกว่าเป็น “เมืองทองคำ” (Golden City) เมื่อครั้งที่เส้นทางสายไหมยังคงรุ่งเรือง โดยนครหลานโจวเป็นจุดแวะพักที่สำคัญบนเส้นทางสายไหมและกลายเป็นศูนย์กลางการติดต่อค้าขายที่สำคัญในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน ได้มีการสร้างกำแพงเมืองจีนเพื่อปกป้องเมือง โดยขยายมาถึงด้านอิ้วเหมินกวาน ภายหลังที่ราชวงศ์ฮั่นล่มสลาย มณฑลกานซูได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐชนเผ่าต่างๆ โดยมีนครหลานโจวเป็นเมืองเอก นับตั้งแต่ศตวรรษที่ 5-11 และยังเป็นศูนย์กลางศึกษาพระพุทธศาสนา ส่วนชื่อนครหลานโจวได้รับตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1656 ในสมัยราชวงศ์ชิง

ปัจจุบัน นครหลานโจวถือเป็นศูนย์กลางทางการเมือง เศรษฐกิจ การค้าขาย การศึกษา และวิทยาศาสตร์ และการคมนาคมขนส่งที่สำคัญของมณฑลกานซู โดยในปี ค.ศ. 2005 มีมูลค่า GDP รวม 56.70 พันล้านหยวน มากที่สุดในมณฑลกานซู อัตราเติบโตของนครหลานโจวสืบเนื่องมาจากการทุ่มงบประมาณในการดำเนินโครงการก่อสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เช่น ถนนหนทาง ก๊าซธรรมชาติ น้ำประปา และการบำบัดน้ำ โดยนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2001 เป็นต้นมา นครหลานโจวได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลางราวปีละ 242 ล้านดอลลาร์ สรอ. ภายใต้โครงการพัฒนาพัฒนาภาคตะวันตกของจีน (China's Great Western Development Strategy) เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการต่างๆ ข้างต้น

อุตสาหกรรมหลักของนครหลานโจว ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูปโลหะที่ไม่มีเหล็กผสม เครื่องจักรกล ปิโตรเคมี และสิ่งทอ โดยนครหลานโจวถือเป็นฐานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีแห่งหนึ่งและเป็นที่ตั้งของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัท PetroChina Co. Ltd. ซึ่งเป็นโรงกลั่นที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตกของจีน ก่อตั้งขึ้นในทศวรรษที่ 1950 และยังมีบริษัทด้านปิโตรเคมีอื่นๆ อีก เช่น Lanzhou PetroChemical Co. ได้ร่วมทุนกับบริษัท Lubrizol Corp. ซึ่งเป็นหนึ่งในบริษัทต่างชาติที่ใหญ่ที่สุดในนครหลานโจว จัดตั้งบริษัท Lubrizol Lanlian Additive Co., Ltd. และยังมีบริษัท Lanzhou Petrochemical Machinery and Engineering Group ซึ่งร่วมทุนกับบริษัท National Oilwell International จัดตั้งบริษัท Lanzhou LS-National Oilwell Petroleum Engineering Co., Ltd. เป็นต้น ส่วนภาคเกษตรกรรมมีสัดส่วนการผลิตไม่มากนัก คิดเป็นเพียงร้อยละ 4 ของมูลค่าการผลิตรวม ผลผลิตที่สำคัญ เช่น ผัก ถั่ว เมล่อน พืช ไม้ยาสูบ กล้วย และลิ้นจี่

เนื่องจากเคยเป็นจุดแวะพักที่สำคัญบนเส้นทางสายไหม นครหลานโจวจึงมีเครือข่ายเส้นทางคมนาคมขนส่งเข้า-ออกเมืองที่ดี ทั้งทางรถไฟ ทางรถยนต์ และทางอากาศ นอกจากนี้ยังมีค่าครองชีพต่ำกว่าเมืองที่มีสถานะใกล้เคียงกันอย่างนครซีอานในมณฑลส่านซีและนครเฉิงตูในมณฑลซื่อชวน

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.lz.gansu.gov.cn/>>

11.2 เมืองเทียนสู่ย (天水)

เมืองเทียนสู่ย เป็นเมืองที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของมณฑล甘粛 ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของนครหลานโจว

11.3 เมืองไป๋อิ่น (白银)

เมืองไป๋อิ่น ตั้งอยู่ทางด้านเหนือของนครหลานโจว พื้นที่บางส่วนเป็นทะเลทราย มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเลระหว่าง 1,275-3,321 เมตร มีพื้นที่รวม 21,200 ตารางกิโลเมตร โดยเป็นพื้นที่ในเขตเมือง 3,478 ตารางกิโลเมตร มีแม่น้ำหวงเหอไหลผ่านจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ เป็นระยะทาง 214 กิโลเมตร

ในปี ค.ศ. 2002 เมืองไป๋อิ่นมีมูลค่า GDP รวม 9.50 พันล้านหยวน และมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชนหลังหักภาษีราว 6,409 หยวน เมืองไป๋อิ่นเป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติป่าหินแม่น้ำหวงเหอ (Yellow River Stone Forest) ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือ ห่างจากใจกลางเมืองราว 40 กิโลเมตร มีชื่อเสียงในเรื่องของเสาหินที่มีรูปร่างแปลกตา

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.baiyin.cn/>>

11.4 เมืองจินชาง (金昌)

เมืองจินชาง ตั้งอยู่ทางตอนกลางของมณฑลกานซู ทางด้านตะวันตกของแม่น้ำหวงเหอ หรือทางเหนือของเขาดินเหลียนชาน ทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับมณฑลชิงไห่ และทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับเขตปกครองตนเองมองโกเลียใน มีพื้นที่รวม 8,896 ตารางกิโลเมตร

ในปี ค.ศ. 2002 เมืองจินชางมีมูลค่า GDP รวม 4.50 พันล้านหยวน และมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชนหลังหักภาษีราว 8,233 หยวน เมืองจินชางมีอีกชื่อว่า “เมืองแห่งนิกเกิล” เนื่องจากมีแร่ นิกเกิลอยู่มากและยังมีสินแร่อื่นๆ อีกมากมาย เช่น หินควอตซ์ เหล็ก แมงกานีส ทองแดง โคบอลต์ สังกะสี ทองคำ หังสเดน และหินปูน เป็นต้น อุตสาหกรรมหลักของเมืองจินชางจึงเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและเกษตรกรรม ส่วนสินค้าเกษตรที่สำคัญของเมืองจินชาง ได้แก่ น้ำมันพืช

เมืองจินชางยังเป็นที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น แหล่งโบราณคดีในยุคหินใหม่ และส่วนของกำแพงเมืองจีนที่สร้างในสมัยราชวงศ์ฮั่นและชิง ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.jc.gansu.cn/>>

11.5 เขตพัฒนาพิเศษต่าง ๆ

มณฑลกานซูมีเขตพัฒนาพิเศษ ซึ่งให้สิทธิพิเศษด้านภาษีแก่นักลงทุนต่างชาติทั้งหมด 36 แห่ง ประกอบด้วยเขตพัฒนาระดับประเทศ 2 แห่ง และเขตพัฒนาระดับมณฑล 34 แห่งในเมืองต่างๆ เช่น เมืองไผ่อัน จินชาง เทียนส่วย ดุนหวง และหลินเซี่ย เป็นต้น

เขตพัฒนาพิเศษระดับประเทศ 2 แห่ง ได้แก่

(1) เขตพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีใหม่ขั้นสูงนครหลานโจว (Lanzhou New and Hi-tech Industry Development Zone หรือ 兰州高新技术产业开发区) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1988 ได้เลื่อนขึ้นเป็นเขตระดับประเทศในปี ค.ศ. 1991 ตั้งอยู่ทางตะวันตกของนครหลานโจว มีพื้นที่พัฒนารวมทั้งสิ้น 14.96 ตารางกิโลเมตร เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมหลัก 5 ประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ วัสดุใหม่ เทคโนโลยีชีวภาพและเวชภัณฑ์ การปกป้องสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง ปัจจุบัน มีบริษัททั้งจากในและต่างประเทศเข้ามาลงทุนในเขตรวม 1,096 ราย เป็นบริษัทด้านเทคโนโลยีขั้นสูง 298 ราย และมีบริษัทต่างชาติรวม 36 ราย ที่สำคัญ เช่น Gansu China National Cereals, Oils, and Foodstuffs Corp.-Coca-Cola Beverages Co. Ltd. เป็นต้น

(2) เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีนครหลานโจว (Lanzhou Economic and Technological Development Zone หรือ 兰州经济技术开发区) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1993 ได้เลื่อนขึ้นเป็นเขตระดับประเทศในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2002 ตั้งอยู่ในเขตอันหนิง (An'ning District) ทางตอนเหนือของแม่น้ำหวงเหอ มีพื้นที่พัฒนารวมทั้งสิ้น 9.53 ตารางกิโลเมตร เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเคมี วัสดุก่อสร้าง ยาชีวภาพ และเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ ยังมี

การจัดตั้งระบบโลจิสติกส์ที่ทันสมัยสำหรับขนส่งสินค้าเวชภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน ใยยาสูบ น้ำมันปิโตรเลียม และเคมีภัณฑ์ ปัจจุบัน มีบริษัททั้งจากในและต่างประเทศเข้ามาลงทุนในเขตมากกว่า 231 ราย ในจำนวนนี้เป็นรัฐวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่ 21 ราย ส่วนบริษัทต่างชาติที่สำคัญ เช่น Wal-Mart Stores, Inc. จัดตั้งศูนย์การค้าบนพื้นที่ 30,000 ตารางเมตร และศูนย์โลจิสติกส์บนพื้นที่ 50,000 ตารางเมตร เป็นต้น

สำหรับเขตพัฒนาระดับมณฑลทั้ง 34 แห่งนั้น มีพื้นที่พัฒนารวมทั้งสิ้น 258.56 ล้านตารางเมตร เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์พลอยได้จากการเกษตร วัสดุใหม่ อุตสาหกรรมการผลิต เกล็ดกรรมชีวภาพ และยาจีนสมัยใหม่ ตัวอย่างเขตพัฒนาระดับมณฑล เช่น

- เขตพัฒนาเศรษฐกิจเขตไป๋อิ่นตะวันตก (West Baiyin Area หรือ 白银西区经济开发小区) เป็นฐานการผลิตโลหะที่ไม่มีเหล็กผสม
- เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเทียนชุย (Tianshui Economic and Technological Development Area หรือ 天水经济技术开发区) เป็นฐานอุตสาหกรรมหนัก
- เขตพัฒนาเศรษฐกิจจิงชางตะวันออก (East Jinchang Economic Development Area หรือ 金昌东区经济开发小区) เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมการสกัดวัตถุดีบุก การแปรรูป ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีขั้นสูง และการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเหลียนไห่ (Lianhai Economic Development Area หรือ 连 经济开发小区) เป็นฐานอุตสาหกรรมพลังงานและการผลิตโลหะที่ไม่มีเหล็กผสม
- เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีหลงซี (Longxi Economic and Technological Development Zone หรือ 陇西经济技术开发区) เน้นการผลิตพืชสมุนไพรและไม้ซุง
- เขตพัฒนาเศรษฐกิจซีเจิง (Xicheng Economic Development Area หรือ 西城经济开发小区) เป็นฐานการสำรวจแหล่งแร่โลหะที่ไม่มีเหล็กผสม
- เขตพัฒนาเศรษฐกิจและท่องเที่ยวตุนหวง (Dunhuang Tourist & Economic Development Area หรือ 敦煌旅游经济开发小区)
- เขตพัฒนาเศรษฐกิจชนชาติหลินเซีย (Linxia Nationalities Economic Development Area หรือ 临夏民族经济开发小区) เป็นต้น

ดัชนีที่สำคัญทางเศรษฐกิจของมณฑลกานซู่ (Gansu Province)

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
1. สภาพทั่วไป			
1.1 พื้นที่รวม (ตารางกิโลเมตร)	454,430	454,430	อันดับที่ 6 ในจีน
พื้นที่เพาะปลูก (หมื่นเฮกตาร์)	502.47	502.47	ร้อยละ 3.86 ของพื้นที่
1.2 สภาพภูมิอากาศโดยเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	NA	0-15	
1.3 ทรัพยากรธรรมชาติ			
น้ำมันปิโตรเลียม (ล้านตัน)	83.29	94.65	
ก๊าซธรรมชาติ (ร้อยล้านลูกบาศก์เมตร)	83.80	97.50	
ถ่านหิน (ร้อยล้านตัน)	48.80	49.40	
เหล็ก (ร้อยล้านตัน)	4.10	4.0	
โครเมียม (ล้านตัน)	1.27	1.31	
วานาเดียม (ล้านตัน)	0.81	0.81	
ทองแดง (ล้านตัน)	1.98	1.91	
ตะกั่ว (ล้านตัน)	1.19	1.13	
สังกะสี (ล้านตัน)	4.70	4.55	
1.4 จำนวนประชากร (ล้านคน)	26.19	25.94	อันดับที่ 22 ในจีน
ในเขตเมือง	NA	7.78	
ในเขตชนบท	NA	18.14	
ชนกลุ่มน้อย	NA	1.84	
1.5 การศึกษา			
จำนวนผู้เข้ารับการศึกษ (ล้านคน)			
ระดับประถมศึกษา	3.16	3.50	
ระดับมัธยมศึกษา	1.84	1.94	
ระดับอุดมศึกษา	0.20	0.23	
1.6 การจ้างงาน			
จำนวนผู้มีงานทำ (ล้านคน)	13.22	13.48	อันดับที่ 21 ในจีน
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	7.73	7.71	
การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม)	1.83	1.85	
การบริการและอื่นๆ	3.66	3.92	
อัตราค่าจ้างโดยเฉลี่ย (หยวน)	13,623	14,939	อันดับที่ 22 ในจีน
1.7 สุขอนามัย			
จำนวนโรงพยาบาล/สถานอนามัย (แห่ง)	11,404	11,849	
จำนวนเตียงคนไข้ (เตียง)	61,439	63,314	
2. การปกครอง			
จำนวนจังหวัด/เมืองเทียบเท่าจังหวัด (Prefecture-level City)	14	14	
จำนวนอำเภอ/อำเภอปกครองตนเอง (County)	86	86	
จำนวนเทศบาลตำบล (Township)	1,350	1,348	

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
3. ภาพรวมด้านเศรษฐกิจ			
3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	155.89	193.40	อันดับที่ 27 ในจีน เพิ่มขึ้น 11.8%
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	28.14	30.81	สัดส่วนร้อยละ 15.9
การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม)	75.82	83.86	สัดส่วนร้อยละ 43.4
การบริการและอื่นๆ	51.94	78.74	สัดส่วนร้อยละ 40.7
3.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (หยวน)	5,970	7,477	อันดับที่ 30 ในจีน
ในเขตเมือง (หลังหักภาษี)	7,377	8,087	อันดับที่ 29 ในจีน
ในเขตชนบท	1,852	1,980	อันดับที่ 30 ในจีน
3.3 มูลค่าการลงทุนในสินทรัพย์คงที่ (พันล้านหยวน)	73.39	87.04	
4. การคลัง			
รายรับของรัฐบาล (พันล้านหยวน)	10.42	12.35	
รายจ่ายของรัฐบาล (พันล้านหยวน)	35.69	42.93	
5. การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร			
5.1 ระยะทางของเส้นทางคมนาคม (กิโลเมตร)			
เส้นทางรถไฟ	2,296	2,300	
เส้นทางรถยนต์	40,751	41,330	
เส้นทางน้ำ	860	860	
เส้นทางการบิน	NA	NA	
5.2 จำนวนท่าเทียบเรือ (แห่ง)	0	0	
5.3 ปริมาณการจัดการขนส่งสินค้าที่ท่าเรือ (ล้านตัน)	0	0	
5.4 ปริมาณการขนส่งสินค้า (ล้านตัน)	256.86	266.53	อันดับที่ 26 ในจีน
5.5 ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (ล้านคน)	164.79	178.04	อันดับที่ 25 ในจีน
5.6 ด้านการสื่อสาร			
จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ (ล้านเลขหมาย)	3.58	4.08	
จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์ (ล้านเลขหมาย)	4.77	5.48	
ในเมือง	3.45	3.95	
ในชนบท	1.33	1.53	
จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต (ล้านคน)	1.20	1.25	
6. เกษตรกรรม			
6.1 ผลผลิตรวมด้านเกษตรกรรม (พันล้านหยวน)	47.74	52.15	อันดับที่ 23 ในจีน เพิ่มขึ้น 6.6%
ผลิตผลรวมจากกสิกรรม	33.14	36.29	
ผลิตผลรวมจากการป่าไม้	1.62	1.59	
ผลิตผลรวมจากการปศุสัตว์	11.77	12.91	
ผลิตผลรวมจากการประมง	0.10	0.11	
6.2 ปริมาณผลิตผลด้านเกษตรกรรม (ล้านตัน)			
เมล็ดข้าว	8.06	8.37	
พืชน้ำมัน	0.49	0.50	
ผลไม้	2.46	2.81	
ปศุสัตว์	0.16	0.15	

โครงการวิจัยภาพรวมเศรษฐกิจจีน 17 มณฑล: มณฑลกานซู
โดย วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน และอวยพร สุทธาทองไทย

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
ใบยาสูบ	0.04	0.03	
เนื้อสัตว์	0.77	0.82	
ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	0.02	0.02	ประมงน้ำจืด
7. อุตสาหกรรม			
7.1 ผลิตรวมทางอุตสาหกรรม (พันล้านหยวน)	169.58	NA	อันดับที่ 25 ในจีน
7.2 ปริมาณผลิตรวมทางอุตสาหกรรม (ล้านตัน)			
แผงวงจรไฟฟ้า (ล้านชิ้น)	2,032.58	2,432.78	อันดับที่ 4 ในจีน
เอทิลีน	0.24	0.25	อันดับที่ 10 ในจีน
กรดกำมะถัน	1.15	1.23	อันดับที่ 14 ในจีน
โซดาแอช	0.16	0.18	อันดับที่ 15 ในจีน
พลาสติก	0.42	0.46	อันดับที่ 17 ในจีน
8. อุตสาหกรรมบริการ			
8.1 การท่องเที่ยว			
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (คน)	151,400	172,000	อันดับที่ 26 ในจีน
รายรับจากการท่องเที่ยว (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	44.0	59.0	อันดับที่ 28 ในจีน
8.2 การธนาคาร			
ดุลบัญชีเงินฝาก (พันล้านหยวน)	138.49	NA	
ดุลบัญชีเงินกู้ (พันล้านหยวน)	NA	NA	
9. การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (FDI)			
9.1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)			
จำนวนโครงการ (โครงการ)	NA	NA	
มูลค่าตามสัญญา	NA	NA	245 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ปี 2003)
มูลค่าที่แท้จริง	35.0	20.0	39 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ปี 2003)
9.2 ประเทศนักลงทุน			สหรัฐอเมริกา อังกฤษ สหราชอาณาจักร ฟิลิปปินส์ และ ไต้หวัน เป็นต้น
10. การค้าภายในประเทศ			
10.1 มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	53.58	63.28	อันดับที่ 26 ในจีน เพิ่มขึ้น 18.1%
10.2 มูลค่าการใช้จ่ายต่อหัวของประชาชนในเขตเมือง (หยวน)	5,937	6,529	
11. การค้าระหว่างประเทศ			
11.1 มูลค่าการค้ารวม (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	1,763.15	2,630.27	อันดับที่ 26 ในจีน
การส่งออก	996.38	1,091.0	อันดับที่ 26 ในจีน เพิ่มขึ้น 9.5%
การนำเข้า	766.77	1,539.28	อันดับที่ 25 ในจีน เพิ่มขึ้น 100.7%
ดุลการค้า	229.61	-448.28	
11.2 สินค้าส่งออกสำคัญ			เครื่องจักรกล ปิโตรเคมีและ เคมีภัณฑ์ เครื่องแต่งกายและสิ่งทอ สินแร่และแร่โลหะที่ไม่มีเหล็กผสม

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
11.3 สินค้านำเข้าสำคัญ			เป็นต้น ไม่มีข้อมูล
11.4 ประเทศคู่ค้าสำคัญ			ออสเตรเลีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น
12. เมืองสำคัญทางเศรษฐกิจ			
12.1 นครหลานโจว (Lanzhou)			เมืองเอกของมณฑลกานซู
จำนวนประชากร (ล้านคน)	3.20	3.12	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	NA	56.70	
มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	NA	15.90*	
12.2 เมืองเทียนชุย (Tianshui)			
จำนวนประชากร (ล้านคน)	NA	3.33*	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	NA	7.40*	
มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	NA	1.50*	
12.3 เมืองไป๋อิ่น (Baiyin)			
จำนวนประชากร (ล้านคน)	NA	1.74*	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	NA	7.20*	
มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	NA	1.50*	
12.4 เมืองจินชาง (Jinchang)			
จำนวนประชากร (ล้านคน)	NA	0.45*	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	NA	3.10*	
มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	NA	0.50*	

หมายเหตุ * ข้อมูลปี ค.ศ. 1999

ที่มา: China Statistical Yearbook 2005 and 2006; Gansu Statistical Yearbook 2006.

บทที่ 15
มณฑลชิงไห่ (Qinghai Province)
青海省

ภาพรวมเศรษฐกิจมณฑลชิงไห่ ปี ค.ศ. 2005

พื้นที่	722,300 ตารางกิโลเมตร
ลักษณะทางภูมิศาสตร์	ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เขาสูงบนที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต
เมืองเอก	นครซีหนิง มีประชากร 2.10 ล้านคน
จำนวนประชากร	5.43 ล้านคน
การจ้างงาน	2.68 ล้านคน
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	54.33 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.2
GDP เฉลี่ยต่อหัว	10,045 หยวน
ในเขตเมือง	8,058 หยวน
ในเขตชนบท	2,151 หยวน
อัตราเงินเฟ้อ	0.8%
เกษตรกรรม	เครื่องหนัง เนื้อแกะ ขนแกะ ขนจามรี เขากวาง น้ำผึ้ง เห็ดหลินจือ
อุตสาหกรรม	เกลือเคมี เหมืองแร่ โลหะที่ไม่มีเหล็กผสม น้ำมันปิโตรเลียมและ ก๊าซธรรมชาติ พลังงานไฟฟ้า
สินแร่	โปแตสเซียม โซเดียม แมกนีเซียม โซเดียมซัลเฟต ไยหิน ลิเทียม โบรอน ซิลิคอน ตะกั่ว
การค้าระหว่างประเทศ	
การส่งออก	0.32 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 28.9
การนำเข้า	0.09 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 25.4

ที่มา: China Statistical Yearbook 2006; Qinghai Statistical Yearbook 2006.

ภาพที่ 1
แผนที่มณฑลชิงไห่

ที่มา: <http://www.map-of-china.co.uk/>

1. สภาพทั่วไป

1.1 ที่ตั้งและภูมิประเทศ

มณฑลชิงไห่ เป็นมณฑลตอนในทางภาคตะวันตกของจีน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต มีเนื้อที่รวม 722,300 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 4.7 ของพื้นที่รวมทั้งประเทศ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 4 ของจีน ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับมณฑลกานซู ทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง ทิศตะวันออกเฉียงใต้ติดกับมณฑลช้อชวน และทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบต

สภาพทางภูมิศาสตร์ของมณฑลชิงไห่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เขาสูงบนที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต ซึ่งเป็นพื้นที่ที่สูงที่สุดในโลก โดยร้อยละ 85 ของพื้นที่มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเลเฉลี่ย 3,000 เมตร หรือระหว่าง 1,650-6,860 เมตร ทางตอนเหนือและตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลเป็นเทือกเขาสูง ได้แก่ เทือกเขาฉีเหลียนซาน (Qilian Mountains) เทือกเขาถังกู่ลา (Tangula Mountains) และเทือกเขาคุนหลุน (Kunlun Mountains) ส่วนทางใต้เป็นที่ราบสูง ทางตะวันออกเฉียงเหนือเป็นหุบเขาเหอหวาง (Hehuang Valley หรือ 河湟谷) และตอนกลางเป็นที่ราบแอ่งกระทะและที่ราบสูง นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่ทะเลสาบ หุบหญ้า ทะเลทราย และธารน้ำแข็ง

มณฑลชิงไห่เป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำสำคัญหลายสาย ได้แก่ แม่น้ำฉางเจียง (แยงซีเกียง) แม่น้ำหลานชาง (แม่น้ำโขง) และแม่น้ำหวงเหอ (แม่น้ำเหลือง) อีกทั้งเป็นที่ตั้งของทะเลสาบชิงไห่ (Qinghai Lake หรือ 青海湖) ซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำเค็มที่ใหญ่ที่สุดในจีน อันเป็นที่มาของชื่อมณฑล “ชิงไห่” ซึ่งหมายถึง “ทะเลสีเขียว” ทะเลสาบแห่งนี้มีขนาด 5,694 ตารางกิโลเมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 3,205 เมตร เป็นจุดไหลมารวมกันของแม่น้ำและลำธารต่างๆ 23 สาย

มณฑลชิงไห่มีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมภาคพื้นทวีป มีฤดูหนาวยาวนานแต่ไม่หนาวมาก ฤดูร้อนสั้นและเย็นสบาย ในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันของอุณหภูมิและปริมาณน้ำฝนชัดเจนมาก มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 5.6-8.7 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดอยู่ที่ ดิตลบ 18 ถึง ดิตลบ 7 องศาเซลเซียสในเดือนมกราคม และอุณหภูมิสูงสุดอยู่ที่ 5-21 องศาเซลเซียสในเดือนกรกฎาคม โดยในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน อาจมีลมแรงและมีพายุทราย

1.2 ความสำคัญทางประวัติศาสตร์

มณฑลชิงไห่มีชื่อย่อว่า “ชิง” (青) ตามชื่อทะเลสาบที่ใหญ่ที่สุดในจีนที่ตั้งอยู่ในมณฑลในอดีตที่ผ่านมา มณฑลชิงไห่ถือเป็นจุดหลอมรวมชนชาติกลุ่มต่างๆ เช่น ฮั่น มองโกล และทิเบต มาช้านาน และเคยเป็นสนามรบระหว่างชาวจีนและทิเบตเพื่อแย่งชิงดินแดนในสมัยราชวงศ์ถังและราชวงศ์อื่นๆ เรื่อยมา มณฑลชิงไห่ได้กลายมาเป็นมณฑลหนึ่งของจีนในปี ค.ศ. 1928

1.3 ทรัพยากรธรรมชาติ

มณฑลชิงไห่มีทรัพยากรสินแร่ที่ได้มีการตรวจพิสูจน์แล้ว 125 ชนิด ในจำนวนนี้เป็นสินแร่ที่มีปริมาณมากที่สุดในจีน 11 ชนิด และติดอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศถึง 50 ชนิด ที่สำคัญ เช่น โพแตสเซียม โซเดียม แมกนีเซียม ลิเทียม โบรอน โซเดียมซัลเฟต ไยหิน ซิลิคอน และตะกั่ว เป็นต้น โดยมีโพแตสเซียม คิดเป็นร้อยละ 97 ของปริมาณทั้งหมดทั่วประเทศ และยังมีแร่ไยหินมากที่สุดในจีนเช่นกัน นอกจากนี้ มณฑลชิงไห่ยังมีทะเลสาบน้ำเค็มมากกว่า 30 แห่ง มีปริมาณเกลือมากถึง 70 ล้านตัน เช่น ทะเลสาบน้ำเค็มฉาเอ๋อร์ฮัน (Qarham Salt Lake หรือ 察尔汗盐湖) ซึ่งเป็นหนึ่งในทะเลสาบน้ำเค็มในพื้นที่ใหญ่ที่สุดในจีน มีแหล่งแร่สะสมอยู่ทั้งหมดมากกว่า 60,000 ล้านตัน ซึ่งรวมถึงแร่โพแตสเซียม แมกนีเซียม และลิเทียม และทะเลสาบน้ำเค็มไทจีไห่ยาเอ๋อร์ (Taijinaier Salt Lake หรือ 台吉乃尔盐湖) ซึ่งเป็นแหล่งแร่ลิเทียมขนาดใหญ่ของโลก โดยมีปริมาณถึง 3.37 ล้านตัน

มณฑลชิงไห่ยังอุดมไปด้วยก๊าซธรรมชาติและน้ำมันปิโตรเลียม โดยเฉพาะบริเวณที่ราบลุ่มฉาดำ (Qaidam Basin หรือ 柴达木盆地) อันเป็นที่ตั้งของสถานีขุดเจาะน้ำมันปิโตรเลียม 16 แห่งและสถานีก๊าซธรรมชาติอีก 6 แห่ง โดยคาดว่าจะมีปริมาณน้ำมันสำรอง 1.24 ล้านตัน และมีปริมาณก๊าซธรรมชาติสำรอง 47.20 ล้านลูกบาศก์เมตร

มณฑลชิงไห่ยังมีพืชพรรณอุดมสมบูรณ์ เป็นพืชที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจมากกว่า 1,000 ชนิด เป็นพืชสมุนไพรมากกว่า 100 ชนิด ที่สำคัญได้แก่ เห็ดหลินจือ (Chinese caterpillar fungus) ซึ่งเป็นพืชสมุนไพรจีนที่มีชื่อทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ มณฑลชิงไห่มีสัตว์ป่าต่างๆ หลากหลายชนิด โดยเป็นสัตว์ปีก 290 และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 109 ชนิด ในจำนวนนี้เป็นสัตว์หายากที่อยู่ใต้ความคุ้มครองของรัฐชั้นหนึ่ง 21 ชนิด เป็นต้น

1.4 จำนวนประชากร

มณฑลชิงไห่มีประชากรรวม 5.43 ล้านคน จัดอยู่ในอันดับที่ 30 ของจีนหรืออันดับรองสุดท้าย ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตชนบท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60.7 ที่เหลืออาศัยอยู่ในเขตเมือง ประชากรส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 50 เป็นชาวฮั่น ที่เหลือเป็นเชื้อชาติอื่นๆ อีก 54 เชื้อชาติ หรือราว 2.02 ล้านคน ที่สำคัญ ได้แก่ จั้งหรือทิเบต (Tibetan) คิดเป็นร้อยละ 21.9 ของประชากรรวม หุย (Hui) ร้อยละ 15.9 ถู่ (Tu) ร้อยละ 3.8 ซาลา (Salar) ร้อยละ 1.8 มองโกล (Mongol) ร้อยละ 1.7 และคาซัค (Kazak) เป็นต้น

1.5 การศึกษา

มณฑลชิงไห่มีจำนวนผู้เข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษารวม 0.60 ล้านคน ระดับมัธยมศึกษารวม 0.33 ล้านคน และระดับอุดมศึกษา 0.03 ล้านคน สถาบันระดับอุดมศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ Qinghai University (青海大学), Qinghai Normal University (青海师范大学) และ Qinghai Medical College (青海医学院)

1.6 แรงงานและการจ้างงาน

มณฑลชิงไห่มีการจ้างงานแรงงานรวม 2.68 ล้านคน จัดอยู่ในอันดับที่ 30 ของจีน แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในภาคการเกษตร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.3 รองลงมา ได้แก่ ภาคบริการ ร้อยละ 33.6 และภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 17.5 และมีอัตราค่าจ้างโดยเฉลี่ยต่อคนรวม 19,084 หยวน มากเป็นอันดับที่ 8 ของจีน

1.7 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มณฑลชิงไห่เป็นที่ตั้งของสถาบันออกแบบและวิจัยอาวุธนิวเคลียร์ (Nuclear Weapons Research and Design Academy) มีบทบาทในการพัฒนาและค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับอาวุธนิวเคลียร์ ที่ผ่านมามีความสามารถพัฒนาระเบิดปรมาณูและระเบิดไฮโดรเจนได้เป็นผลสำเร็จในทศวรรษที่ 1960 และ 1970 ตามลำดับ สถาบันแห่งนี้ตั้งอยู่ที่อำเภอไห่เอี้ยน (Haiyan หรือ 海晏) หรือมีอีกชื่อว่า “เมืองปรมาณู” (“Atom Town”) ในจังหวัดปกครองตนเองชนชาติทิเบตไห่เป่ย์ (Haibei Tibetan Autonomous Prefecture หรือ 海北藏族自治州) ห่างจากนครซีหนิงไปราว 90 กิโลเมตร

2. การปกครอง

มณฑลชิงไห่แบ่งเขตปกครองออกเป็น 8 เมืองระดับจังหวัด (1 เมือง 1 จังหวัด และ 6 จังหวัดปกครองตนเอง) 43 อำเภอ/อำเภอปกครองตนเอง และ 422 เทศบาลตำบล

เขตปกครองทั้ง 8 เมืองของมณฑลชิงไห่ ได้แก่

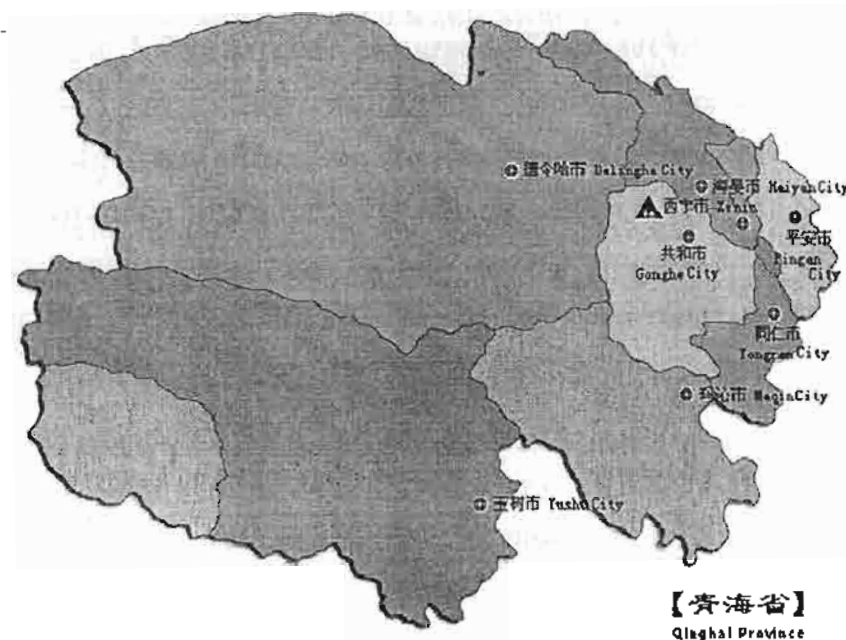
1. นครซีหนิง (Xining หรือ 西宁) เป็นเมืองเอกของมณฑลชิงไห่ และเป็นเมืองเปิดซึ่งได้รับสิทธิพิเศษมีฐานะเทียบเท่าเมืองเปิดบริเวณชายฝั่งอื่นๆ ของจีนตั้งแต่ปี ค.ศ. 1992
2. จังหวัดไห่ตง (Haidong หรือ 海东)
3. จังหวัดปกครองตนเองชนชาติทิเบตไห่เป่ย์ (Haibei Tibetan Autonomous Prefecture หรือ 海北藏族自治州)
4. จังหวัดปกครองตนเองชนชาติไห่หนาน (Hainan Tibetan Autonomous Prefecture หรือ 海南藏族自治州)
5. จังหวัดปกครองตนเองชนชาติทิเบตหวางหนาน (Huangnan Tibetan Autonomous Prefecture หรือ 黄南藏族自治州)
6. จังหวัดปกครองตนเองชนชาติทิเบตกั่วลั่ว (Golog Tibetan Autonomous Prefecture หรือ 果洛藏族自治州)
7. จังหวัดปกครองตนเองชนชาติทิเบตอีว์ชู่ (Gyêgu Tibetan Autonomous Prefecture หรือ 玉树藏族自治州)

8. จังหวัดปกครองตนเองชนชาติทิเบตและมองโกลไห่ซี (Haixi Mongol and Tibetan Autonomous Prefecture หรือ 海西蒙古族藏族自治州)

ผู้ว่าการมณฑลชิงไห่คนปัจจุบัน คือ นางซ่ง ซิวเหียน (Song Xiuyan หรือ 宋秀岩)

ภาพที่ 2

การแบ่งเขตการปกครองของมณฑลชิงไห่

3. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

นับตั้งแต่จีนได้เปิดประเทศ เศรษฐกิจของมณฑลชิงไห่ก็ได้มีการพัฒนาไปค่อนข้างมาก แม้ในปัจจุบันรัฐบาลท้องถิ่นก็ยังคงดำเนินนโยบายการปฏิรูปและเปิดเสรีให้มากขึ้นเพื่อเป็นการ กระตุ้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ส่งผลเศรษฐกิจขยายตัวและเข้มแข็งมากขึ้น และ ยังได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลกลางในการตั้งเป้าอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจถึงร้อยละ 10.5 ในแต่ละปีในช่วงเวลาไม่กี่ปีต่อจากนี้ด้วย

ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลชิงไห่มีมูลค่า GDP รวม 54.33 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปี ก่อนร้อยละ 12.2 จัดอยู่ในอันดับที่ 30 ของจีน หรืออันดับรองสุดท้าย รองจากเขตปกครอง ตนเองชนชาติทิเบต และมีมูลค่า GDP เฉลี่ยต่อหัวอยู่ที่ 10,045 หยวน จัดอยู่ในอันดับที่ 22 ของจีน

โครงสร้างของ GDP ในปัจจุบันของมณฑลชิงไห่ส่วนใหญ่ อยู่ในอุตสาหกรรมการผลิต ขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม) ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 48.7 และอุตสาหกรรมบริการและอื่นๆ ร้อยละ 39.3 ที่เหลือเป็นการผลิตขั้นปฐม (เกษตร) ซึ่งมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 12.0

ตารางที่ 1
สัดส่วนโครงสร้าง GDP ของมณฑลชิงไห่ (%)

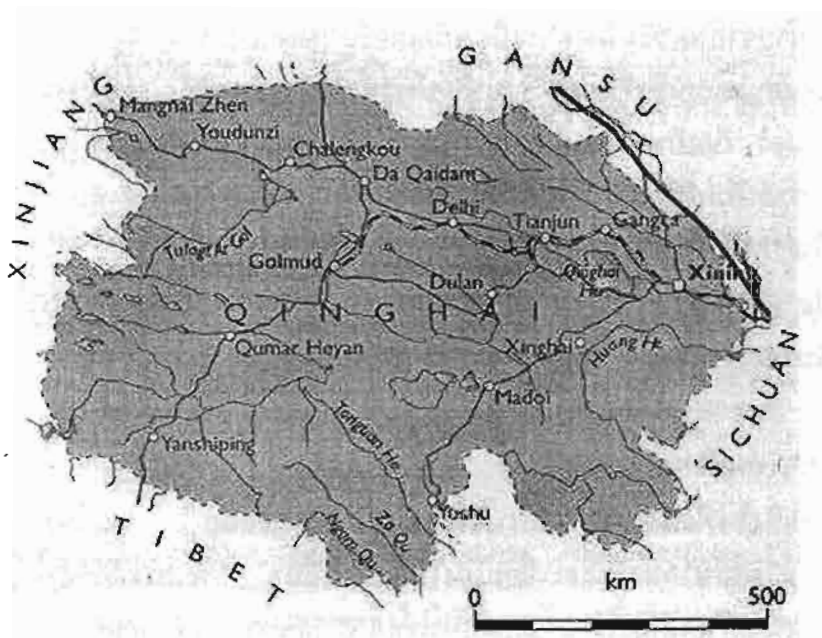
GDP	ปี 2004	ปี 2005
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	12.4	12.0
การผลิตขั้นที่สอง	48.8	48.7
การบริการและอื่นๆ	38.8	39.3

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2006.

4. การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร

มณฑลชิงไห่มีเครือข่ายคมนาคมขนส่งทางรถยนต์เป็นเส้นทางคมนาคมสำคัญ โดยมีนครซีหนิง ซึ่งเป็นเมืองเอก เป็นศูนย์กลางการคมนาคมและเชื่อมโยงไปยังเมืองอื่นๆ ภายในมณฑล นอกจากนี้ เส้นทางคมนาคมอื่นๆ ในมณฑลชิงไห่ ก็กำลังขยายตัวและเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการขนส่งทางรถไฟภายหลังที่มีการเปิดใช้เส้นทางรถไฟสายชิงไห่-ทิเบต

ภาพที่ 3
ระบบคมนาคมขนส่งในมณฑลชิงไห่

ตารางที่ 2
ระยะทางเส้นทางคมนาคมของมณฑลชิงไห่ (กิโลเมตร)

เส้นทาง	ปี 2004	ปี 2005
เส้นทางรถไฟ	1,090	1,092
เส้นทางถนน	28,059	29,720
เส้นทางน้ำ	329	329
เส้นทางการบิน	NA	NA

ที่มา: China Statistical Yearbook 2006.

4.1 การขนส่งทางรถไฟ

ระบบการขนส่งทางรถไฟของมณฑลชิงไห่เริ่มต้นเมื่อช่วงทศวรรษที่ 1950 และได้พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วนับตั้งแต่การปฏิรูปและการเปิดประเทศของรัฐบาลจีน แต่ด้วยข้อจำกัดด้านภูมิศาสตร์ทำให้มณฑลชิงไห่มีเส้นทางรถไฟน้อยกว่ามณฑลอื่นๆ โดยมีเส้นทางรถไฟสายหลัก 5 เส้นทางในแนวตะวันออก-ตก ได้แก่ สายหลานโจว-ซีหนิง สายชิงไห่-ซินเจียง ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งสายหลัก สร้างเสร็จในปี ค.ศ. 1959 สายหยางผิงกวาน (Yangpingguan หรือ 阳平关)-ซีหนิง สายซีหนิง-จางเย่ (Zhangxe หรือ 张掖) และสายชิงไห่-ทิเบต นอกจากนี้ ยังมีเส้นทางรถไฟพิเศษสำหรับขนส่งสินค้าโดยเฉพาะอีกหลายเส้นทาง

เส้นทางสายชิงไห่-ทิเบตเป็นเส้นทางใหม่ล่าสุด สร้างเสร็จในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2005 เป็นส่วนต่อขยายจากนครซีหนิง ผ่านเมืองเกอเออร์มู่ (Golmud หรือ 格尔木) ไปยังนครลาซา ในเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบต รวมระยะทางทั้งสิ้น 1,925 กิโลเมตร สูงจากระดับน้ำทะเลถึง 5,072 เมตร ถือเป็นหนึ่งในโครงการก่อสร้างที่ยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ของจีนอีกโครงการหนึ่ง และจะช่วยเพิ่มปริมาณการคมนาคมขนส่งในบริเวณที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบตได้มาก (โปรดดูรายละเอียดใน บทที่ 13 เขตปกครองตนเองชนชาติทิเบต)

ในปลายปี ค.ศ. 2000 มณฑลชิงไห่มีปริมาณการขนส่งสินค้าทางรถไฟราว 8.33 ล้านตัน และมีปริมาณการขนส่งผู้โดยสารราว 3.52 ล้านคน

4.2 การขนส่งทางรถยนต์

มณฑลชิงไห่พึ่งพิงการขนส่งทางรถยนต์เป็นเส้นทางหลัก โดยมีนครซีหนิงเป็นศูนย์กลางเส้นทางคมนาคมและเชื่อมต่อไปยังเมืองอื่นๆ ระยะทางรวมทั้งสิ้น 29,720 กิโลเมตร ประกอบด้วยเส้นทางหลวงระดับประเทศ 6 เส้นทาง ระดับมณฑล 33 เส้นทาง และระดับอำเภออีก 330 เส้นทางกระจายอยู่ทั่วไป ที่สำคัญ เช่น ทางหลวงสายชิงไห่-ทิเบต เชื่อมระหว่างนครซีหนิงกับนครลาซา เมืองเอกของเขตปกครองตนเองทิเบต ระยะทาง 1,937 กิโลเมตร ดัดผ่านบนพื้นที่ที่มีความสูงถึง 4,000 เมตรเหนือระดับน้ำทะเล เปิดใช้งานมาตั้งแต่ปี

ค.ศ. 1954 สามารถรองรับการขนส่งสินค้าของทิเบตคิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 85 เปอร์เซ็นต์ และยังมีทางหลวงสายชิงไห่-ซินเจียง สายกานซู-ชิงไห่ และทางด่วนสายผิงเจียเจิ้น (Pingjiashen หรือ 平家镇)-ซีหนิง ซึ่งเป็นทางด่วนสายแรกที่สร้างบนที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต เป็นต้น

มณฑลชิงไห่มีแผนจะสร้างทางหลวงเพิ่มเติมอีก 10,000 กิโลเมตร และขยายเส้นทางด่วนเพิ่มจากเดิมที่มีอยู่เพียง 171 กิโลเมตรในปี ค.ศ. 2005 ขึ้นเป็น 750 กิโลเมตรภายในปี ค.ศ. 2010

4.3 การขนส่งทางน้ำ

มณฑลชิงไห่เป็นมณฑลปิด ไม่มีทางออกสู่ทะเล

4.4 การขนส่งทางอากาศ

มณฑลชิงไห่เพิ่งเริ่มใช้ระบบการขนส่งทางอากาศเมื่อรัฐบาลดำเนินนโยบายการปฏิรูปและการเปิดประเทศ ปัจจุบัน มณฑลชิงไห่มีท่าอากาศยาน 2 แห่ง ได้แก่

1. ท่าอากาศยานนานาชาตินครซีหนิง (Xining Caojiabu Airport หรือ 西宁 家堡机场) เปิดใช้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1991 มีเส้นทางบินไปยังเมืองเกอเอ๋อร์มู่และเมืองเค่อลิ่งฮา (Delingha หรือ 令哈) ในมณฑลชิงไห่ด้วย

2. ท่าอากาศยานเมืองเกอเอ๋อร์มู่ (Golmud Airport หรือ 格尔木机场)

ทั้งสองท่าอากาศยานรวมมีสายการบินเปิดให้บริการ 10 รายและมากกว่า 20 เที่ยวบินไปยังเมืองต่างๆ ทั่วประเทศ เช่น เป่ย์จิง ซีอาน ซางไห่ กว่างโจว หลานโจว เจิ้งตู อู่หลู่มู่ฉี และลาซา เป็นต้น

ในปี ค.ศ. 2000 มณฑลชิงไห่มีปริมาณผู้โดยสารสูงถึง 70,000 คน และมีปริมาณขนส่งสินค้าทางอากาศรวม 930,000 ตัน-กิโลเมตร

การเดินทางระหว่างมณฑลชิงไห่-ไทย

ไม่มีเที่ยวบินตรงจากกรุงเทพ-ซีหนิง ผู้โดยสารต้องต่อเครื่องที่กรุงเป่ย์จิง นครเจิ้งตูหรือเมืองอื่นๆ

เป่ย์จิง-ซีหนิง มีเที่ยวบินวันละ 3-4 เที่ยวบิน ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

เจิ้งตู-ซีหนิง มีเที่ยวบินวันละ 2 เที่ยวบิน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

เจิ้งตู-เกอเอ๋อร์มู่ มีเที่ยวบินสัปดาห์ละ 2 เที่ยวบิน ใช้เวลา 3 ชั่วโมง 15 นาที

4.5 การสื่อสาร

ระบบสื่อสารโทรคมนาคมของมณฑลชิงไห่ได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง พร้อมๆ กับการติดตั้งอุปกรณ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารภายในมณฑลให้มากขึ้น เช่น การให้บริการโทรคมนาคมไร้สาย และการติดตั้งสายเคเบิลออปติกส์ระหว่างนครหลานโจว-ซีหนิง-ลาซาในปี ค.ศ. 1998 เป็นต้น

ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลชิงไห่มีจำนวนผู้ติดตั้งสายโทรศัพท์แล้วรวม 1.14 ล้านเลขหมาย มีจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่แล้วจำนวน 1.32 ล้านเลขหมาย และมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตราว 0.29 ล้านคน

5. เกษตรกรรม

มณฑลชิงไห่ยังมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาปศุสัตว์ โดยมีทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ที่มีขนาดใหญ่ติดอันดับ 1 ใน 5 ของจีน หรือคิดเป็นร้อยละ 15 ของพื้นที่ทุ่งหญ้าทั่วประเทศ และยังเป็นทุ่งหญ้าที่มีคุณค่าทางอาหารค่อนข้างสูง ผลผลิตการเกษตรส่วนใหญ่จึงมาจากผลผลิตปศุสัตว์ โดยในปี ค.ศ. 2005 มณฑลชิงไห่มีผลผลิตการเกษตรรวมทั้งสิ้น 9.40 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.3 ในจำนวนนี้เป็นผลผลิตจากปศุสัตว์ 5.17 พันล้านหยวน หรือคิดเป็นร้อยละ 55 ของมูลค่าผลผลิตรวมทางเกษตรกรรมของมณฑลชิงไห่

ปศุสัตว์ถือเป็นการผลิตดั้งเดิมของประชาชนที่ใช้ยังชีพ มีประชาชนมากกว่า 5 แสนคนจาก 1 แสนครัวเรือนใน 6 จังหวัดปกครองตนเองที่ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ สัตว์ที่เลี้ยงในทุ่งหญ้าเป็นสัตว์ซึ่งล้วนทนต่อความหนาวได้ดี ได้แก่ วัว แกะ จามรี ม้า ลา อูฐ และแพะ เป็นต้น โดยมีการเลี้ยงจามรีมากที่สุดในประเทศหรือคิดเป็น 1 ใน 3 ของโลก และยังมีผลิตภัณฑ์พลอยได้ ที่สำคัญ ได้แก่ เขากวาง น้ำผึ้ง เครื่องหนัง เนื้อแกะ ขนแกะ และขนจามรี เป็นต้น โดยขนแกะชิงไห่ (Xining wool หรือ 西宁毛) ถือเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศ

นอกจากนี้ มณฑลชิงไห่ยังมีสินค้าเกษตรที่สำคัญอื่นๆ เช่น ข้าวบาร์เลย์บนที่ราบสูง ข้าวสาลี เรพซิด น้ำเต้า ถั่ว ถั่วปากอ้า และมันฝรั่ง เป็นต้น มณฑลชิงไห่ยังขึ้นชื่อว่าเป็นแหล่งพืชสมุนไพรที่นำมาใช้ผลิตยาจีนแผนโบราณด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเห็ดหลินจือ

มณฑลชิงไห่ยังมีฐานทางการเกษตรที่ใหญ่ที่สุดในจีน ซึ่งจัดตั้งขึ้นในอำเภอชิงไห่ (Xinghai County) ในจังหวัดปกครองตนเองชนชาติทิเบตไห่หนานในปี ค.ศ. 2003 เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์อินทรีย์จากสัตว์ (Organic Animal Products) และยาแผนโบราณของทิเบต และเป็นการสร้างรายได้พิเศษให้กับเกษตรกรในพื้นที่ด้วย

6. อุตสาหกรรม

มณฑลชิงไห่มีผลผลิตในภาคอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 48.7 ของมูลค่า GDP รวม โดยส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มากมาย โดยเฉพาะบริเวณที่ราบลุ่มฉายดำ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบสำคัญหลายประเภท เช่น โปแตสเซียม แมกนีเซียม ลิเทียม น้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ

อุตสาหกรรมที่สำคัญของมณฑลชิงไห่ ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตพลังงานไฟฟ้า อุตสาหกรรมเกลือเคมี การทำเหมืองแร่ การผลิตโลหะที่ไม่มีเหล็กผสม การขุดเจาะน้ำมัน ปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ และอุตสาหกรรมเบาอื่นๆ เป็นต้น

อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในนครซีหนิง เมืองเกอเอ๋อร์มู่ และบริเวณแอ่งกระทะ
นายดำ

อุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ

(1) อุตสาหกรรมพลังงาน

อุตสาหกรรมพลังงานเป็นอุตสาหกรรมหลักของมณฑลชิงไห่ ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นพลัง
สำคัญต่อการเติบโตอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจของมณฑลชิงไห่เท่านั้น แต่ยังส่งผลให้มณฑลชิง
ไห่กลายเป็นฐานการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำที่สำคัญแห่งภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน เนื่องจากมี
แหล่งทรัพยากรน้ำที่ใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้าเป็นจำนวนมาก

มณฑลชิงไห่มีสถานีผลิตไฟฟ้าพลังน้ำทั้งหมด 178 แห่ง ด้วยกำลังการผลิตไฟฟ้า
รวมกัน 21.66 ล้านกิโลวัตต์ โดยสามารถผลิตไฟฟ้าได้ 77 พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมงต่อปี สถานี
ผลิตไฟฟ้าพลังน้ำที่สำคัญ ได้แก่ สถานีผลิตไฟฟ้าพลังน้ำหลงหยางเสีย (Longyangxia หรือ 龙
羊峡) สถานีหลีเจียเสีย (Lijiaxia หรือ 李家峡) สถานีลาซีหว่า (Laxiwa หรือ 拉西瓦) และ
สถานีกงโปเสีย (Gongboxia หรือ 公伯峡) เป็นต้น โดยโรงงานผลิตไฟฟ้าพลังน้ำลาซีหว่า ซึ่ง
เป็นของบริษัท China Power Investment Corporation ปัจจุบันกำลังอยู่ระหว่าง
ดำเนินการก่อสร้าง และจะติดตั้งเครื่องผลิตไฟฟ้าขนาด 700 เมกะวัตต์จำนวน 7 เครื่องภายใน
ปี ค.ศ. 2011 ด้วยงบประมาณการลงทุนถึง 26.60 พันล้านหยวน และคาดว่าจะ
เป็นโรงงานผลิตไฟฟ้าพลังน้ำที่ใหญ่ที่สุดบนแม่น้ำหวงเหอ นอกจากนี้ มณฑลชิงไห่ยังมีแผนที่จะ
สร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าพลังน้ำทั้งขนาดใหญ่และขนาดกลาง 13 แห่งบริเวณตอนบนของแม่น้ำ
หวงเหอภายในปี ค.ศ. 2020

นอกจากนี้ มณฑลชิงไห่ยังมีแผนที่จะก่อสร้างและยกระดับการผลิตพลังงานไฟฟ้าใน
มณฑลชิงไห่ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 2006-2010 ในจำนวนนี้มีแผนการขยายระยะทางของ
สายไฟฟ้าระหว่างเทศบาลตำบลกวานติง (Guanting Township) และนครหลานโจว ซึ่งมี
ระยะทางทั้งสิ้น 140 กิโลเมตรและสามารถส่งกระแสไฟฟ้าได้ในปริมาณที่สูงที่สุดเมื่อเทียบกับ
พื้นที่อื่นๆ ในจีน ไปจนถึงโรงงานผลิตไฟฟ้าจากพลังงานน้ำลาซีหว่าภายในปี ค.ศ. 2010 ซึ่ง
จะเป็นการจัดส่งพลังงานไฟฟ้าจำนวนมากที่ผลิตได้ทางตอนบนของแม่น้ำหวงเหอเชื่อมต่อไป
ยังสายไฟฟ้าทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑล และแผนการวางสายไฟฟ้าขนาด 300
กิโลโวลต์ ระหว่างอำเภอหวงหยวน (Huangyuan County) กับเมืองเกอเอ๋อร์มู่ ผ่านอำเภอ
หลาน (Wulan County) เพื่อขยายศักยภาพในการจัดส่งกระแสไฟฟ้าในภาคตะวันตกของ
มณฑลชิงไห่ เป็นต้น

มณฑลชิงไห่ยังมีศักยภาพในการผลิตพลังงานจากลมและแสงอาทิตย์เป็นอย่างมาก ใน
ปัจจุบัน มีโรงงานผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์รวมทั้งสิ้น 39 แห่ง ซึ่งจัดเป็นแหล่ง
พลังงานหลักของประชาชนในพื้นที่ที่ห่างไกลจากตัวเมือง โดยเฉพาะในชนบทและทุ่งหญ้า

(2) อุตสาหกรรมเคมี

มณฑลชิงไห่มีผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมเคมีราว 100 ราย และมีมูลค่าการผลิตเคมีภัณฑ์รวมกันสูงถึง 705 ล้านหยวน สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้มากกว่า 40 รายการ เพื่อส่งขายยังตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ ได้แก่ แอมโมเนียสังเคราะห์ ปุ๋ยไนโตรเจน ปุ๋ยฟอสเฟต ปุ๋ยโปแตส ปุ๋ยผสม แคลเซียมคาร์ไบด์ โซดาไฟ กรดเกลือ ไฮโดรคลอไรด์ พีวีซี กำมะถัน กรดบอแรกซ์ โปแตสเซียมซัลเฟต โซเดียมซัลเฟตแอนไฮดรัส และ โซเดียมไบโครเมต เป็นต้น

(3) อุตสาหกรรมสินแร่

มณฑลชิงไห่ยังเป็นฐานการผลิตโลหะที่ไม่มีเหล็กผสมที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน เนื่องจากมีทรัพยากรสินแร่ดังกล่าวอย่างอุดมสมบูรณ์ ด้วยผลผลิตที่สำคัญ เช่น อะลูมิเนียม แมกนีเซียม ตะกั่ว สังกะสี และทองคำ โดยในปี ค.ศ. 2000 มณฑลชิงไห่มีปริมาณการผลิตอะลูมิเนียมไฟฟ้า (Aluminum Electrolytic) สูงถึง 283,100 ตัน โลหะแมกนีเซียม 4,400 ล้านตัน ตะกั่ว 4,400 ตัน สังกะสี 13,000 ตัน และทองคำ 1,500 ตัน บริษัทที่เป็นผู้นำในอุตสาหกรรมนี้ ได้แก่ Qinghai Aluminum Factory และ Qinghai Magnesium Factory ซึ่งเป็นบริษัทในผลิตภัณฑ์ประเภทดังกล่าวที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ และยังมีกิจการสาขาของบริษัท Aluminium Corporation of China (Chalco) ซึ่งตั้งอยู่ในนครซีหนิง ถือเป็นผู้ผลิตอะลูมิเนียมไฟฟ้าที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในจีน เป็นต้น

มณฑลชิงไห่ยังมีแหล่งแร่โปแตสเซียมสะสมอยู่มากที่สุดในจีน โดยเฉพาะที่ทะเลสาบน้ำเค็มฉาเอ๋อร์ฮัน เพียงแห่งเดียวมีปริมาณแร่โปแตสเซียมสะสมอยู่ถึง 145 ล้านตัน คิดเป็นปริมาณถึงร้อยละ 97 ของปริมาณแร่โปแตสเซียมทั้งหมดทั่วประเทศ ผู้ผลิตท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่ บริษัท Qinghai Salt Lake Industry Group ซึ่งเป็นผู้จัดจำหน่ายแร่โปแตสเซียมรายใหญ่ที่สุดของจีน สามารถผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมได้ถึง 1.50 ล้านตันต่อปี มากเป็นอันดับที่ 13 ของโลก และคาดว่าจะสามารถเพิ่มการผลิตได้มากขึ้นไปอีกเมื่อมีการนำกระบวนการผลิตสมัยใหม่มาใช้งาน บริษัทฯ ยังมีโรงงานผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมอีกแห่งบริเวณทะเลสาบน้ำเค็มฉาเอ๋อร์ฮัน ซึ่งมีกำลังการผลิตสารโปแตสเซียมคลอไรด์ได้ 1 ล้านตันต่อปี และยังมีบริษัท Qinghai Alkali Industry Co ที่เมืองเต๋อหลิงฮา ซึ่งมีฐานการผลิตโปแตสเซียมอัลคาไลที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของจีน ด้วยกำลังการผลิตถึง 1.80 ล้านตันต่อปี และตั้งเป้าที่จะขยายกำลังการผลิตเป็น 2.70 ล้านตันภายในปลายปี ค.ศ. 2008 เป็นต้น

มณฑลชิงไห่ยังมีแหล่งแร่ลิเทียมขนาดใหญ่ ซึ่งนอกจากจะพบที่ทะเลสาบน้ำเค็มฉาเอ๋อร์ฮันแล้ว ยังพบที่ทะเลสาบน้ำเค็มโกจิหนายเอ๋อร์อยู่เป็นจำนวนมาก ผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ บริษัท บริษัท Citic Guoan ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในเครือกลุ่มบริษัท Citic ได้เข้ามาดำเนินกิจการผลิตแร่ลิเทียมในบริเวณทะเลสาบน้ำเค็มโกจิหนายเอ๋อร์ โดยเป็นเจ้าของโรงงานผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมซัลเฟต ด้วยกำลังผลิต 300,000 ตันต่อปี โรงงานผลิตกรดบอริก (Boric Acid) ที่มีกำลังผลิตถึง 50,000 ตันต่อปี และโรงงานผลิตลิเทียมคาร์บอเนต ที่มีกำลังผลิตถึง 35,000 ตันต่อปี

มณฑลชิงไห่ยังมีแหล่งแร่เงินและทองแดงจำนวนมากในเมืองอู่เต๋าเหลียง (Wudaoliang) ซึ่งคาดว่าจะมีปริมาณแร่ทองแดงมากกว่า 1.50 ล้านตัน และแร่เงินประมาณ 500 ตัน นอกจากนี้ ยังมีแหล่งแร่ทองคำในพื้นที่ทางตอนใต้ของมณฑล ซึ่งมีทองคำสะสมรวมกันราว 300-500 ตัน ซึ่งที่ผ่านมาบริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนในแหล่งแร่ทองคำหลายราย เช่น บริษัท Afcan Mining ของแคนาดาในเหมืองแร่ทองคำทานเจียนซาน (Tanjianshan) ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลชิงไห่ บริษัท Eldorado Gold ของแคนาดาที่เข้าซื้อกิจการเหมืองดังกล่าว ในปี ค.ศ. 2005 ร่วมกับบริษัท Sino Mining ของออสเตรเลีย ซึ่งมีกำลังผลิตทองคำ 8 ตันต่อปี และบริษัท Inter-Citic Mineral Technology ของแคนาดาเช่นกัน ซึ่งรายนี้ได้ร่วมมือกับสถาบันวิจัยธรณีวิทยาแห่งมณฑลชิงไห่ (Qinghai Geology Research Institute) สำรวจแหล่งสะสมทองคำต้าฉาง (Dachang Gold Property) บนที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต

มณฑลชิงไห่ยังมีทรัพยากรสินแร่สำหรับอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างอย่างมากมายเช่นกัน ที่สำคัญ ได้แก่ แร่ใยหิน ซึ่งมีปริมาณมากที่สุดในจีน หินเขียวหนุมาน และยิปซัม บริษัทที่เป็นผู้ผลิตสำคัญ ได้แก่ Maoan Asbestos Mine ซึ่งเป็นผู้ผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากแร่ใยหินที่ใหญ่ที่สุดในประเทศและมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของมณฑลชิงไห่ และ Qinghai Cement Plant โดยในปี ค.ศ. 2000 มณฑลชิงไห่มีปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แร่ใยหิน 46 ตัน และปูนซีเมนต์ 1.24 ล้านตัน

(4) อุตสาหกรรมการขุดเจาะน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ

มณฑลชิงไห่ยังเป็นแหล่งผลิตน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติที่สำคัญ โดยเฉพาะบริเวณที่ราบลุ่มฉางต้า บนความสูง 2,800 เมตรเหนือระดับน้ำทะเล ซึ่งสูงกว่าที่ราบลุ่มอื่นๆ ในโลก และเป็นที่ตั้งของสถานีขุดเจาะน้ำมันปิโตรเลียม 16 แห่งและสถานีก๊าซธรรมชาติอีก 6 แห่ง ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลชิงไห่สามารถผลิตน้ำมันดิบได้ 2.21 ล้านตัน และผลิตก๊าซธรรมชาติได้ 2.20 พันล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งเป็นปริมาณผลผลิตที่สูงที่สุดในประวัติศาสตร์ของมณฑลชิงไห่

สถานีขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ สถานีขุดเจาะน้ำมันชิงไห่ (Qinghai Oil Field หรือ 青海油田) ซึ่งจัดเป็นหนึ่งในสถานีน้ำมันที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของจีน สามารถขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติได้ 4.85 ล้านตันในปี ค.ศ. 2006 และคาดว่าจะสามารถขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเพิ่มเติมได้ในระดับเท่าๆ กันที่ 10 ล้านตันภายในปี ค.ศ. 2010 เพิ่มขึ้นจากเดิมอีกเท่าตัว และสถานีก๊าซธรรมชาติเซอเป่ย์ (Sebei Natural Gas Field) ซึ่งมีการส่งก๊าซทางท่อผ่านนครซีหนิงไปยังนครหลานโจว มณฑลกานซู ระยะทางรวม 953 กิโลเมตร โดยเป็นหนึ่งในแผนการหลักตามแผนนโยบายพัฒนาภาคตะวันตกของจีนด้วย

นอกจากนี้ มณฑลชิงไห่ยังมีอุตสาหกรรมเบาอื่นๆ อีกอย่างน้อย 18 ประเภท เช่น การแปรรูปเกลือ การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก อาหาร เครื่องเรือนเครื่องเขียน และสินค้าในชีวิตประจำวัน เป็นต้น โดยสามารถผลิตสินค้าได้มากกว่า 3,000 รายการใน 400 ประเภท สินค้าที่มีความได้รับความนิยมส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มณฑลชิงไห่มีข้อได้เปรียบในการผลิตเนื่องจาก

มีวัตถุดิบในท้องถิ่นอยู่มากหรือเป็นสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะตัว ที่สำคัญ เช่น เกลือ อุปกรณ์อะลูมิเนียมที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เครื่องหนังและผลิตภัณฑ์ขนสัตว์ พรม น้ำแร่ และน้ำอัดลม เป็นต้น

7. การท่องเที่ยว

7.1 จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว

ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลชิงไห่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามารวมทั้งสิ้น 14,600 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 17.7 จัดอยู่ในอันดับที่ 30 ของจีน และมีรายได้จากการท่องเที่ยวรวม 11 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 22.2 จัดอยู่ในอันดับที่ 30 ของจีนเช่นกัน

ตารางที่ 3

ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของมณฑลชิงไห่ ปี ค.ศ. 2005

จำนวนนักท่องเที่ยว ระหว่างประเทศ (คน)	ชาวต่างชาติ (คน) (ไม่รวมฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน)	รายได้จาก การท่องเที่ยว (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	จำนวนสถานที่ ท่องเที่ยวติดอันดับ มรดกโลก
35,200	14,600	11	-
อันดับที่ 30 ของจีน	อันดับที่ 30 ของจีน	อันดับที่ 30 ของจีน	

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2006.

ส่วนจำนวนของโรงแรมที่พัก มณฑลชิงไห่มีโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวรวม 50 แห่ง จัดอยู่ในอันดับที่ 30 ของจีน โดยเป็นกิจการของรัฐวิสาหกิจถึง 27 แห่ง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมณฑลชิงไห่ยังไม่มีโรงแรมระดับห้าดาว

มณฑลชิงไห่มีจำนวนบริษัทนำเที่ยวทั้งสิ้น 101 แห่ง จัดอยู่ในอันดับที่ 29 ของจีน ในจำนวนนี้มีจำนวนบริษัทนำเที่ยวระหว่างประเทศเพียง 11 แห่ง ที่เหลือเป็นบริษัทนำเที่ยวในประเทศจีน มีการจ้างงานพนักงานและแรงงานอื่นๆ ในภาคการท่องเที่ยว 1,216 คน จัดอยู่ในอันดับที่ 29 ของจีน

7.2 แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

มณฑลชิงไห่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่งดงามตามลักษณะของที่ตั้งบนที่ราบสูงส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในนครซีหนิงและเมืองโกลัดเคียง โดยเฉพาะนครซีหนิงเคยเป็นจุดแวะพักบนเส้นทางสายไหมอันเป็นเส้นทางการค้าเก่าแก่ และเป็นแหล่งหลอมรวมวัฒนธรรมของชนชาติต่างๆ เช่น ทิเบต หุย และชนกลุ่มน้อยอื่นๆ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงของมณฑลชิงไห่ เช่น

มัสยิดตงกวาน (Dongguan Great Mosque หรือ 东关清真寺) ตั้งอยู่ในตัวเมืองนครซีหนิง เป็นหนึ่งในมัสยิดที่มีชื่อเสียงที่สุดในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1380 มีอายุเก่าแก่กว่า 600 ปี และมีลักษณะสถาปัตยกรรมที่งดงามสอดคล้องตามด้วยการผสมผสานกันระหว่างหลังคาโดมสไตล์อาหรับสีเขียวและชายคาสไตล์จีนพร้อมซุ้มโค้งสีสันสดใส

วัดเป่ย์ซาน (North Mountain Temple หรือ 北山寺) เป็นวัดแห่งลัทธิเต๋า มีอายุมากกว่า 1,700 ปี และเป็นจุดชมวิวนครซีหนิงที่สวยงามแห่งหนึ่ง

วัดถาเอ๋อร์ (Ta'er Lamasery/Kumbum Monastery (ในภาษาทิเบต) หรือ 塔尔寺) ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของนครซีหนิง ห่างจากนครซีหนิง 26 กิโลเมตร เป็นหนึ่งในหกวัดสำคัญของพุทธศาสนานิกายที่สวมหมวกสีเหลือง (Yellow Hat Buddhist Sect หรือ Geluk) ของทิเบต สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1560 บนพื้นที่ที่เชื่อว่าเป็นบ้านเกิดของ "Tsong Khapa" ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งลัทธิ และได้รับตั้งชื่อว่า "Kumbum" ในภาษาทิเบตซึ่งหมายถึง "สถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปแสนองค์" ภายในวัดประกอบด้วยวิหารหลายหลัง หนึ่งในนั้น ได้แก่ สถานที่จัดเก็บและแสดงประติมากรรมจากไขจามรี (Hall of Yak Butter Sculptures) อันมีชื่อเสียง ซึ่งเป็นผลงานศิลปะที่มีอายุหลายร้อยปี โดยถือกำเนิดขึ้นที่ทิเบตเป็นแห่งแรกเมื่อ 1,300 ปีก่อนแต่เพิ่งจะเข้ามาในวัดถาเอ๋อร์เมื่อศตวรรษที่ 16 ประติมากรรมจากไขจามรีนี้นิยมสร้างขึ้นในฤดูหนาวเนื่องจากไขมันจะแข็งตัวและก่อรูปได้ง่าย โดยผลงานที่ดีที่สุดจะนำมาจัดแสดงในช่วงเทศกาลโคมไฟไขจามรี (Yak Butter Lamp Festival) ในช่วงต้นปี

ทะเลสาบชิงไห่ (Qinghai Lake หรือ 青海湖) เป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ทางตะวันตกของนครซีหนิง ห่างออกไปราว 150 กิโลเมตร บนที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล 3,600 เมตร จัดเป็นทะเลสาบน้ำเค็มที่ใหญ่ที่สุดในจีน มีพื้นที่รวม 4,500 ตารางกิโลเมตร แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจบริเวณทะเลสาบชิงไห่ ได้แก่ เกาะนก (Bird Islet หรือ 鸟岛) ตั้งอยู่ทางตะวันตกของทะเลสาบ ลักษณะคล้ายเสาหินโผล่ขึ้นเหนือน้ำและเป็นที่ทำรังของนกหลายพันตัวในแต่ละปี เช่น นกนางนวล นกกาน้ำ ห่าน หงส์ และนกกระเรียนคอดำที่หายาก นอกจากนี้ ยังมีการจัดการแข่งขันจักรยานนานาชาติจากนครซีหนิงมายังทะเลสาบชิงไห่เป็นประจำทุกปีด้วย

ภายหลังจากการเปิดใช้เส้นทางรถไฟสายชิงไห่-ทิเบตในปี ค.ศ. 2006 คาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมทะเลสาบชิงไห่เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 30 ต่อปี ซึ่งปัญหาที่ตามมาคือ อาจก่อให้เกิดปัญหามลภาวะต่อทะเลสาบซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชที่ใกล้จะสูญพันธุ์หลายชนิดมากขึ้น มณฑลชิงไห่จึงได้มีการตั้งเป้าที่จะใช้งบประมาณ 7 พันล้านหยวนเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในบริเวณทะเลสาบชิงไห่

มณฑลชิงไห่ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ อีก เช่น เขาสุริยันจันทร์ (Sun and Moon Mountain) ซึ่งจะแบ่งพื้นที่ของมณฑลออกเป็น 2 ส่วนคือ พื้นที่ประกอบกิจกรรมและพื้นที่ทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ แหล่งท่องเที่ยวอันเป็นต้นน้ำของแม่น้ำหวงเหอ วนอุทยานแห่งชาติ

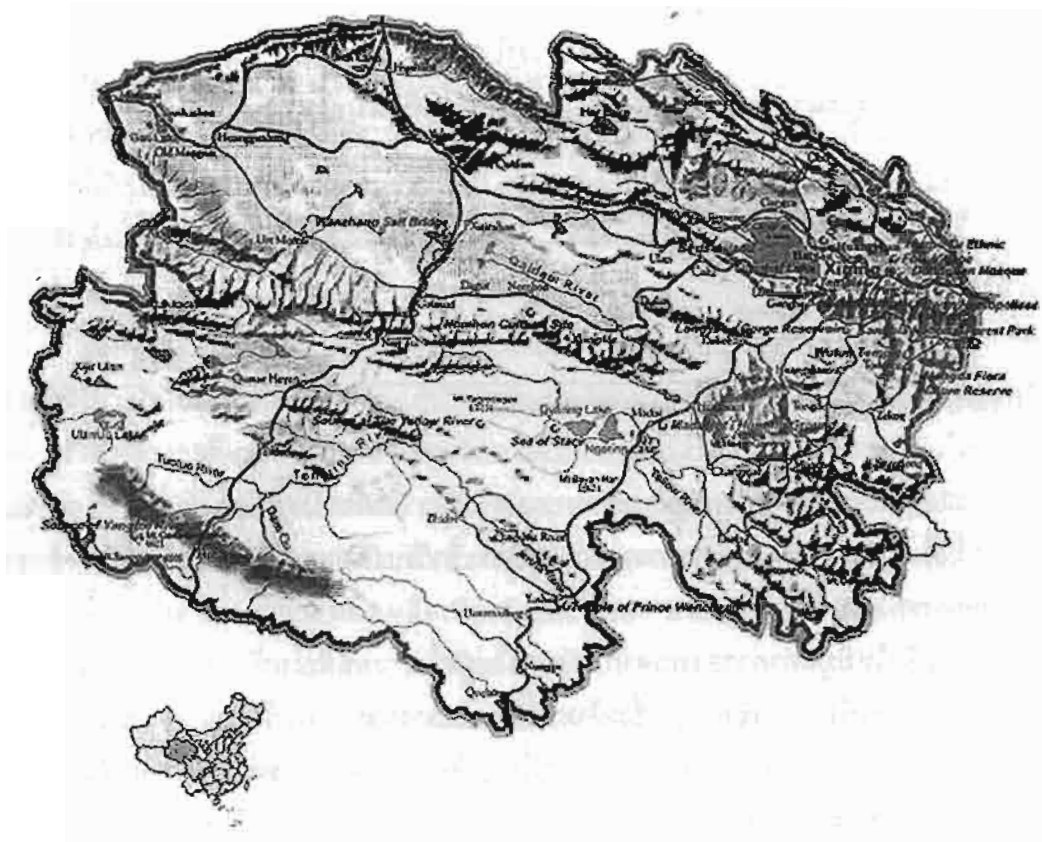
เม้งด้า (Mengda National Forest หรือ 孟达国家森林公园) และเขาอาหนีหม่าชิง (A'Nyemaqen Mountain หรือ 阿尼玛卿山) ที่มีหิมะปกคลุมทั้งปี เป็นต้น

มณฑลชิงไห่ยังมีแผนการจัดตั้งเขตอนุรักษ์ทางธรรมชาติในบริเวณพื้นที่ที่มีแม่น้ำสายหลักมาบรรจบกันถึง 3 สาย บนพื้นที่ขนาด 150,000 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีขนาดพื้นที่ใกล้เคียงกับขนาดของมณฑลเหอหนาน โดยจะแปรสภาพพื้นที่เพาะปลูกให้กลายเป็นพื้นที่ป่าและทุ่งหญ้า และในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2006 คณะกรรมาธิการเพื่อการพัฒนาและปฏิรูปของจีน (State Development and Reform Commission) ได้อนุมัติโครงการมูลค่า 200 ล้านหยวนเพื่อสร้างอุปกรณ์ทำฝนเทียมในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งคาดว่าจะช่วยเพิ่มปริมาณน้ำฝนได้ถึง 8 พันล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

มณฑลชิงไห่ได้มีการปรับปรุงและก่อสร้างเส้นทางคมนาคมเพื่อเป็นการกระตุ้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในมณฑล เช่น การก่อสร้างถนนวงแหวนบริเวณโดยรอบทะเลสาบชิงไห่ และการก่อสร้างเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวอันเป็นต้นน้ำของแม่น้ำหวงเหอและวนอุทยานแห่งชาติเม้งด้า นอกจากนี้ มณฑลชิงไห่ได้ร่วมมือกับอีก 9 มณฑล/เขตปกครองตนเอง อันได้แก่ มณฑลชื้อชวน กานซู ส่านซี ซานซี เหอหนาน ชานตง เขตปกครองตนเองมองโกเลียใน และเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเซียะ เพื่อสร้างเครือข่ายข้อมูลการท่องเที่ยวและจัดงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นประจำทุกสองปีด้วย ทั้งนี้ ภายหลังจากเปิดใช้เส้นทางรถไฟชิงไห่-ทิเบต คาดว่าจะมีจำนวนท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมณฑลชิงไห่เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 30 ต่อปี

ภาพที่ 4

แผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของมณฑลชิงไห่

8. การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ

มณฑลชิงไห่ได้รับความช่วยเหลือและความร่วมมือในการพัฒนาทางด้านต่างๆ ทั้งในรูปของเงินกู้และเงินสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น โครงการอาหารโลก (World Food Program) สหภาพยุโรป และจากประเทศต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดงานส่งเสริมการลงทุน เช่น “2000 Qinghai Investment Fair” ในปี ค.ศ. 2000 ที่กรุงเป่ย์จิง เป็นต้น เพื่อแนะนำมณฑลชิงไห่ให้เป็นที่รู้จักแก่นักลงทุนชาวจีนและต่างประเทศ

8.1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ

ในปี ค.ศ. 2000 มณฑลชิงไห่มีการลงทุนในโครงการต่างๆ รวม 42 โครงการ เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 1999 ถึงร้อยละ 180.0 คิดเป็นมูลค่าการลงทุนตามสัญญา รวม 122.30 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 760.3 ส่วนในปี ค.ศ. 2005 มีมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติที่ใช้จริงรวม 266.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 2004 ร้อยละ 18.2 มากเป็นอันดับที่ 25 ของจีน

ในปีเดียวกัน มณฑลชิงไห่มีจำนวนวิสาหกิจที่เป็นของนักลงทุนต่างชาติที่ขึ้นทะเบียนการค้าในมณฑลชิงไห่ทั้งหมด 138 แห่ง จัดอยู่ในอันดับที่ 30 ของจีน

ตารางที่ 4 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในมณฑลชิงไห่

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ	ปี 1999	ปี 2000	ปี 2005
จำนวนโครงการ (โครงการ)	15	42	NA
มูลค่าตามสัญญา (ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	14.20	122.30	NA
มูลค่าที่ใช้จริง (ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	4.60	NA	266.0

ที่มา: Hong Kong Trade Development Council.

การลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมการสำรวจและแปรรูปสินแร่ และยังมีอุตสาหกรรมอื่นๆ อีก เช่น เกษตรกรรมและปศุสัตว์ ชีววิทยาสัตว์เลี้ยง การขนส่ง พลังงาน และเครื่องจักรกล เป็นต้น

มณฑลชิงไห่มีมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติไม่สูงนัก หนึ่งในนักลงทุนรายใหม่จำนวนไม่กี่ราย ได้แก่ บริษัท Carlsberg ซึ่งเข้ามาซื้อหุ้นในโรงกลั่นเบียร์ซึ่งเริ่มเปิดดำเนินการในปี ค.ศ. 2005 ที่ร้อยละ 33 ร่วมกับนักลงทุนรายอื่นๆ ได้แก่ กองทุนเพื่อการพัฒนาสู่ความเป็นอุตสาหกรรมของประเทศกำลังพัฒนาของประเทศเดนมาร์ก (Danish Industrialization Fund for Developing Countries) และบริษัท Qinghai Biological and Industrial Park Development and Construction Co. เป็นต้น

การลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในนครซีหนิง โดยในปี ค.ศ. 1999 มีมูลค่าการลงทุนตามสัญญารวม 11.80 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติที่ใช้จริงสูงถึง 5.60 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปี ค.ศ. 2006 มณฑลชิงไห่ได้จัดสรรงบประมาณ 100 ล้านหยวน เพื่อบูรณะพื้นที่ในเมืองและสร้างศูนย์ประชุมแห่งใหม่เพื่อใช้สำหรับในการจัดงานนิทรรศการต่างๆ

8.2 นโยบายกระตุ้นการลงทุนของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น

มณฑลชิงไห่ได้ให้สิทธิพิเศษทางการลงทุนแก่บริษัทต่างชาติ โดยเฉพาะสิทธิพิเศษทางภาษี เพื่อกระตุ้นการลงทุนภายในมณฑล ตัวอย่างสิทธิพิเศษทางการลงทุนแก่บริษัทต่างชาติ เช่น

1) บริษัทต่างชาติที่เกี่ยวข้องกับด้านการส่งออก เทคโนโลยีที่ทันสมัย เกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ พานิชย์ การท่องเที่ยว พลังงาน การขนส่ง และการเงินที่ได้รับการอนุมัติ จะได้รับเงินคืนภาษีเงินได้ท้องถิ่นร้อยละ 50

2) บริษัทต่างชาติที่ได้ประกอบกิจการสิบปีขึ้นไปและมีมูลค่าการส่งออกคิดเป็นสัดส่วนครึ่งหนึ่งของผลผลิตที่ผลิตได้ และบริษัทต่างชาติที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในช่วงปีที่หนึ่งถึงปีที่สองที่มีผลกำไร และจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ท้องถิ่น ภาษีที่ดิน และภาษีทะเบียนรถยนต์เป็นระยะเวลาสิบปี

3) บริษัทต่างชาติทั่วไปที่ชำระภาษีเงินร้อยละ 24 ของรายได้ จะได้รับเงินคืนภาษีส่วนที่เกิน ส่วนบริษัทต่างชาติที่ได้ประกอบกิจการสิบปีขึ้นไปและมีเงินลงทุน 5 ล้านดอลลาร์ จะต้องชำระภาษีเงินได้ท้องถิ่นเป็นระยะเวลาสามปี และจะได้รับเงินคืนภาษีในปีที่หนึ่งที่มีผลกำไร และได้รับเงินคืนภาษีครึ่งหนึ่งในปีที่สองและปีที่สาม

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.china.org.cn/english/features/55615.htm>>

นอกจากนี้ ตามนโยบายการพัฒนาพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันตกของจีน รัฐบาลกลางได้มีการให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุน โดยภายใต้นโยบายที่มีอยู่เดิม บริษัทต่างชาติจะได้รับการลด/ยกเว้นภาษีเป็นระยะเวลาสามปี แต่ภายใต้นโยบายใหม่นี้ บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันตกจะได้รับการเรียกเก็บภาษีในอัตราพิเศษอีกเป็นระยะเวลาสามปี นับตั้งแต่สิทธิพิเศษทางภาษีแรกสิ้นสุดลง ทั้งนี้ การเรียกเก็บภาษีอัตราพิเศษสามารถลดลงเหลือเพียงร้อยละ 10 หากบริษัทฯ มีมูลค่าการส่งออกเกินกว่าร้อยละ 70 ของมูลค่าการผลิตรวมทั้งปีของบริษัท

สำหรับโครงการลงทุนที่รัฐบาลมณฑลชิงไห่ส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติในอนาคต ได้แก่ โครงการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและแปรรูปทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น ทะเลสาบน้ำเค็ม และแหล่งสินแร่ที่ไม่มีโลหะ เป็นต้น อุตสาหกรรมการส่งออก เทคโนโลยีที่ทันสมัย เกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว พลังงาน เกลือเคมี การขนส่ง และการเงิน

9. การค้าภายในประเทศ

9.1 มูลค่าการค้าปลีก

ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลชิงไห่มีมูลค่าการค้าปลีกรวม 16.05 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 38.4 จัดอยู่ในอันดับที่ 30 ของจีน โดยมีนครซีหนิง เป็นตลาดผู้บริโภคที่ใหญ่ที่สุดในมณฑลชิงไห่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57 ของมูลค่าการค้าปลีกรวม

9.2 แหล่งค้าปลีกสำคัญ

มณฑลชิงไห่มีห้างสรรพสินค้าและศูนย์การค้าท้องถิ่น เช่น Qinghai Department Store (青海百货股份有限公司) และ Xining Xidajie Department Store (西宁市西大街百货大楼) เป็นต้น

นอกจากนี้ ตลาดผู้บริโภคของมณฑลชิงไห่มีการขยายตัวขยายตัวขึ้นมากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา เช่น บริษัท Beijing Xidan Market ได้เข้ามาเปิดร้านค้าปลีก 2 แห่งในนครซีหนิง กลุ่มบริษัทธุรกิจห้างสรรพสินค้า Beijing Wangfujing Department Store ก็ได้เปิด

ห้างสรรพสินค้าในนครซีหนิง บนพื้นที่ขนาด 28,000 ตารางเมตรในเดือนกันยายน ค.ศ. 2006 ขณะที่บริษัท Gome และบริษัท Suning ซึ่งเป็นผู้ค้าปลีกเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนรายใหญ่ของจีนต่างก็เข้ามาเปิดร้านสาขาแห่งแรกในนครซีหนิงในปี ค.ศ. 2006 เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 5 ร้านค้าเซนสตรีในมณฑลชิงไห่

รายการ	ปี 2005
จำนวนร้าน (แห่ง)	119
เนื้อที่ (ล้านตารางเมตร)	0.11
จำนวนพนักงาน (คน)	2,000
มูลค่าค้าปลีก (พันล้านหยวน)	0.58

ที่มา: China Statistical Yearbook 2006.

9.3 รูปแบบและพฤติกรรมกรรมการบริโภค

ด้วยรายได้ของประชาชนที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้รูปแบบและโครงสร้างการจับจ่ายสินค้าอุปโภคบริโภคของประชาชนในมณฑลชิงไห่ได้เปลี่ยนแปลงไป โดยในปี ค.ศ. 2005 ประชาชนในเขตเมืองและในเขตชนบทของมณฑลชิงไห่มีรายได้เฉลี่ยหลังหักภาษีแล้วราว 8,058 หยวน และ 2,151 หยวน ตามลำดับ และมีมูลค่าการใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริโภคต่อหัวในเขตเมืองราว 6,245 หยวน

10. การค้าระหว่างประเทศ

10.1 มูลค่าการค้ารวมระหว่างประเทศ

มณฑลชิงไห่ได้มีการเปิดกว้างในการติดต่อทางการค้ากับต่างประเทศตั้งแต่การสถาปนาประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และได้มีการปรับปรุงและแสวงหาช่องทางในการค้าขายให้หลากหลายขึ้น โดยการปรับโครงสร้างการส่งออกและกระตุ้นการส่งออกผลิตภัณฑ์ภายในท้องถิ่นมากขึ้น ตลอดจนการขยายตลาดส่งออกไปยังเอเชีย แอฟริกา ยุโรป และอเมริกาเหนือ

ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลชิงไห่มีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศรวม 413.31 ล้านดอลลาร์ สรอ. จัดอยู่ในอันดับที่ 30 ของจีน ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 28.2 แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออก 323.20 ล้านดอลลาร์ สรอ. และมูลค่าการนำเข้า 90.11 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 28.9 และร้อยละ 25.4 ส่งผลให้มีการค้าขาดดุล

10.2 สินค้าส่งออกและตลาดส่งออกสำคัญ

สินค้าส่งออกสำคัญของมณฑลซิงไห่ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากทรัพยากรในท้องถิ่น โดยมีผลิตภัณฑ์โลหะที่ไม่มีเหล็กผสมและผลิตภัณฑ์สินแร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 55 ของมูลค่าการส่งออกรวม และยังมีน้ำมัน สิ่งทอ และวัตถุดิบสำหรับการผลิตซิลิคอน เป็นต้น

(ไม่ปรากฏข้อมูลตลาดส่งออกสำคัญของมณฑลซิงไห่)

10.3 สินค้านำเข้าและแหล่งนำเข้าสำคัญ

สินค้านำเข้าสำคัญของมณฑลซิงไห่ ได้แก่ เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์และเครื่องมือ โทรคมนาคม เป็นต้น

(ไม่ปรากฏข้อมูลแหล่งนำเข้าสำคัญของมณฑลซิงไห่)

10.4 ประเทศคู่ค้าสำคัญ

คู่ค้าสำคัญของมณฑลซิงไห่ ได้แก่ ฮองกง ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา คาซัคสถาน และสิงคโปร์ เป็นต้น

ด้านการค้าระหว่างประเทศกับไทย ในปี ค.ศ. 2005 มณฑลซิงไห่มีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับไทยรวม 2.41 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. จัดอยู่ในอันดับที่ 30 ในบรรดามณฑลทั้งหมดของจีน แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออกจากมณฑลซิงไห่ไปยังไทย 1.97 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และมูลค่าการนำเข้า 0.44 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า

11. เมืองสำคัญและเขตพัฒนาพิเศษ

ตารางที่ 6

ดัชนีที่สำคัญทางเศรษฐกิจของเมืองสำคัญในมณฑลซิงไห่ ปี ค.ศ. 1999

เมือง	จำนวนประชากร (ล้านคน)	GDP (พันล้านหยวน)	อัตราเติบโต GDP (ร้อยละ)	ผลิตผลทาง อุตสาหกรรม (พันล้านหยวน)	มูลค่าค้าปลีก (พันล้าน หยวน)
ซีหนิง	1.14	7.30	9.0	7.10	7.80
เกอเออร์มู่	0.09	1.30	8.3	0.80	0.50
เต๋อลิ่งฮา	0.06	0.30	40.0	0.04	0.10

ที่มา: Hong Kong Trade Development Council.

11.1 นครซีหนิง (西宁)

นครซีหนิง เป็นเมืองเอกของมณฑลชิงไห่ ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของมณฑล บริเวณปลายทางด้านตะวันออกของที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบตและตอนบนของแม่น้ำหวงสือเหอ (Huangshui River หรือ 湟水河) ซึ่งเป็นแม่น้ำสาขาของแม่น้ำหวงเหอ ตั้งอยู่บนความสูงเหนือระดับน้ำทะเลเฉลี่ย 2,200 เมตร มีพื้นที่รวม 3,456 ตารางกิโลเมตร โดยเป็นพื้นที่ในเขตเมือง 350 ตารางกิโลเมตร นครซีหนิงมีประชากรราว 2.10 ล้านคนในปี ค.ศ. 2005 โดยเป็นเมืองแรกในพื้นที่ตอนบนของแม่น้ำหวงเหอที่มีจำนวนประชากรหนึ่งล้านคนขึ้นไป ประกอบด้วยชนชาติต่างๆ 37 ชนชาติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีน และทิเบต และยังมีหุย และถู่ เป็นต้น

นครซีหนิงมีประวัติศาสตร์มานานกว่า 2,100 ปีนับตั้งแต่ในสมัยราชวงศ์ฮั่น (206 ปีก่อนคริสตกาล-ปี ค.ศ. 220) ชื่อเมืองมีความหมายถึง “สันติสุขทางตะวันตก” (Western Peace) โดยได้ให้ความสำคัญในการสรุปควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ มีภาคเกษตรกรรมที่เจริญก้าวหน้า เป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญระหว่างพื้นที่ตอนกลางและพื้นที่ทางด้านตะวันตกของจีนในสมัยโบราณ และยังเป็นเส้นทางผ่านที่สำคัญของเส้นทางสายไหมทางตอนใต้ (Southern Silk Route) จวบจนปัจจุบันนครซีหนิงยังเป็นเพียงเส้นทางขนส่งทางบกเพียงเส้นทางเดียวที่จะเข้าไปยังพื้นที่ตอนในของที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบตด้วย ในอดีตนั้น นครซีหนิงเป็นเมืองหนึ่งในมณฑลกานซู่และได้กลายมาเป็นเมืองเอกของมณฑลชิงไห่ในปี ค.ศ. 1928 และภายหลังที่ได้มีการก่อสร้างถนนเข้าไปยังที่ราบลุ่มฉาต๋ออันอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ เสร็จสิ้นในปี ค.ศ. 1959 และการสร้างเส้นทางรถไฟของจีนผ่านนครหลานโจวในมณฑลกานซู่ ทำให้นครซีหนิงเติบโตอย่างมาก โดยเฉพาะการพัฒนาทางอุตสาหกรรมของเมือง อย่างไรก็ตาม นครซีหนิงเคยต้องประสบกับเคราะห์กรรมครั้งใหญ่จากการเกิดแผ่นดินไหวรุนแรง ซึ่งมีขนาดถึง 8.6 ริกเตอร์ ในวันที่ 22 พฤษภาคม ค.ศ. 1927 ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตมากถึง 2 แสนคน

ปัจจุบัน นครซีหนิงกลายเป็นศูนย์กลางทางการเมือง เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วัฒนธรรม และการคมนาคมขนส่งของมณฑลชิงไห่ และได้รับสิทธิพิเศษในฐานะเป็นเมืองเปิดซึ่งมีสถานะเทียบเท่าเมืองเปิดบริเวณชายฝั่งอื่นๆ ของจีนในปี ค.ศ. 1992 โดยในปี ค.ศ. 2005 นครซีหนิงมีมูลค่า GDP รวม 23.76 พันล้านหยวน มากที่สุดในมณฑลชิงไห่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38 ของมูลค่า GDP ของมณฑลชิงไห่ และมีมูลค่า GDP เฉลี่ยต่อหัว 6,676 หยวน จัดอยู่ในอันดับที่ 382 ในบรรดาเมือง 659 แห่งของจีน

อุตสาหกรรมหลักของนครซีหนิง ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ สินแร่ ปุ๋ย สัตว์ เคมีภัณฑ์ วิศวกรรมเครื่องจักรกล วัสดุก่อสร้าง และผลิตภัณฑ์ขนแกะ เป็นต้น ผลผลิตที่สำคัญของนครซีหนิง เช่น ขนแกะและสิ่งทอ ขนสัตว์ เนื้อสัตว์ นม เกลือ และสินค้าอุตสาหกรรมเบาอื่นๆ นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับเมืองต่างๆ อย่างนครจีหนาน (มณฑลซานตง) นครหลานโจว (มณฑลกานซู่) เมืองเหลียนหยุนกั่ง (มณฑลเจียงซู) และนครเลิ่นหยาง (มณฑลเหลียวหนิง) เป็นต้น รวมไปถึงประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และรัสเซีย ในการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมให้พัฒนาขึ้นไป

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.xining.gov.cn/>>

11.2 จังหวัดปกครองตนเองชนชาติทิเบตและมองโกลไห่ซี (海西 古族 族自治州)

จังหวัดปกครองตนเองชนชาติทิเบตและมองโกลไห่ซี เป็นหนึ่งในจังหวัดปกครองตนเองของมณฑลชิงไห่ ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของทะเลสาบชิงไห่ อันเป็นที่มาของชื่อ “ไห่ซี” มีพื้นที่รวม 325,785 ตารางกิโลเมตร เป็นที่ตั้งของเขากะลาตันดง (Geladandong Mountain หรือ 各拉丹东) ซึ่งเป็นต้นน้ำของแม่น้ำฉางเจียงและเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดของเทือกเขาถึงกู่ลาอันเป็นพรมแดนกั้นระหว่างมณฑลชิงไห่และเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบต มีประชากรรวมไม่ถึงหนึ่งล้านคน มีเมืองสำคัญ ได้แก่ เมืองเกอเอ๋อร์มู่ และเมืองเค่อลิ่งฮา ซึ่งเป็นศูนย์กลางการปกครองของจังหวัดไห่ซี

(1) เมืองเกอเอ๋อร์มู่ (格尔木)

เมืองเกอเอ๋อร์มู่ เป็นเมืองระดับอำเภอของจังหวัดไห่ซี ตั้งอยู่ทางตอนกลางของที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต บริเวณพื้นที่ทางใต้ของแอ่งกระทะฉางต้าและพื้นที่ราบแม่น้ำเกอเอ๋อร์มู่ (Golmud River) ทางใต้ติดกับเทือกเขาคุนหลุน มีพื้นที่รวม 123,460 ตารางกิโลเมตร มีประชากรราว 2 แสนคน

เมืองเกอเอ๋อร์มู่จัดเป็นเมืองที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของมณฑลชิงไห่ รองจากนครซีหนิง ในปี ค.ศ. 2004 มีมูลค่า GDP รวม 4.40 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 16.1 ประชาชนในเขตเมืองรายได้เฉลี่ยหลังหักภาษีรวม 8,159 หยวน เนื่องจากตำแหน่งที่ตั้งใกล้กับแอ่งกระทะฉางต้า ทำให้เมืองเกอเอ๋อร์มู่มีทะเลสาบน้ำเค็มทั้งขนาดใหญ่เล็กกว่า 20 แห่งตั้งอยู่รายรอบและมีทรัพยากรธรรมชาติอย่างอุดมสมบูรณ์ ที่สำคัญ ได้แก่ ทะเลสาบน้ำเค็มฉาเอ๋อร์ฮั่น ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือของเมืองเกอเอ๋อร์มู่ มีพื้นที่รวม 5,856 ตารางกิโลเมตร จัดเป็นหนึ่งในทะเลสาบน้ำเค็มในพื้นที่ใหญ่ที่สุดในจีน มูลค่าของทรัพยากรในทะเลสาบแห่งนี้ คาดว่าจะมีมูลค่าถึง 15 ล้านล้านหยวน ทะเลสาบน้ำเค็มฉาเอ๋อร์ฮั่นยังถือเป็นฐานการผลิตโปแตสเซียม แมกนีเซียม และเกลือที่ใหญ่ที่สุดในประเทศด้วย อุตสาหกรรมที่สำคัญของเมืองเกอเอ๋อร์มู่ จึงได้แก่ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเกลือเคมี ซึ่งได้พัฒนาและเติบโตอย่างรวดเร็ว และรัฐบาลยังได้ตั้งเป้าที่จะพัฒนาเมืองเกอเอ๋อร์มู่ให้เป็น “Salt Lake City” ของจีนด้วย

เมืองเกอเอ๋อร์มู่ยังมีอุตสาหกรรมที่สำคัญอื่นๆ อีก เช่น ปิโตรเคมี การกลั่นน้ำมัน และการขุดเจาะก๊าซธรรมชาติ โดยมีแหล่งก๊าซธรรมชาติสำรองมากถึง 1 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร และมีทรัพยากรสินแร่อีกมากกว่า 50 ชนิด เช่น ทองคำ ทองแดง หยก พลอย ตะกั่ว และสังกะสี เป็นต้น เมืองเกอเอ๋อร์มู่ยังเป็นเมืองท่าคอนเทนเนอร์ในการขนส่งวัตถุดิบและเป็นแอ่งกักเก็บน้ำไปยังเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบต นอกจากนี้ เมืองเกอเอ๋อร์มู่ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาแหล่งทรัพยากรของมณฑลชิงไห่ โดยได้มีการจัดตั้งเขตทดลองการพัฒนาแหล่งทรัพยากรของมณฑลชิงไห่ขึ้นในปี ค.ศ. 1990

เมืองเกอเอ๋อร์มู่ยังมีความสำคัญอีกประการหนึ่งในการเป็นจุดเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟชิงไห่-ทิเบต ซึ่งเริ่มต้นจากนครซีหนิง ผ่านเมืองเกอเอ๋อร์มู่ และไปสิ้นสุดที่นครลาซา ในเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบต ระยะทางรวม 1,925 กิโลเมตร โดยการก่อสร้างเส้นทางส่วนสุดท้ายคือ เกอเอ๋อร์มู่-ลาซา ระยะทางรวม 1,142 กิโลเมตร ได้เสร็จสิ้นในปี ค.ศ. 2005 และได้เริ่มทดลองเปิดเส้นทางให้รถไฟขบวนแรกออกจากเมืองเกอเอ๋อร์มู่ไปยังนครลาซาในวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 2006 นอกจากเส้นทางรถไฟแล้ว ยังมีทางหลวงสายเกอเอ๋อร์มู่-ลาซา ระยะทาง 1,050 กิโลเมตร เป็นเส้นทางส่วนหนึ่งของเส้นทางหลวงชิงไห่-ทิเบต ซึ่งเชื่อมระหว่างนครซีหนิงและนครลาซา ระยะทางรวมทั้งสิ้น 1,930 กิโลเมตร ทั้งนี้ เมืองเกอเอ๋อร์มู่จัดเป็นพื้นที่เพียงแห่งเดียวของจีนที่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถเข้าไปยังเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบตได้โดยทางบก

(2) เมืองเต๋อลิ่งฮา (德令哈)

เมืองเต๋อลิ่งฮา เป็นเมืองเอกของจังหวัดไห่ซี ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือของแอ่งกระทะฉายดำ มีพื้นที่รวม 27,613 กิโลเมตร มีประชากรราว 6 หมื่นคน เมืองเต๋อลิ่งฮาตั้งอยู่โอเอซิสของทะเลทรายโกบี จึงมีทัศนียภาพที่สวยงาม จัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักตากอากาศและยังเป็นฐานทางอุตสาหกรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของมณฑลชิงไห่

11.3 จังหวัดไห่ตง (海东)

จังหวัดไห่ตง ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของมณฑลชิงไห่หรือด้านตะวันออกของทะเลสาบชิงไห่ อันเป็นที่มาของชื่อเมือง ทิศตะวันตกติดกับนครซีหนิง ทิศเหนือติดกับที่ราบลุ่มแม่น้ำต้าทง (Datong River) ทิศตะวันออกติดกับมณฑลกานซู และทิศใต้ติดกับแม่น้ำหวงเหอ มีพื้นที่รวม 13,100 ตารางกิโลเมตร มีประชากรรวม 1.48 ล้านคน จัดเป็นพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดและมากเป็นอันดับที่ 3 ของมณฑลชิงไห่

11.4 เขตพัฒนาพิเศษต่าง ๆ

มณฑลชิงไห่มีเขตพัฒนาพิเศษซึ่งให้สิทธิพิเศษด้านภาษีแก่นักลงทุนต่างชาติด้วยกันหลายแห่ง ที่สำคัญ ได้แก่

(1) เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีนครซีหนิง (Xining Economic and Technological Development Zone หรือ 西宁经济技术开发区) ก่อตั้งขึ้นเป็นเขตระดับประเทศในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2000 ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของนครซีหนิง ห่างจากใจกลางเมือง 5 กิโลเมตร จัดเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระดับประเทศแห่งแรกบนพื้นที่ที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต ตั้งขึ้นเพื่อกระตุ้นการพัฒนาพื้นที่ทางภาคตะวันตกของจีนให้ประสบความสำเร็จ มีพื้นที่พัฒนารวมทั้งสิ้น 12.79 ตารางกิโลเมตร เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม 4 ประเภท ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเกลือเคมีและปิโตรเคมี กลุ่มอุตสาหกรรมเกี่ยวกับสมุนไพรจีนและทิเบต อาหารและชีวเคมี กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงและปกป้องสิ่งแวดล้อม และ

กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ เช่น โลจิสติกส์ การเงิน การท่องเที่ยว อสังหาริมทรัพย์ และการพาณิชย์ ปัจจุบัน เป็นที่ตั้งสถาบันวิจัย 99 แห่งและมหาวิทยาลัยอีก 7 แห่ง

โครงการลงทุนสำคัญในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ได้แก่ การสร้างศูนย์การผลิตยานยนต์แบบพิเศษ มูลค่า 100 ล้านหยวน ด้วยกำลังการผลิตถึง 5,000 คันต่อปี ซึ่งได้เริ่มก่อสร้างในช่วงครึ่งปีแรกของปี ค.ศ. 2007 และการก่อสร้างโครงการผลิตซิลิคอนผลึกเดี่ยว (Monocrystalline Silicon) ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในจีนในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2006 ด้วยกำลังการผลิต 1,000 คันต่อปี ซึ่งซิลิคอนผลึกเดี่ยวนี้เป็นวัตถุดิบใช้ในการสร้างแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์ และเป็นสินค้าที่กำลังเป็นที่ต้องการในจีนอย่างมาก

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.xnknfq.com/>>

(2) เขตพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีใหม่ขั้นสูงนครซีหนิง (Xining New and Hi-tech Industry Development Zone หรือ 西宁高新技术产业开发区) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1993 ตั้งอยู่ในเขตเฉิงซี เป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหลายแห่ง เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรใหม่ เทคโนโลยีชีววิศวกรรม ผลิตภัณฑ์สิ้นแร่ การแปรรูปทรัพยากรจากทะเลสาบน้ำเค็ม เวชภัณฑ์ และพลังงานไฟฟ้า

(3) เขตพัฒนาเศรษฐกิจคุนหลุนเมืองเกอเอ๋อร์มู่ (Golmud Kunlun Economic Development Zone หรือ 格尔木昆仑经济开发区) เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจระดับมณฑล ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1992 ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ของเมืองเกอเอ๋อร์มู่ มีพื้นที่พัฒนารวมทั้งสิ้น 28 ตารางกิโลเมตร เป็นฐานการพัฒนาแหล่งทรัพยากรเกลือ น้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ และแร่โลหะที่ไม่มีเหล็กผสม โดยเป็นที่ตั้งของโรงกลั่นน้ำมันเมืองเกอเอ๋อร์มู่ (Golmud Refinery Plant) โรงงานผลิตปุ๋ยและก๊าซธรรมชาติเมืองเกอเอ๋อร์มู่ (Golmud Natural Gas Fertilizer Plant) และสถานีผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น

(4) เขตพัฒนาเศรษฐกิจเฉียวโถวนครซีหนิง (Xining Qiaotou Economic Development Zone หรือ 桥头经济技术开发区) เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจระดับมณฑล ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเฉียวโถว (Qiaotou Township) ในอำเภอปกครองตนเองชนชาติหุยและกู่ต้าหวง (Datong Hui and Tu Autonomous County) บริเวณทางหลวงสายซีหนิง-จาเซ่ทางตอนใต้ของนครซีหนิง ห่างจากนครซีหนิงไปราว 20 กิโลเมตร มีพื้นที่พัฒนารวมทั้งสิ้น 24 ตารางกิโลเมตร เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมโลหะผสม เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล วัสดุก่อสร้าง พลังงาน และอาหาร โดยมีการจัดตั้งบริษัทในเขตฯ มากกว่า 90 ราย ในจำนวนนี้เป็นบริษัทต่างชาติมากกว่า 30 ราย

นอกจากนี้ ยังมีเขตพัฒนาพิเศษอื่นๆ อีก เช่น เขตพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดไห่ซีด้านตะวันออก (Haixi Eastern Economic Development Zone หรือ 海西东部经济区) ก่อตั้งขึ้น

ในปี ค.ศ. 2001 และ เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีทงไห่ (Tonghai Economic Development Zone หรือ 连海经济开发小区) เป็นต้น

ดัชนีที่สำคัญทางเศรษฐกิจของมณฑลชิงไห่ (Qinghai Province)

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
1. สภาพทั่วไป			
1.1 พื้นที่รวม (ตารางกิโลเมตร)	722,300	722,300	อันดับที่ 4 ในจีน
พื้นที่เพาะปลูก (หมื่นเฮกตาร์)	68.80	68.80	ร้อยละ 0.53 ของพื้นที่
1.2 สภาพภูมิอากาศโดยเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	NA	5.6-8.7	
1.3 ทรัพยากรธรรมชาติ			
น้ำมันปิโตรเลียม (ล้านตัน)	38.33	38.25	
ก๊าซธรรมชาติ (ร้อยล้านลูกบาศก์เมตร)	1,544.40	1,525.30	
ถ่านหิน (ร้อยล้านตัน)	17.50	19.90	
ทองแดง (ร้อยล้านตัน)	0.50	0.50	
ตะกั่ว (ล้านตัน)	1.03	0.94	
สังกะสี (ล้านตัน)	1.09	1.0	
แมงกานีส (ล้านตัน)	0.50	0.50	
โพแทสเซียม (ล้านตัน)	0.97	0.97	
ฟอสฟอรัส (ร้อยล้านตัน)	0.60	0.60	
1.4 จำนวนประชากร (ล้านคน)	5.39	5.43	อันดับที่ 30 ในจีน
ในเขตเมือง	NA	2.13	
ในเขตชนบท	NA	3.30	
ชนกลุ่มน้อย	NA	2.02	
1.5 การศึกษา			
จำนวนผู้เข้ารับการศึกษ (ล้านคน)			
ระดับประถมศึกษา	0.51	0.60	
ระดับมัธยมศึกษา	0.32	0.33	
ระดับอุดมศึกษา	0.03	0.03	
1.6 การจ้างงาน			
จำนวนผู้มีงานทำ (ล้านคน)	2.63	2.68	อันดับที่ 30 ในจีน
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	1.35	1.32	
การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม)	0.43	0.47	
การบริการและอื่นๆ	0.85	0.90	
อัตราค่าจ้างโดยเฉลี่ย (หยวน)	17,229	19,084	อันดับที่ 8 ในจีน
1.7 สุขอนามัย			
จำนวนโรงพยาบาล/สถานอนามัย (แห่ง)	1,439	1,478	
จำนวนเตียงคนไข้ (เตียง)	15,438	15,088	
2. การปกครอง			
จำนวนจังหวัด/เมืองเทียบเท่าจังหวัด (Prefecture-level City)	8	8	
จำนวนอำเภอ/อำเภอปกครองตนเอง (County)	43	43	
จำนวนเทศบาลตำบล (Township)	429	422	

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
3. ภาพรวมด้านเศรษฐกิจ			
3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	46.57	54.33	อันดับที่ 30 ในจีน เพิ่มขึ้น 12.2%
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	5.78	6.53	สัดส่วนร้อยละ 12.0
การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม)	22.71	26.46	สัดส่วนร้อยละ 48.7
การบริการและอื่นๆ	18.09	21.34	สัดส่วนร้อยละ 39.3
3.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (หยวน)	8,606	10,045	อันดับที่ 22 ในจีน
ในเขตเมือง (หลังหักภาษี)	7,320	8,058	อันดับที่ 30 ในจีน
ในเขตชนบท	1,958	2,151	อันดับที่ 26 ในจีน
3.3 มูลค่าการลงทุนในสินทรัพย์คงที่ (พันล้านหยวน)	28.92	32.98	
4. การคลัง			
รายรับของรัฐบาล (พันล้านหยวน)	2.70	3.38	
รายจ่ายของรัฐบาล (พันล้านหยวน)	13.73	16.98	
5. การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร			
5.1 ระยะทางของเส้นทางคมนาคม (กิโลเมตร)			
เส้นทางรถไฟ	1,090	1,092	
เส้นทางรถยนต์	28,059	29,720	
เส้นทางน้ำ	329	329	
เส้นทางการบิน	NA	NA	
5.2 จำนวนท่าเทียบเรือ (แห่ง)	0	0	
5.3 ปริมาณการจัดการขนส่งสินค้าที่ท่าเรือ (ล้านตัน)	0	0	
5.4 ปริมาณการขนส่งสินค้า (ล้านตัน)	62.11	68.16	อันดับที่ 30 ในจีน
5.5 ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (ล้านคน)	45.68	48.86	อันดับที่ 29 ในจีน
5.6 ด้านการสื่อสาร			
จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ (ล้านเลขหมาย)	1.18	1.32	
จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์ (ล้านเลขหมาย)	0.94	1.14	
ในเมือง	0.78	0.93	
ในชนบท	0.17	0.21	
จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต (ล้านคน)	0.20	0.29	
6. เกษตรกรรม			
6.1 ผลผลิตรวมด้านเกษตรกรรม (พันล้านหยวน)	8.66	9.40	อันดับที่ 30 ในจีน เพิ่มขึ้น 5.3%
ผลผลิตรวมจากปศุกรรม	3.42	3.64	
ผลผลิตรวมจากการป่าไม้	0.18	0.18	
ผลผลิตรวมจากการปศุสัตว์	4.65	5.17	
ผลผลิตรวมจากการประมง	0.01	0.01	
6.2 ปริมาณผลผลิตด้านเกษตรกรรม (ล้านตัน)			
เมล็ดข้าว	0.89	0.93	
พืชน้ำมัน	0.29	0.32	
ผลไม้	0.03	0.03	
เนื้อสัตว์	0.25	0.26	

โครงการวิจัยภาพรวมเศรษฐกิจจีน 17 มณฑล: มณฑลชิงไห่
โดย วันรักษ์ มิ่งมณีนาคนิ และอวยพร สุธาทองไทย

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
7. อุตสาหกรรม			
7.1 ผลิตรวมทางอุตสาหกรรม (พันล้านหยวน)	38.81	NA	อันดับที่ 30 ในจีน
7.2 ปริมาณผลิตรวมทางอุตสาหกรรม (ล้านตัน)			
ก๊าซธรรมชาติ (ร้อยล้านลูกบาศก์เมตร)	18.35	22.26	อันดับที่ 6 ในจีน
เกลือ	0.83	1.15	อันดับที่ 10 ในจีน
น้ำมันปิโตรเลียม	2.22	2.21	อันดับที่ 11 ในจีน
ปุ๋ยเคมี	1.48	1.61	อันดับที่ 12 ในจีน
พลังงานไฟฟ้า (ร้อยล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง)	173.44	215.89	อันดับที่ 28 ในจีน
ปูนซีเมนต์	3.43	3.71	อันดับที่ 30 ในจีน
8. อุตสาหกรรมบริการ			
8.1 การท่องเที่ยว			
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (คน)	12,400	14,600	อันดับที่ 30 ในจีน
รายรับจากการท่องเที่ยว (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	9.0	11.0	อันดับที่ 30 ในจีน
8.2 การธนาคาร			
ดุลบัญชีเงินฝาก (พันล้านหยวน)	29.93	NA	
ดุลบัญชีเงินกู้ (พันล้านหยวน)	NA	NA	
9. การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (FDI)			
9.1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)			
จำนวนโครงการ (โครงการ)	NA	NA	
มูลค่าตามสัญญา	NA	NA	
มูลค่าที่แท้จริง	NA	266.0	
9.2 ประเทศนักลงทุน			ไม่มีข้อมูล
10. การค้าภายในประเทศ			
10.1 มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	11.56	16.05	อันดับที่ 30 ในจีน เพิ่มขึ้น 38.8%
10.2 มูลค่าการใช้จ่ายต่อหัวของประชาชนในเขตเมือง (หยวน)	5,759	6,245	
11. การค้าระหว่างประเทศ			
11.1 มูลค่าการค้ารวม (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	575.52	413.31	อันดับที่ 30 ในจีน
การส่งออก	454.76	323.20	อันดับที่ 30 ในจีน ลดลง 28.9%
การนำเข้า	120.75	90.11	อันดับที่ 30 ในจีน ลดลง 25.4%
ดุลการค้า	334.01	233.09	
11.2 สินค้าส่งออกสำคัญ			ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากทรัพยากรในท้องถิ่น น้ำมัน สิ่งทอ และวัตถุดิบสำหรับการผลิตซิลิกอน เป็นต้น
11.3 สินค้านำเข้าสำคัญ			เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์และเครื่องมือ ไทคอมนาคม เป็นต้น
11.4 ประเทศคู่ค้าสำคัญ			ฮ่องกง ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา คาซัคสถาน และ

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
			สิงคโปร์ เป็นต้น
12. เมืองสำคัญทางเศรษฐกิจ			
12.1 นครซีหนิง (Xining)			เมืองเอกของมณฑลชิงไห่
จำนวนประชากร (ล้านคน)	NA	2.10	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	NA	23.76	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (หยวน)	NA	6,676	
12.2 จังหวัดเกอเอ๋อร์มู่ (Golmud)			
จำนวนประชากร (ล้านคน)	NA	0.09*	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	NA	4.40	เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.1
รายได้เฉลี่ยของประชากรในเขตเมือง (หยวน)	NA	8,159	

หมายเหตุ * ข้อมูลปี ค.ศ. 1999

ที่มา: China Statistical Yearbook 2005 and 2006; Qinghai Statistical Yearbook 2006.

บทที่ 16

เขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉีย

(Ningxia Hui Autonomous Region)

宁夏回族自治区

ภาพรวมเศรษฐกิจเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉีย ปี ค.ศ. 2005

พื้นที่	66,400 ตารางกิโลเมตร
ลักษณะทางภูมิศาสตร์	ส่วนใหญ่เป็นเขาสูงและที่ราบ และมีเนินเขาและทะเลทราย
เมืองเอก	นครอี้ชว่น มีประชากร 1.41 ล้านคน
จำนวนประชากร	5.96 ล้านคน
การจ้างงาน	3.0 ล้านคน
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	60.61 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.9
GDP เฉลี่ยต่อหัว	10,239 หยวน
ในเขตเมือง	8,094 หยวน
ในเขตชนบท	2,509 หยวน
อัตราเงินเฟ้อ	1.5%
เกษตรกรรม	ข้าวสาลี ข้าวเจ้า ข้าวโพด พืชน้ำมัน หัวบีท ป่าน แพลกซ์ ชะเอม เก๋ากี้ ฟ้าไช เมล่อน แดงโม แอปเปิ้ล องุ่น
อุตสาหกรรม	ถ่านหิน พลังงานไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ โลหะผสม เครื่องจักรกล วัสดุก่อสร้าง ภาชนะกรรม เครื่องหนัง ผลิตภัณฑ์อาหาร สิ่งทอ
สินแร่	ถ่านหิน ยิปซัม น้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ ดินขาว ซิลิกอน หินทรายควอตซ์ ฟอสฟอรัส หินทนไฟ แบไรท์ ทองคำ ทองแดง เหล็ก หินเชื้อหลาน
การค้าระหว่างประเทศ	
การส่งออก	0.69 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6.4
การนำเข้า	0.28 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6.6

ที่มา: China Statistical Yearbook 2006; Ningxia Statistical Yearbook 2006.

ภาพที่ 1
แผนที่เขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉีย

ที่มา: <http://www.map-of-china.co.uk/>

1. สภาพทั่วไป

1.1 ที่ตั้งและภูมิประเทศ

เขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉีย ตั้งอยู่ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน บริเวณตอนบนของแม่น้ำหวงเหอ (แม่น้ำเหลือง) มีเนื้อที่รวม 66,400 ตารางกิโลเมตร มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 27 ของจีน ทิศตะวันออกติดกับมณฑลส่านซี ทิศเหนือติดกับเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบต และทิศใต้ติดกับมณฑลกานซู

สภาพทางภูมิศาสตร์ของเขตปกครองตนเองหนิงเฉียส่วนใหญ่เป็นเขาสูงและที่ราบ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36 และ 31.5 ตามลำดับ โดยตั้งอยู่บนที่ราบอันชวาน (Yinchuan Plain หรือ 银川平原) บริเวณตอนกลางของแม่น้ำหวงเหอ ครอบคลุมภูเขาที่สำคัญคือ เขาเฮ้อหลานชาน (Helanshan Mountain หรือ 贺兰山) ด้วยความสูงเหนือระดับน้ำทะเลระหว่าง 1,100-2,000 เมตร โดยจุดที่อยู่สูงที่สุดอยู่ที่ 3,556 เมตร อีกแห่งคือที่ราบเว่ยหนิง (Weining Plain) อยู่บริเวณตอนบนของแม่น้ำหวงเหอ ที่เหลือเป็นเนินเขาร้อยละ 23.5 และทะเลทรายร้อยละ 9 ของพื้นที่รวม บริเวณทางตอนเหนือเป็นทะเลทรายเถิงเก้อหลี่ (Tengger desert หรือ 腾格里沙漠) มีขนาดพื้นที่ 36,700 ตารางกิโลเมตร ในเขตซาโพโตว (Shapotou หรือ 沙坡头)

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีแม่น้ำหวงเหอเป็นแม่น้ำสายหลัก โดยไหลผ่านจากทิศตะวันตกไปทางตะวันออกเฉียงเหนือเป็นระยะทาง 397 กิโลเมตร ทำให้เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำคิดเป็นสัดส่วนเกือบร้อยละ 75 ของพื้นที่รวม นอกจากนี้ จากการเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในอำเภอไห่หยวน (Haiyuan หรือ 海原) เมืองจงเว่ย (Zhongwei หรือ 中卫) เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม ค.ศ. 1920 ซึ่งมีขนาดถึง 8.6 ริกเตอร์ นอกจากจะทำให้มีผู้เสียชีวิตราว 2 แสนคนแล้ว ยังทำให้เกิดดินโคลนถล่มมากกว่า 600 แห่งและเกิดเป็นทะเลสาบใหม่มากกว่า 40 แห่ง

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีลักษณะภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปเขตอบอุ่นกึ่งแห้งแล้ง มีอุณหภูมิแตกต่างกันอย่างชัดเจน อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 5-9 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่ ติดลบ 7 ถึง ติดลบ 10 องศาเซลเซียสในเดือนมกราคมและอาจจะมีอุณหภูมิต่ำสุดถึง ติดลบ 30 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 17-24 องศาเซลเซียสในเดือนกรกฎาคม โดยในฤดูใบไม้ผลิมักมีลมพายุทราย ขณะที่ฤดูร้อนมีฝนฟ้าคะนองและอาจมีอุณหภูมิสูงสุดถึง 39 องศาเซลเซียส

1.2 ความสำคัญทางประวัติศาสตร์

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีชื่อย่อว่า “หนิง” (宁) ถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของจีนภายใต้การปกครองของอาณาจักรฉินเมื่อช่วงต้นศตวรรษที่ 3 ก่อนคริสตกาล จนกระทั่งในช่วงศตวรรษที่ 11 ชนเผ่าตังเซียง (Tangut หรือ 党项) ซึ่งเป็นชนเผ่าเร่ร่อนได้เข้ามาตั้งรกรากในพื้นที่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของจีน (ปัจจุบันคือ เขตปกครองตนเองหนิงเฉีย มณฑลกานซู และมณฑลส่านซี) และจัดตั้งอาณาจักรตังเซียง (Tangut Empire) ซึ่งก็คือราชวงศ์เซียงตะวันตก

(Western Xia Dynasty หรือ 西夏) ในช่วงปี ค.ศ. 1032-1227 ตรงกับราชวงศ์ซ่งซึ่งอยู่ทางด้านตะวันออก ต่อมาเมื่อเจงกีสข่านเข้าตีนครอันฮวนได้สำเร็จเมื่อต้นศตวรรษที่ 13 ราชวงศ์เซียตะวันตกจึงตกอยู่ใต้การปกครองของชนเผ่ามองโกล จนเมื่ออิทธิพลของชาวมองโกลเสื่อมหายไป ชาวหุยหรือชาวมุสลิมที่พูดภาษา Turkic จากทางด้านตะวันตกได้เริ่มเข้ามาอาศัยในเขตปกครองตนเองหนิงเซีย ทั้งนี้เนื่องจากหนิงเซียเคยเป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางสายไหมซึ่งเป็นเส้นทางค้าขายเก่าแก่เชื่อมระหว่างจีน เอเชียกลาง และยุโรป จึงมีพ่อค้าเปอร์เซียเดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายในจีน พ่อค้าเปอร์เซียนี้ถือได้ว่าเป็นบรรพบุรุษของชาวหุย การอพยพย้ายเข้ามาของชาวหุยนี้นี้ได้ก่อให้เกิดภาวะตึงเครียดระหว่างชาวฮั่นและชาวหุยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้มานานหลายศตวรรษ

ในอดีตนั้นเขตปกครองตนเองหนิงเซียเป็นเพียงส่วนหนึ่งของมณฑลกานซู จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1928 จึงได้แยกออกมาและจัดตั้งขึ้นเป็นมณฑลหนึ่งของจีน และกลายมาเป็น “เขตปกครองตนเอง” อย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1958 นอกจากนี้ เขตปกครองตนเองหนิงเซียยังมีสถาปัตยกรรมที่ผสมผสานกันระหว่างศิลปะแบบจีนและแบบอาหรับอันเป็นเอกลักษณ์

1.3 ทรัพยากรธรรมชาติ

เขตปกครองตนเองหนิงเซียมีทรัพยากรสินแร่ที่ได้มีการตรวจพิสูจน์แล้ว 50 ชนิด ที่สำคัญ เช่น ถ่านหิน ยิปซัม น้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ ดินขาว ซิลิคอน หินทรายควอตซ์ ฟอสฟอรัส หินทนไฟ แบไรท์ ทองคำ ทองแดง เหล็ก และหินแอ้อหลาน (Helan stone) ซึ่งเป็นหินดินเหนียวชนิดพิเศษ เป็นต้น โดยมีปริมาณยิปซัมมากที่สุดในจีน หรือมากกว่า 4.50 พันล้านตัน โดยเป็นยิปซัมคุณภาพเยี่ยมราวครึ่งหนึ่งของปริมาณยิปซัมทั้งหมด เหมืองที่สำคัญและจัดได้ว่าเหมืองยิปซัมขนาดใหญ่ ได้แก่ เหมือง Huojiakouzi ในอำเภอถงซิน (Tongxin County) ในเมืองอู่จิง ซึ่งมีปริมาณยิปซัมสำรอง 20 ล้านตันจากชั้นดินลึก 100 เมตร นอกจากนี้ ยังมีถ่านหินหลายประเภท เช่น ลิกไนท์ ถ่านหินชนิดมีน้ำมัน (bituminous coal) และถ่านโค้ก เป็นต้น

1.4 จำนวนประชากร

เขตปกครองตนเองหนิงเซียมีประชากรรวม 5.96 ล้านคน จัดอยู่ในอันดับที่ 29 ของจีน ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตชนบท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57.7 ที่เหลืออาศัยอยู่ในเขตเมือง

เขตปกครองตนเองหนิงเซียถือเป็นเขตปกครองที่มีชนชาติหุย (Hui) อาศัยอยู่มากที่สุดในจีน คิดเป็นสัดส่วนราว 1 ใน 3 ของประชากรในพื้นที่ และเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของจีน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเมืองอู่จิง เมืองกุ้ยหยวน เมืองจงเว่ย เมืองหลิงอู่ (Lingwu หรือ 灵武) ในนครอันฮวน และบริเวณพื้นที่ชลประทาน ที่เหลือเป็นชาวยัน ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 65.5 ของประชากรรวม และชนชาติอื่นๆ ราว 30 เชื้อชาติ เช่น แมนจู (Manchu) เป็นต้น

ชาวหุยเป็นหนึ่งในชนกลุ่มน้อยของจีนที่ได้รับยกเว้นจากนโยบายลูกคนเดียว (One Child Policy) โดยอนุญาตให้มีลูกได้ 3 คน

1.5 การศึกษา

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีจำนวนผู้เข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษาทั้งหมด 0.82 ล้านคน ระดับมัธยมศึกษา 0.41 ล้านคน และระดับอุดมศึกษา 0.05 ล้านคน สถาบันระดับอุดมศึกษา ได้แก่ Ningxia University, Second Northwest Nationalities University, Ningxia Medical Institute และ Ningxia Institute of Technology

1.6 แรงงานและการจ้างงาน

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีการจ้างงานแรงงานรวม 3.0 ล้านคน จัดอยู่ในอันดับที่ 29 ของจีน แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในภาคการเกษตร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 48.3 รองลงมา ได้แก่ ภาคบริการร้อยละ 29.3 และภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 23.0 แต่มีอัตราค่าจ้างโดยเฉลี่ยต่อคนสูงถึง 17,211 หยวน มากเป็นอันดับที่ 10 ของจีน

1.7 ด้านสุขอนามัย

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียกำลังประสบปัญหาภัยแล้งและขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรง โดยประชาชนกว่า 680,000 คนไม่มีน้ำใช้และระดับการบริโภคน้ำก็ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของจีน ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมารัฐบาลจึงได้ดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำหลายโครงการ เช่น โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำต้าหลิวซู (Daliushu Reservoir) ซึ่งสามารถกักเก็บน้ำได้ 11 พันล้านลูกบาศก์เมตร และโครงการผันน้ำซาโหว่โถว ซึ่งตั้งอยู่บนแม่น้ำหวงเหอในเมืองจงเว่ย สามารถผันน้ำไปยังแปลงเพาะปลูกได้เกือบ 90,000 เฮกตาร์ เป็นต้น นอกจากนี้ รัฐบาลเยอรมนียังได้บริจาคเงินช่วยเหลือมูลค่า 95 ล้านดอลลาร์ในการดำเนินโครงการต่อสู้ภัยแล้งต่างๆ บริเวณตอนกลางของเขตปกครองตลอดระยะเวลา 8 ปีข้างหน้าด้วย

1.8 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียเป็นที่ตั้งของ สถาบันวิจัยและทดลองทางทะเลทราย (Shapotou Desert Experimental Research Station หรือ 沙坡头沙漠研究所) ในเมืองจงเว่ย ซึ่งมีชื่อเสียงระดับโลกเนื่องจากเป็นสถาบันที่ค้นคว้าและพัฒนาวิธีการป้องกันการเคลื่อนย้ายของเนินทราย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของประชาชนในแถบพื้นที่แห่งนี้ และเป็นทางผ่านของเส้นทางรถไฟสายทรานส์เอเซียเป่าโถว-หลานโจว

2. การปกครอง

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียแบ่งเขตปกครองออกเป็น 5 เมืองระดับจังหวัด 21 อำเภอ และ 229 เทศบาลตำบล

เมืองระดับจังหวัดของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย 5 แห่ง ได้แก่

1. นครอินชว่น (Yinchuan หรือ 银川) เป็นเมืองเอก
2. เมืองสือจู่ซาน (Shizuishan หรือ 石嘴山)
3. เมืองอู่จง (Wuzhong หรือ 吴忠)
4. เมืองกู่หยวน (Guyuan หรือ 固原)
5. เมืองจงเว่ย (Zhongwei หรือ 中卫)

ผู้ว่าการเขตปกครองตนเองหนิงเฉียคนปัจจุบัน คือ นายหม่า ฉีจื่อ (Ma Qizhi หรือ 马启智)

ภาพที่ 2

การแบ่งเขตการปกครองของเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉีย

3. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีมูลค่า GDP รวม 60.61 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.9 จัดอยู่ในอันดับที่ 29 ของจีน และมีมูลค่า GDP เฉลี่ยต่อหัวอยู่ที่ 10,239 หยวน จัดอยู่ในอันดับที่ 21 ของจีน

โครงสร้างของ GDP ในปัจจุบันของเขตปกครองตนเองหนิงเฉียส่วนใหญ่ อยู่ในอุตสาหกรรมการผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม) ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 46.4 และอุตสาหกรรมบริการและอื่นๆ ร้อยละ 41.7 ที่เหลือเป็นการผลิตขั้นปฐม (เกษตร) ซึ่งมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 11.9

ตารางที่ 1

สัดส่วนโครงสร้าง GDP ของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย (%)

GDP	ปี 2004	ปี 2005
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	14.2	11.9
การผลิตขั้นที่สอง	52.0	46.4
การบริการและอื่นๆ	33.8	41.7

ที่มา: Ningxia Statistical Yearbook 2006.

4. การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร

ภาพที่ 3

ระบบคมนาคมขนส่งในเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉีย

ตารางที่ 2

ระยะทางเส้นทางคมนาคมของเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉีย (กิโลเมตร)

เส้นทาง	ปี 2004	ปี 2005
เส้นทางรถไฟ	792	792
เส้นทางถนน	12,456	13,078
เส้นทางน้ำ	26	117
เส้นทางการบิน	NA	NA

ที่มา: China Statistical Yearbook 2006.

4.1 การขนส่งทางรถไฟ

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีเส้นทางขนส่งระบบรางเป็นระยะทางรวม 792 กิโลเมตร ประกอบด้วยเส้นทางรถไฟสายหลัก เช่น

- สายเป่าโถว-หลานโจว (Baolan Line หรือ 包兰线) เชื่อมระหว่างเมืองเป่าโถวในเขตปกครองตนเองมองโกเลียใน ตัดผ่านทางตอนเหนือและตอนกลางของเขตปกครองหนิงเฉีย ไปยังนครหลานโจว มณฑลกานซู ระยะทางรวม 421 กิโลเมตร ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางข้ามทวีปเอเชีย-ยุโรป โดยเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าไปยังท่าเรือชายฝั่งทางตะวันออกของจีนและไปยังประเทศในแถบตะวันออกกลางและยุโรป

- สายเป่าจี-จงเว่ย (Baozhong Line หรือ 宝中线) เชื่อมระหว่างเมืองเป่าจี มณฑลส่านซี และเมืองจงเว่ย ถือเป็นเส้นทางที่ตัดจากมณฑลชายฝั่งมายังมณฑลทางตะวันตกเฉียงเหนือเส้นทางที่ 2 ซึ่งส่งผลให้เขตปกครองตนเองหนิงเฉียกลายเป็นชุมทางสำคัญแห่งหนึ่งของเส้นทางข้ามทวีปเอเชีย-ยุโรปสายที่ 2

- สายผิงลั่ว-หู่จีโกว (Pingluo-Rujigou หรือ 平罗—汝箕沟铁路) เชื่อมระหว่างอำเภอผิงลั่วในเมืองสื่อจู่ชานและเขตหู่จีโกว ซึ่งเป็นที่ตั้งเหมืองถ่านหินทางตอนเหนือของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย เป็นเส้นทางย่อยเชื่อมกับสายเป่าโถว-หลานโจวและมีความสำคัญในฐานะเป็นเส้นทางขนส่งถ่านหินจากหนิงเฉียไปมณฑลอื่นๆ

- สายจงเว่ย-ไท่หยวน (Zongtai Line หรือ 中太铁路) เชื่อมระหว่างเมืองจงเว่ย ผ่านมณฑลส่านซี ไปยังนครไท่หยวน มณฑลซานซี ระยะทางรวม 752 กิโลเมตร เป็นเส้นทางใหม่ที่เริ่มก่อสร้างในปี ค.ศ. 2006 โดยเป็นระบบรางคู่เพื่อใช้เพิ่มความเร็วในการขนส่งถ่านหินด้วยความเร็ว 200 กิโลเมตรต่อชั่วโมง คาดว่าการก่อสร้างจะแล้วเสร็จในปี ค.ศ. 2010 เป็นต้น

4.2 การขนส่งทางรถยนต์

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีเครือข่ายเส้นทางขนส่งทางรถยนต์ที่ดีแห่งหนึ่ง โดยมีนครอินชวานเป็นศูนย์กลางเส้นทางคมนาคม เชื่อมโยงไปยังอำเภอ เมือง เหมืองสำคัญ และฐาน

การผลิตทางอุตสาหกรรมต่างๆ ทั่วพื้นที่ ปัจจุบันมีระยะทางรวมทั้งสิ้น 13,078 กิโลเมตร เชื่อมกับทางหลวงแห่งชาติเส้นทางต่าง เช่น ทางหลวงหมายเลข 109, 110, 211 และ 307 และทางหลวงระดับมณฑลอีกหลายเส้นทางที่เชื่อมกับมณฑลเพื่อนบ้านอย่างมองโกเลียใน มณฑลส่านซี และมณฑลชานซี

เส้นทางขนส่งทางรถยนต์ที่สำคัญ เช่น

- ทางหลวงแห่งชาติหมายเลข 109 และ 110 เชื่อมนครอินชวากับมณฑลทางตอนเหนือของจีน

- ทางหลวงแห่งชาติหมายเลข 211 เชื่อมนครอินชวากับมณฑลทางตอนใต้ของจีน

- ทางหลวงแห่งชาติหมายเลข 307 เชื่อมนครอินชวากับมณฑลในพื้นที่ตอนกลางและชายฝั่ง

- ทางด่วนสี่อู๋ชาน-จงเว่ย เป็นทางด่วนตัดในแนวเหนือ-ใต้ ผ่านนครอินชวาน

- ทางด่วนเส้นทางด่วนอินชวาน-อู่อัน เชื่อมระหว่างนครอินชวานและนครอู่อัน มณฑลหูเป่ย์ ระยะทางรวม 390 กิโลเมตร ถือเป็น 1 ใน 8 โครงการก่อสร้างทางหลวงในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีนภายใต้นโยบายพัฒนาภาคตะวันตก ปัจจุบันได้มีการสร้างส่วนต่อขยายในพื้นที่ซีไห่กู่ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอซีจี อำเภอไห่หยวน อำเภอผิงหยาง และอำเภอถงซิน ในเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย

- ทางด่วนอินชวาน-ชิงเต่า เชื่อมระหว่างนครอินชวานและเมืองชิงเต่า ซึ่งเป็นเมืองท่าชายฝั่งที่สำคัญของมณฑลชานตง และเป็นท่าเรือทางทะเลที่ใกล้เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมากที่สุด โดยใช้เวลาเดินทางเพียง 14 ชั่วโมง เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีเส้นทางหลวงข้ามแม่น้ำหวงเหอ 7 แห่ง ระยะทางมากกว่า 400 กิโลเมตร โดยมีระยะห่างกันราว 66 กิโลเมตร

อย่างไรก็ดี เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีเครือข่ายเส้นทางด่วนระยะทางเพียง 450 กิโลเมตร และส่วนใหญ่ก็จะกระจุกตัวอยู่บริเวณทางตอนเหนือ รัฐบาลหนิงเฉียจึงมีแผนจะขยายเส้นทางด่วนเพิ่มเติม โดยตั้งเป้าที่จะขยายเส้นทางด่วนเพิ่มเป็น 1,100 กิโลเมตรภายในปี ค.ศ. 2010 พร้อมทั้งจะสร้างเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างเมืองต่างๆ ในเขตปกครองตนเองหนิงเฉียให้ใช้เวลาเดินทางระหว่างกันอย่างน้อย 4 ชั่วโมงด้วย

4.3 การขนส่งทางน้ำ

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียเป็นพื้นที่ปิด จึงไม่มีท่าเรือชายฝั่งออกสู่ทะเล จะมีก็แต่เพียงแม่น้ำหวงเหอเป็นเส้นทางน้ำสายหลัก ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ในการขนส่งสินค้าระยะทางสั้นๆ เนื่องจากแม่น้ำมีลักษณะดินเขินเกินไป

อย่างไรก็ดี รัฐบาลกลางได้ดำเนินนโยบายเพื่อปรับปรุงระบบการขนส่งทางน้ำของมณฑลทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือ ซึ่งรวมถึงเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย โดยจะผันน้ำจาก

แม่น้ำฉางเจียงตอนบนมายังแม่น้ำหวงเหอตอนบน สำหรับโครงการในส่วนแรกคาดว่าจะเสร็จภายในปี ค.ศ. 2010

4.4 การขนส่งทางอากาศ

ภายหลังที่รัฐบาลจีนประกาศดำเนินนโยบายพัฒนาภาคตะวันตกของจีน ทำให้การขนส่งทางอากาศของเขตปกครองตนเองหนิงเซียก็คึกคักขึ้นอย่างมาก ปัจจุบันเขตปกครองตนเองหนิงเซียมีท่าอากาศยาน 2 แห่ง ได้แก่

1. ท่าอากาศยานเฮ้อหลานซานนครอินชว่น (Yinchuan Helanshan Airport หรือ 银川贺兰山机场) เป็นท่าอากาศยานเก่า ให้บริการเส้นทางบินมากกว่า 40 เที่ยวบินไปยังเมืองสำคัญต่างๆ กว่า 10 แห่งทั่วประเทศจีน

2. ท่าอากาศยานเหอตงนครอินชว่น (Yinchuan Hedong Airport หรือ 银川河东机场) เป็นท่าอากาศยานแห่งใหม่ที่ทันสมัย เปิดใช้เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 1999 ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของแม่น้ำหวงเหอ สามารถรองรับผู้โดยสารได้ปีละ 2.70 ล้านคน มีเส้นทางบินไปยังเมืองต่างๆ ทั่วประเทศ เช่น เป่ย์จิง ช่างไห่ เซิ่นหยาง ซื่ออัน เจิ้งโจว กว่างโจว เซิ่นเจิ้น เติ้งตู อุ๋หลู่มู่ฉี หลานโจว อุ๋ฮั่น และฉงชิ่ง เป็นต้น

นอกจากนี้ เขตปกครองตนเองหนิงเซียยังได้สร้างท่าอากาศยานแห่งใหม่ขึ้นอีก 2 แห่ง ภายใต้แผนพัฒนาเขตปกครองระหว่าง ปี ค.ศ. 2006-2010 ที่เมืองกุ๋หยวนและซาโพโถวทางตอนใต้ของเขตปกครองตนเองหนิงเซีย โดยการเตรียมงานก่อสร้างท่าอากาศยานซาโพโถวได้คืบหน้าไปมากเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมาที่เขตซาโพโถวโดยเฉพาะ ขณะที่ท่าอากาศยานเมืองกุ๋หยวนจะใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า ด้วยกำลังการรองรับผู้โดยสาร 60,000 คน และสินค้า 300 ตันต่อปี ท่าอากาศยานทั้งสองแห่งจะเริ่มลงมือก่อสร้างในปี ค.ศ. 2008 และแล้วเสร็จในปี ค.ศ. 2010

การเดินทางระหว่างเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเซีย-ไทย

ไม่มีเที่ยวบินตรงจากกรุงเทพ-อินชว่น ผู้โดยสารต้องต่อเครื่องที่กรุงเป่ย์จิง นครเฉิงตูหรือเมืองอื่นๆ

เป่ย์จิง-อินชว่น มีเที่ยวบินวันละ 5 เที่ยวบิน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 40 นาที

เฉิงตู-อินชว่น มีเที่ยวบินวันละ 2 เที่ยวบิน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 40 นาที

4.5 การสื่อสาร

เขตปกครองตนเองหนิงเซียได้มีการพัฒนาปรับปรุงเครือข่ายโทรคมนาคมอย่างต่อเนื่องในช่วงระยะไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยมีการวางสายเคเบิลไฟเบอร์อ็อปติกส์เชื่อมระหว่างกรุงเป่ย์จิง นครอินชว่น นครฮูเหอเห่าเท่อ และนครหลานโจว และอีกเส้นหนึ่งระหว่างเมืองสือจู่ชานและนครไถ่หยวน เป็นต้น

ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีจำนวนผู้ติดตั้งสายโทรศัพท์แล้วรวม 1.39 ล้านเลขหมาย มีจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่แล้วจำนวน 1.81 ล้านเลขหมาย และมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตราว 0.32 ล้านคน

5. เกษตรกรรม

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีทรัพยากรดินและปริมาณแสงแดดที่เอื้อต่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยมีพื้นที่ว่างเปล่าที่เหมาะสมแก่การทำกิจกรรมถึง 0.71 ล้านเฮกตาร์ จัดเป็น 1 ใน 8 มณฑลของจีนที่มีพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำกิจกรรมมากกว่า 0.63 ล้านเฮกตาร์ขึ้นไป และยังมี การทำระบบชลประทานแบบการใช้แรงโน้มถ่วงของโลก (Gravity) โดยการผันน้ำจากแม่น้ำหวงเหอ ที่สำคัญ ได้แก่ พื้นที่ชลประทานบนที่ราบเว่ยหนิง บนพื้นที่ชลประทานรวม 0.37 ล้านเฮกตาร์ เป็น 1 ใน 4 พื้นที่ชลประทานประเภทดังกล่าวที่สำคัญในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน โดยในแต่ละปี จะมีปริมาณน้ำที่ผันมาจากแม่น้ำหวงเหอมายังเขตปกครองตนเองหนิงเฉียราว 32.5 พันล้านลูกบาศก์เมตร

พื้นที่กิจกรรมที่สำคัญของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย ได้แก่ ที่ราบอินชว่น ซึ่งมีพื้นที่คิดเป็น 1 ใน 4 ของพื้นที่รวม และที่ราบเว่ยหนิง โดยมีพืชผลเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวสาลี ข้าวเจ้า ข้าวโพด พืชน้ำมัน หัวบีท ป่าน แพลกซ์ ชะเอม ฟาไซ (fa-cai หรือ 发菜 คือ พืชจำพวกมอส สีดำ) และผลไม้ เช่น เมลอน แดงโม แอปเปิ้ล องุ่น เป็นต้น โดยผลไม้ที่ปลูกได้จากบริเวณพื้นที่ชลประทานนี้ จะมีความหวานมากกว่าผลไม้จำพวกเดียวกันที่ปลูกในมณฑลตอนกลางของจีน เขตปกครองตนเองหนิงเฉียยังมีปริมาณผลผลิตข้าวเปลือกต่อเฮกตาร์เฉลี่ยสูงถึง 10,500 กิโลกรัม ส่งผลให้เขตปกครองตนเองหนิงเฉียเป็น 1 ใน 12 ฐานการผลิตธัญพืชที่สำคัญของจีน และยังมีแปลงเพาะปลูกขนาดใหญ่ในเมืองกุ้ยหยวน ซึ่งได้ขึ้นชื่อว่าเป็น 1 ใน 4 ฐานการเพาะปลูกมันฝรั่งที่ใหญ่ที่สุดในจีน ด้วยผลผลิตมันฝรั่งถึง 2.30 ล้านตันต่อปี

พืชผลทางการเกษตรที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง ได้แก่ เก๋ากี้ (Chinese Wolfberry) เป็นไม้พุ่ม สูง 1-2 เมตร ผลที่สุกแล้วจะมีสีแดงเหมือนเลือด เนื้อหนา อ่อนนุ่ม รสหวาน นิยมรับประทานกันในหมู่ชาวจีน มีสรรพคุณเป็นยาบำรุงชั้นดี และยังเป็นผลไม้บรรณาการที่ใช้ถวายแด่องค์จักรพรรดิในอดีต ทั้งนี้ เขตปกครองตนเองหนิงเฉียถือเป็นแหล่งปลูกเก๋ากี้ที่สำคัญของจีนและมีสรรพคุณดีที่สุด

นอกจากการกสิกรรมแล้ว การทำปศุสัตว์ก็จัดเป็นการผลิตที่สำคัญและมีศักยภาพ โดยมีผลผลิตจากปศุสัตว์คิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 3 ของมูลค่าผลิตผลรวมทางเกษตรกรรมของหนิงเฉีย และมีทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ราว 3 ล้านเฮกตาร์ จัดอยู่ในอันดับ 1 ใน 10 ทุ่งหญ้าสำคัญของจีน ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ หนังกะ เนื้อแกะ ขนแกะ ขนอูฐ และเนื้อวัว เป็นต้น โดยเขตปกครองตนเองหนิงเฉียถือเป็นฐานการผลิตหนังกะ ขนแกะ และขนอูฐที่สำคัญของจีน และมีหนังกะฟอก (tan lambskin หรือ 滩羊皮) เป็นหนังกะที่มีคุณภาพดีที่สุดในโลก

นอกจากนี้ การทำประมงน้ำจืดก็เป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพเช่นกัน โดยในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ผลผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำของเขตปกครองตนเองหนิงเฉียได้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว จนจัดเป็นพื้นที่ที่มีปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำเฉลี่ยต่อหัวมากที่สุดในประเทศจีน เนื้อของจีน ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ปลาตะเพียน ปูน้ำจืด และกุ้งน้ำจืด

รัฐบาลเขตปกครองตนเองหนิงเฉียยังได้มีความพยายามในการบ่มเพาะอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทั้งนี้ เพื่อยกระดับไปสู่การประกอบอุตสาหกรรมที่มีผลตอบแทนสูง เช่น อุตสาหกรรมอาหารปลอดสารพิษ เวชภัณฑ์เฉพาะทาง และวัสดุใหม่ เป็นต้น

6. อุตสาหกรรม

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีผลผลิตในภาคอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 46.4 ของมูลค่า GDP รวม โดยในปี ค.ศ. 2004 มีมูลค่าผลผลิตทางอุตสาหกรรมรวม 60.52 พันล้านหยวน

อุตสาหกรรมหลักของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย ได้แก่ อุตสาหกรรมถ่านหิน พลังงานไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ โลหะผสม เครื่องจักรกล วัสดุก่อสร้าง เกษตรกรรม เครื่องหนัง กระดาษ ผลิตภัณฑ์อาหาร และสิ่งทอ เป็นต้น

ฐานการผลิตทางอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำหวงเหอใกล้กับเขาเอ้อหลานซาน ได้แก่ นครอิ่นชว่น เมืองชิงตงเสี่ย (Qingtongxia หรือ 青铜峡) เมืองซือจู่ชาน และเมืองอู่จิง

อุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ

(1) อุตสาหกรรมถ่านหิน

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียเป็นผู้ผลิตถ่านหินรายใหญ่รายหนึ่งเนื่องจากมีแหล่งถ่านหินสำรองเป็นจำนวนมากและหลากหลายประเภท โดยมีปริมาณสำรองประมาณ 31 พันล้านเมตริกตันและมีปริมาณการผลิตต่อปี 16 พันล้านตัน โดยในกลางปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีถ่านหินสะสมที่ได้รับการตรวจพิสูจน์แล้วมากกว่า 30 พันล้านตัน ซึ่งมากเป็นอันดับที่ 5 ของจีน ที่สำคัญ ถ่านหินที่ผลิตได้จากที่นี่ยังเป็นถ่านหินคุณภาพสูง ประเภทของถ่านหินที่ผลิตได้ เช่น ถ่านหินแอนทราไซต์ เป็นถ่านหินชนิดแข็งและเป็นถ่านหินที่ได้ชื่อว่ามีคุณภาพสูง และยังเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของเขตปกครองตนเองหนิงเฉียด้วย และยังมีถ่านหินประเภทอื่นๆ เช่น ลิกไนท์ ถ่านหินชนิดมีน้ำมัน และถ่านโค้ก เป็นต้น

ฐานการผลิตถ่านหินที่สำคัญตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ทางตอนเหนือของเขตอุตสาหกรรมเขาเอ้อหลานซาน (Helan Mountain Industrial Zone หรือ 贺兰山工业区) เหมืองถ่านหินที่สำคัญ ได้แก่ เหมืองถ่านหินหลิงอู่ ซึ่งถือเป็นเหมืองถ่านหินขนาดใหญ่และทันสมัยแห่งแรกของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย มีปริมาณถ่านหินสะสมถึง 27 พันล้านตัน และเพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมถ่านหินของเขตปกครองตนเองหนิงเฉียทั้งในตลาดภายในและต่างประเทศ บริษัทถ่านหินของรัฐ 4 แห่งจึงได้รวมกิจการกันภายใต้ชื่อ บริษัท

Ningxia Coal Group ในปี ค.ศ. 2003 รวมมีเหมืองถ่านหินทั้งหมด 16 แห่ง กิจกรรมแปรรูปถ่านหิน 16 แห่ง และการจ้างพนักงานราว 50,000 คน

นอกจากนี้ ยังมีกิจการถ่านหินและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องอีกหลายแห่ง เช่น

- บริษัท Elkem ของนอร์เวย์ ได้เข้าซื้อกิจการโรงงานคาร์บอนในเมืองซือจู่ชานในปี ค.ศ. 2000 และได้พัฒนาเป็นฐานการผลิตคาร์บอนที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียในปี ค.ศ. 2005 โดยสามารถผลิตอุปกรณ์ดัดข้อไฟฟ้าทั่วไปได้ 30,000 ดันต่อปี และผลิตถ่านหินแอนทราไซต์ได้ 40,000 ดันต่อปี ในปี ค.ศ. 2005 ยังได้สร้างโรงงานผลิตอัลลอยซิลิคอน-แมกนีเซียม (ferro-silicon magnesium) แห่งใหม่ ด้วยกำลังการผลิต 5,000 ดันต่อปี

- บริษัท Sasol ของแอฟริกาใต้ มีแผนที่จะจัดตั้งโรงงานผลิตถ่านหินเหลวเพื่อแปลงถ่านหินเป็นน้ำมันดิบ 2 แห่งในเขตปกครองตนเองหนิงเฉียและมณฑลส่านซี โดยแต่ละแห่งจะมีกำลังการผลิตวันละ 80,000 บาเรล สำหรับโรงงานในเขตปกครองตนเองหนิงเฉียคาดว่าจะใช้ต้นทุนมากกว่า 5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. และเริ่มดำเนินการผลิตได้ในต้นปี ค.ศ. 2012

- บริษัท Shenhua Ningxia Coal Industry ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการปฏิรูปของจีน (National Development and Reform Commission) ให้จัดตั้งเหมืองถ่านหินในเขตปกครองตนเองหนิงเฉียในปี ค.ศ. 2006 ด้วยต้นทุนก่อสร้าง 2.60 พันล้านหยวน และจะสามารถผลิตถ่านหินได้ 12 ล้านตันต่อปี ในปีเดียวกันนี้ บริษัทฯ ยังได้ร่วมทุนกับบริษัท Shell Gas and Power Development เพื่อสร้างโรงงานผลิตถ่านหินเหลวขึ้นในบริเวณเหมืองหนิงตง ซึ่งจะมีกำลังผลิตน้ำมันดิบและเคมีภัณฑ์อื่นๆ วันละ 70,000 บาเรล เป็นต้น

(2) อุตสาหกรรมพลังงาน

พลังงานถือเป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมหลักของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย มีสถานผลิตไฟฟ้าทั้งขนาดใหญ่และขนาดกลางมากกว่า 5 แห่ง ในจำนวนนี้เป็นสถานผลิตไฟฟ้าพลังความร้อน 3 แห่ง และสถานผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ 1 แห่ง ได้แก่ สถานผลิตไฟฟ้าพลังน้ำชิงกงเสียบนแม่น้ำหวงเหอ และสถานผลิตไฟฟ้าอื่นๆ เช่น สถานผลิตไฟฟ้าต้าบา (Daba Power Plant หรือ 大 电厂) ด้วยกำลังการผลิต 2 ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง สถานผลิตไฟฟ้าซือจู่ชาน สถานผลิตไฟฟ้าซาโพโกว และสถานผลิตไฟฟ้าต้าหลู่ชู่ (Daliushu หรือ 大柳树) เป็นต้น ขณะเดียวกันก็ได้ดำเนินแผนก่อสร้างสถานผลิตไฟฟ้าพลังน้ำแห่งใหม่อีก 13 แห่งบริเวณตอนบนของแม่น้ำหวงเหอมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 โดยมีกำลังการผลิตไฟฟ้ารวมกัน 7,900 เมกะวัตต์ และตั้งเป้าที่จะขยายจำนวนโรงไฟฟ้าพลังน้ำเพิ่มเป็น 38 แห่งในอนาคต

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียจัดเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าพลังลมที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 4 ของจีน รองจากเขตปกครองตนเองมองโกเลียใน เขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง และมณฑลเหอหนาน และยังมีแผนก่อสร้างสถานผลิตไฟฟ้าพลังลมอีก 9 แห่งภายในปี ค.ศ. 2020 ซึ่งจะทำให้เขตปกครองตนเองหนิงเฉียกลายเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าพลังลมที่ใหญ่ที่สุดในจีน

นอกจากนี้ เขตปกครองตนเองหนิงเฉียยังเป็นแหล่งผลิตน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติอีกแห่งหนึ่ง โดยในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ปริมาณการผลิตน้ำมันปิโตรเลียมได้เพิ่มขึ้น

ร้อยละ 13.7 ต่อปี และเป็นที่ตั้งสถานีก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ของจีน ได้แก่ สถานีก๊าซธรรมชาติสำนักานหนิง (Shan Gan Ning Natural Gas Field) ซึ่งสามารถผลิตก๊าซธรรมชาติได้ปีละ 1.10 พันล้านลูกบาศก์เมตร และเพื่อเป็นการพัฒนาการจัดหาพลังงานของประเทศ รัฐบาลกลางได้มีการวางท่อส่งก๊าซจากที่ราบแอ่งถ้ำหลี่มู่ (Tarim Basin หรือ 塔里木盆地) ในเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียงไปยังมหานครเซี่ยงไฮ้ เพื่อจัดส่งก๊าซจากภาคตะวันตกซึ่งเป็นฐานการผลิตก๊าซธรรมชาติไปยังภาคกลางและภาคตะวันออกของจีน โดยผ่านมณฑลกานซู ส่วนซี ซานซี เหอหนาน อันฮุย เจียงซู และหนิงเซีย

(3) อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม

เขตปกครองตนเองหนิงเซียได้ขึ้นชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตไวน์ผลเก๋ากีที่มีชื่อเสียง โดยมีผู้ผลิตท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่ บริษัท China Wolfberry ซึ่งเป็นผู้ผลิตไวน์ผลเก๋ากีรายใหญ่ที่สุดในประเทศ ภายใต้ชื่อ "Ningxia Hong" (宁夏红) และเป็นที่นิยมทั้งในหมู่ชาวจีนและต่างประเทศ เนื่องจากเป็นเครื่องดื่มที่ดีต่อสุขภาพและให้สารเบต้าแคโรทีนมากกว่าแครอท

เขตปกครองตนเองหนิงเซียยังมีพื้นที่เพาะปลูกองุ่นชั้นเยี่ยมในบริเวณด้านตะวันออกของเขาสื่อหลานซาน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีแสงแดดพอเพียงและมีอุณหภูมิระหว่างกลางวันและกลางคืนที่แตกต่างกัน ซึ่งเหมาะสมอย่างมากในการเพาะปลูกองุ่นคุณภาพสูงเพื่อนำมาผลิตไวน์องุ่นที่มีปริมาณน้ำตาลสูงกว่าองุ่นที่ปลูกในพื้นที่อื่นๆ ของจีนถึงร้อยละ 15-20 โดยมีบริษัท Nongken Enterprise Group เป็นผู้ผลิตไวน์ท้องถิ่นรายใหญ่ โดยในปี ค.ศ. 2006 ยังได้ร่วมทุนกับบริษัท Changyu ของมณฑลซานตง ซึ่งเป็น 1 ใน 3 ผู้ผลิตไวน์ชั้นนำของจีน เพื่อสร้างแปลงเพาะปลูกองุ่นขนาด 2,000 เฮกตาร์บนเขาสื่อหลานซาน ในปีเดียวกัน บริษัท Carlsberg ของเดนมาร์กก็ได้ร่วมทุนจัดตั้งกิจการโรงกลั่นกับบริษัท Nongken Enterprise Group ซึ่งมีกำลังการผลิตสูงถึง 1 ล้านเฮกโตลิตรเช่นกัน โดยบริษัท Carlsberg ถือหุ้นส่วนร้อยละ 70

(4) อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์

อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์เป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญอีกอุตสาหกรรมหนึ่ง โดยมีเมืองสื่อจู่ชานเป็นฐานการผลิตเคมีภัณฑ์และปุ๋ยเคมีรายใหญ่ของเขตปกครองตนเองหนิงเซีย บริษัทที่เป็นผู้นำในอุตสาหกรรมนี้ ได้แก่ บริษัท Ningxia Darong Chemicals and Metallurgy ตั้งอยู่ในเมืองสื่อจู่ชาน มีฐานการผลิตคาร์ไบด์และแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย และยังได้จัดตั้งอุทยานอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ชีวภาพ (Biochemicals Park) ในนครอันชาน ซึ่งมีการดำเนินโครงการเคมีภัณฑ์ชีวภาพ 4 แห่ง และโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอีก 10 แห่ง

นอกจากนี้ ที่ผ่านมายังได้มีการจัดตั้งโครงการอื่นๆ อีกหลายโครงการ เช่น บริษัท Ningxia Yinglite Chemicals ได้ตั้งฐานการผลิตสารฟิวซีและโซเดียมไฮดรอกไซด์ในปี ค.ศ. 2005 โดยสามารถผลิตสารฟิวซีได้ 120,000 ตันต่อปี และผลิตสารโซเดียมไฮดรอกไซด์ซึ่งนำไปใช้ในการผลิตสิ่งทอและกระดาษได้ถึง 1 แสนตันต่อปี และบริษัท Lutianhua Group ของมณฑลชื้อชวนซึ่งเป็นผู้ผลิตปุ๋ยเคมีรายใหญ่ของจีน ได้เข้ามาลงทุนสร้างโรงงานผลิตปุ๋ยเคมี

ในอินชว่นในปี ค.ศ. 2006 เมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จในปี ค.ศ. 2009 จะสามารถผลิตสาร
แอมโมเนียสังเคราะห์ได้ 450,000 ตันต่อปี และผลิตสารยูเรียได้ 760,000 ตันต่อปี เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป เขตปกครองตนเองหนิงเฉียกำลังพัฒนาตัวเองให้กลายเป็นฐานการผลิต
ทางอุตสาหกรรมแห่งใหม่ในภาคตะวันตกของจีน โดยได้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมหลัก
โครงสร้างพื้นฐาน และเครือข่ายโทรคมนาคม ตลอดจนการพัฒนาแหล่งทรัพยากรทาง
การเกษตรและพลังงาน นอกจากนี้ ยังมีโครงการที่จัดตั้งเขตส่งเสริมการท่องเที่ยวในอีกหลาย
เมืองเพื่อเป็นการกระตุ้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้วย

7. การท่องเที่ยว

7.1 จำนวนนักท่องเที่ยวและรายรับจากการท่องเที่ยว

ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวรวม
6,600 คน เพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 22.2 จัดเป็นพื้นที่ที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาน้อยที่สุดในบรรดา
มณฑล/เขตปกครองตนเองของจีน และมีรายรับจากการท่องเที่ยวรวม 2 ล้านดอลลาร์ สรอ. จัด
อยู่ในอันดับสุดท้ายของจีนเช่นกัน

ตารางที่ 3

ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย ปี ค.ศ. 2005

จำนวนนักท่องเที่ยว ระหว่างประเทศ (คน)	ชาวต่างชาติ (คน) (ไม่รวมฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน)	รายได้จาก การท่องเที่ยว (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	จำนวนสถานที่ ท่องเที่ยวติดอันดับ มรดกโลก
8,200	6,600	2	-
อันดับที่ 31 ของจีน	อันดับที่ 31 ของจีน	อันดับที่ 31 ของจีน	

ที่มา: Ningxia Statistical Yearbook 2006.

ส่วนจำนวนของโรงแรมที่พัก เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยว
รวม 33 แห่ง จัดเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนโรงแรมที่พักน้อยที่สุดในบรรดามณฑล/เขตปกครองตนเอง
ของจีน โดยทั้งหมดเป็นกิจการของรัฐวิสาหกิจ และยังไม่มีโรงแรมระดับห้าดาว จะมีก็แต่เพียง
โรงแรมระดับสี่ดาวลงไป

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีจำนวนบริษัทนำเที่ยวทั้งสิ้น 63 แห่ง จัดอยู่ในอันดับที่ 30
ของจีน ในจำนวนนี้มีจำนวนบริษัทนำเที่ยวระหว่างประเทศเพียง 7 แห่ง ที่เหลือเป็นบริษัทนำ
เที่ยวในประเทศจีน มีการจ้างงานพนักงานและแรงงานอื่นๆ ในภาคการท่องเที่ยว 771 คน น้อย
ที่สุดในประเทศ

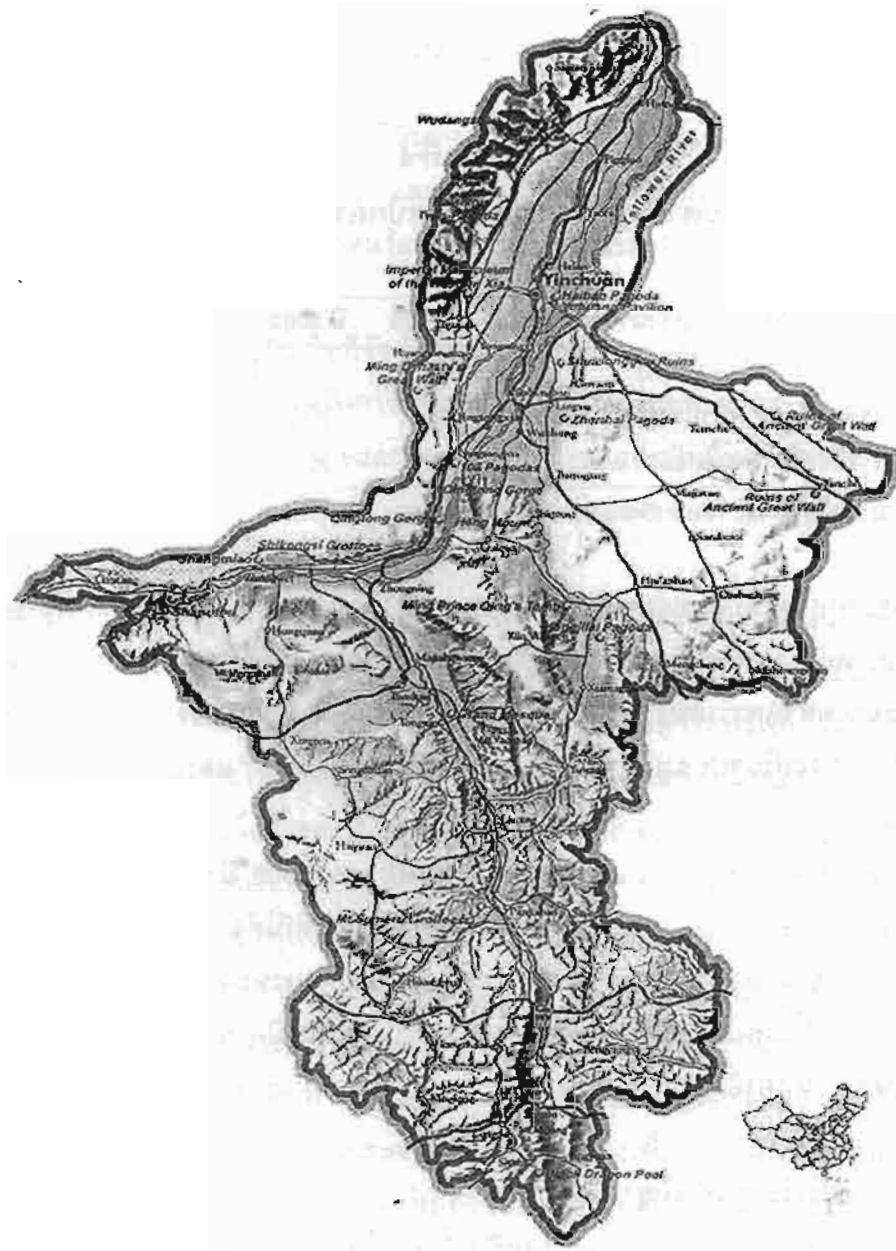
45 ตารางกิโลเมตร และทะเลทรายกว่า 22 ตารางกิโลเมตร นับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์และมีทัศนียภาพที่สวยงาม และยังเป็นแหล่งดูนกที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งในจีน มีนกอาศัยอยู่ที่นี่ 198 สายพันธุ์ จำนวนมากกว่า 1 ล้านตัว เช่น นกกระเรียนขาว นกกระเรียนคอดำ นกกระเรียนหัวแดง หงส์ เป็ดป่า และเป็ดแมนดาริน เป็นต้น

โรงถ่ายภาพยนตร์จีนตะวันตก (China West Film Studio) เป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์กลางแจ้งกลางทะเลทราย ที่ผ่านมามีภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียงมาถ่ายทำที่นี่หลายเรื่อง

วัดถ้ำที่เขาชูหมี่ (Grottoes in Xumi Mountain หรือ 须弥山) ตั้งอยู่บริเวณเนินเขาด้านตะวันออกของเขาชูหมี่ ห่างจากเมืองกุ๋หยวนไปทางตะวันตกเฉียงเหนือ 55 กิโลเมตร ชื่อของเข "ชูหมี่" แปลมาจากภาษาสันสกฤต หมายถึง "เขาแห่งทรัพย์สินสมบัติ" วัดถ้ำบนเขาชูหมี่นี้สันนิษฐานว่าเริ่มก่อสร้างในตอนปลายราชวงศ์เว่ยเหนือ (ค.ศ. 386-534) และเสร็จสมบูรณ์ในราชวงศ์ถัง (ค.ศ. 581-907) เมื่อเริ่มก่อสร้างมีถ้ำมากกว่า 130 ถ้ำ แต่ปัจจุบันคงเหลืออยู่เพียง 20 ถ้ำ ตั้งอยู่กระจัดกระจายบนยอดเขา 5 แห่ง ได้แก่ วิหารพระใหญ่ (Dafo Lou/Great Building of Buddhism) วังจื้อซุ่น (Zisun Gong/Palace for offspring) วัดหยวนกวาง (Yuanguang Temple) วัดเซียงกั๋ว (Xiangguo Temple) และถ้ำดอกท้อ (Taohua Cavern/Peach Blossom Cavern)

ภาพที่ 4

แผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเซีย

8. การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ

8.1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ

ในปี ค.ศ. 2003 เขตปกครองตนเองหิงเซียมีการลงทุนในโครงการต่างๆ รวม 37 โครงการ คิดเป็นมูลค่าการลงทุนตามสัญญา รวม 330.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติที่ใช้จริงรวม 71.86 ล้านดอลลาร์ สรอ.

ส่วนในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติที่ใช้จริงรวม 67.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 2004 ร้อยละ 0.3 จัดอยู่ในอันดับที่ 28 ของจีน และมีจำนวนวิสาหกิจที่เป็นของนักลงทุนต่างชาติที่ขึ้นทะเบียนการค้าในเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย ทั้งหมด 463 แห่ง จัดอยู่ในอันดับที่ 28 ของจีน

ตารางที่ 4

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉีย

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ	ปี 1999	ปี 2000	ปี 2003	ปี 2005
จำนวนโครงการ (โครงการ)	29	31	37	NA
มูลค่าตามสัญญา (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	60.0	70.0	330.0	NA
มูลค่าที่ใช้จริง (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	50.0	20.0	71.86	67.0

ที่มา: Hong Kong Trade Development Council.

การลงทุนอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมหลากหลายประเภท เช่น การพัฒนาเกษตรกรรม โทรคมนาคม พลังงาน การขนส่ง เครื่องจักรกล โลหะผสม เภสัชกรรม เคมีภัณฑ์ สิ่งทอ วัสดุ ก่อสร้าง และอุตสาหกรรมเบา เป็นต้น และนอกจากเงินลงทุนจะมาจากเงินลงทุนจากบริษัทต่างชาติแล้ว ยังอยู่ในรูปของเงินกู้จากรัฐบาลจากประเทศต่างๆ และองค์การการเงินระหว่างประเทศด้วย

การลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในนครอิ่นชว่น โดยในปี ค.ศ. 2002 มีมูลค่าเงินลงทุนตามสัญญา รวม 77.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติที่ใช้จริง 22.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. มีบริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนแล้ว 463 ราย นักลงทุนที่สำคัญระดับโลก ได้แก่ บริษัท Mazak ของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นผู้ผลิตเครื่องมือเครื่องจักรคุณภาพสูงและเป็นโครงการร่วมทุนต่างชาติแห่งแรกของบริษัทฯ ในนครอิ่นชว่น เป็นต้น

8.2 แหล่งเงินทุนสำคัญ

แหล่งเงินทุนในเขตปกครองตนเองหนิงเฉียส่วนใหญ่มาจากฮ่องกง ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เป็นต้น

การลงทุนของไทยในเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย

ตัวอย่างการลงทุนของไทยในเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย เช่น บริษัท Yinchuan Chia Tai Co., Ltd. เป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างกลุ่มบริษัทซีพี (ประเทศไทย) และรัฐบาลนครอิ่นชว่น ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1998 ผลิตและจำหน่ายอาหารสัตว์ด้วยกำลังการผลิต 120,000 ตันต่อปี เป็นต้น

8.3 นโยบายกระตุ้นการลงทุนของรัฐบาลท้องถิ่น

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียได้ให้สิทธิพิเศษทางการลงทุนแก่บริษัทต่างชาติ โดยเฉพาะสิทธิพิเศษทางภาษีเพื่อกระตุ้นการลงทุนภายในเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย ตัวอย่างสิทธิพิเศษทางการลงทุนแก่บริษัทต่างชาติ เช่น

1) บริษัทต่างชาติด้านการผลิตที่มีมูลค่าเงินลงทุนต่างชาติ 100% จะได้รับการยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาห้าปี และเงินคืนภาษีจากภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีก่อสร้างและบำรุงรักษาในเขตเมือง และภาษีโรงเรือนร้อยละ 25 ภายในระยะเวลาห้าปีนับตั้งแต่ที่เริ่มดำเนินการ

2) บริษัทร่วมทุนและร่วมมือที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในเขตปกครองตนเองหนิงเฉียที่ได้ประกอบกิจการสืบขึ้นไป จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาสามถึงห้าปี ขึ้นอยู่กับผลประกอบการทางเศรษฐกิจและสัดส่วนการลงทุน และเงินคืนภาษีจากภาษีมูลค่าเพิ่ม ร้อยละ 25 เงินคืนภาษีจากภาษีก่อสร้างและบำรุงรักษาในเขตเมือง ภาษีใช้ที่ดิน และภาษีโรงเรือนร้อยละ 50 เป็นระยะเวลาห้าปี

3) บริษัทต่างชาติที่มีมูลค่าเงินลงทุนต่างชาติ 100% และบริษัทร่วมมือ (ที่มีมูลค่าเงินลงทุนจากหุ้นส่วนภายนอกมากกว่า 5 แสนหยวนและมีเงื่อนไขประกอบกิจการเป็นเวลา 5 ปีขึ้นไป) ที่ลงทุนในภาคอุตสาหกรรมบริการ (ไม่รวมการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจสหทุนการร้านอาหาร และโรงแรม) จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาสามถึงสี่ปี เงินคืนจากภาษีธุรกิจเป็นเวลาหนึ่งถึงสองปี และเงินคืนจากภาษีก่อสร้างและบำรุงรักษาในเขตเมือง ภาษีใช้ที่ดิน และภาษีโรงเรือนร้อยละ 50 เป็นระยะเวลาสามปี

4) บริษัทต่างชาติที่ลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ และประมง จะได้รับการยกเว้นภาษีการเกษตรและภาษีที่เรียกเก็บจากผลิตภัณฑ์ การเกษตรและป่าไม้พิเศษเป็นระยะเวลาหกปีนับตั้งแต่ปีที่มีผลกำไร เป็นต้น

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.china.org.cn/english/features/49963.htm>>

สำหรับโครงการลงทุนที่รัฐบาลเขตปกครองตนเองหนิงเฉียส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติในอนาคต ได้แก่ โครงการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกษตรกรรม โทรคมนาคม พลังงาน เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน การขนส่ง เครื่องจักรกล โลหะผสม เกษตรกรรม เคมีภัณฑ์ สิ่งทอ วัสดุก่อสร้าง อุตสาหกรรมเบาอื่นๆ การผลิตเพื่อการส่งออก การก่อสร้าง โครงสร้างพื้นฐาน ธุรกิจข้อมูลข่าวสาร และการท่องเที่ยว

9. การค้าภายในประเทศ

9.1 มูลค่าการค้าปลีก

ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีมูลค่าการค้าปลีกรวม 17.43 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 26.5 จัดอยู่ในอันดับที่ 29 ของจีน โดยมีนครอิ่นชว่น เป็นศูนย์กลางผู้บริโภคที่ใหญ่ที่สุดในเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย

9.2 แหล่งค้าปลีกสำคัญ

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีห้างสรรพสินค้าและศูนย์การค้าท้องถิ่น เช่น Xinghua Shopping Centre (新华购物中心), Yinchuan Department Store (银川百货大楼), Ningxia Hualian Commercial Building (宁夏华联商厦), Yinchuan Xincheng Department Store (银川新城百货大楼), Yinchuan Commercial City (银川商城), Xinhua Department Store (新华百货商店), Yinchuan Lihua Chain Store Co. (银川丽华连锁总公司), Wuzhong Zhaoyang Business Center (吴忠朝阳商场) และ Shizuishan People's Business Center (石嘴山人民商场) เป็นต้น

ตารางที่ 5

ร้านค้าเซนสตรีในเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉีย

รายการ	ปี 2005
จำนวนร้าน (แห่ง)	361
เนื้อที่ (ล้านตารางเมตร)	1.05
จำนวนพนักงาน (คน)	6,000
มูลค่าค้าปลีก (พันล้านหยวน)	2.81

ที่มา: China Statistical Yearbook 2006.

9.3 รูปแบบและพฤติกรรมการบริโภค

ด้วยรายได้ของประชาชนที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้รูปแบบและโครงสร้างการจับจ่ายสินค้าอุปโภคบริโภคของประชาชนในเขตปกครองตนเองหนิงเฉียได้เปลี่ยนแปลงไป โดยในปี ค.ศ. 2003 ประชาชนในเขตเมืองมีรายได้เฉลี่ยหลังหักภาษีแล้วราว 6,530 หยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.6 และมีมูลค่าการใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริโภคต่อหัวในเขตเมืองราว 5,330 หยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 4.4 ทั้งนี้ ประชาชนเหล่านี้มีการใช้จ่ายในส่วนของสินค้าอาหารมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.0 รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในส่วนของเครื่องนุ่งห่มร้อยละ 11.0 การเดินทางขนส่งและโทรคมนาคมสื่อสารร้อยละ 11.0 ที่พักอาศัยร้อยละ 10.5 และ

การศึกษาและการพักผ่อนร้อยละ 6.0 โดยค่าใช้จ่ายในส่วนการเดินทางขนส่งและโทรคมนาคม
สื่อสาร และที่พักอาศัย มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

สำหรับในปี ค.ศ. 2005 ประชาชนในเขตเมืองของเขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีรายได้
เฉลี่ยหลังหักภาษีแล้วราว 8,094 หยวน และมีมูลค่าการใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริโภคต่อหัวในเขต
เมืองราว 6,404 หยวน

ตารางที่ 6

สัดส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับสินค้าบริโภคของประชาชนในเขตเมือง (%)

รายการ	ปี 2003
อาหาร	36.0
เครื่องนุ่งห่ม	11.0
สินค้าและอุปกรณ์ในครัวเรือน	NA
ยาและบริการทางการแพทย์	NA
การเดินทางขนส่ง และโทรคมนาคมสื่อสาร	11.0
การศึกษา บ้านเกิดและวัฒนธรรม	6.0
ที่พักอาศัย	10.5

ที่มา: Hong Kong Trade Development Council,

10. การค้าระหว่างประเทศ

10.1 มูลค่าการค้ารวมระหว่างประเทศ

เขตปกครองตนเองหนิงเฉียได้มีการติดต่อทางการค้ากับต่างประเทศกว่า 70 แห่ง และ
ได้ ร่วมกันสร้างฐานส่งออกสินค้ากว่า 350 ชนิด เช่น ถ่านหิน ผลิตภัณฑ์จากแร่แทนทาลัม ผ้า
สักหลาด ผลิตภัณฑ์โลหะที่มีเหล็กผสม อลูมิเนียมสังเคราะห์ ยางรถยนต์ และผลิตภัณฑ์อาหาร
(เช่น เก๋ากี้ และชะเอม) เป็นต้น

ในปี ค.ศ. 2005 หนิงเฉียมีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศรวม 966.57 ล้านดอลลาร์ สรอ.
จัดอยู่ในอันดับที่ 29 ของจีน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6.4 แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออก 687.42
ดอลลาร์ สรอ. และมูลค่าการนำเข้า 279.15 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ
6.4 และร้อยละ 6.6 ส่งผลให้มีการค้าเกินดุล

ทั้งนี้ มูลค่าการส่งออกกว่าครึ่งหนึ่งมาจากรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 72.5
ของมูลค่าการส่งออกรวม

10.2 สินค้าส่งออกและตลาดส่งออกสำคัญ

สินค้าส่งออกสำคัญของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย ได้แก่ อะลูมิเนียม ซีลีคอนผสม เหล็ก ผลิตภัณฑ์จากแร่แทนทาลัม โลหะแมกนีเซียม ถ่านหินแอนทราไซต์ ยางรถยนต์ ผ้าขนแพะแคชเมียร์ และผลิตภัณฑ์พลอยได้จากการเกษตร เป็นต้น

ตลาดส่งออกสำคัญของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย เรียงตามลำดับของขนาดตลาด ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา ฮองกง และเนเธอร์แลนด์ เป็นต้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 76.9 ของมูลค่าการส่งออกรวม

10.3 สินค้านำเข้าและแหล่งนำเข้าสำคัญ

สินค้านำเข้าสำคัญของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย ได้แก่ ยางพารา เคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมเบา เป็นต้น

(ไม่ปรากฏข้อมูลแหล่งนำเข้าสำคัญของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย)

10.4 ประเทศคู่ค้าสำคัญ

คู่ค้าสำคัญของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย ได้แก่ ฮองกง สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อิตาลี สหราชอาณาจักร เกาหลีใต้ ไต้หวัน และเนเธอร์แลนด์ เป็นต้น โดยฮองกงเป็นคู่ค้าที่ใหญ่ที่สุด

ด้านการค้าระหว่างประเทศกับไทย ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองหนิงเฉียมีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับไทยรวม 12.31 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. จัดอยู่ในอันดับที่ 28 ในบรรดามณฑลทั้งหมดของจีน แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออกจากเขตปกครองตนเองหนิงเฉียไปยังไทย 9.76 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และมูลค่าการนำเข้า 2.55 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า

11. เมืองสำคัญและเขตพัฒนาพิเศษ

ตารางที่ 7

ดัชนีที่สำคัญทางเศรษฐกิจของเมืองสำคัญในเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉีย
ปี ค.ศ. 1999

เมือง	จำนวน ประชากร (ล้านคน)	GDP (พันล้านหยวน)	อัตราเติบโต GDP (ร้อยละ)	ผลิตผลทาง อุตสาหกรรม (พันล้านหยวน)	มูลค่าค้าปลีก (พันล้าน หยวน)
อันชวน	0.95	6.90	16.9	8.10	3.80
ซือจู่ชาน	0.69	2.90	7.4	6.0	1.40
อู่จิง	1.87	8.10	NA	9.80	2.30

ที่มา: Hong Kong Trade Development Council.

11.1 นครอันชวน (银川)

นครอันชวน เป็นเมืองเอกของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย ชื่อเมืองมีความหมายว่า “แม่น้ำเงิน” (Silver River) ตั้งอยู่ตอนกลางบนที่ราบอันชวน บริเวณด้านตะวันตกของเขาสือหลานชาน มีพื้นที่รวม 4,467 ตารางกิโลเมตร สามารถแบ่งตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่ พื้นที่ภูเขาทางด้านตะวันตกและใต้ และที่ราบทางตอนเหนือและตะวันออก ตั้งอยู่บนความสูงเฉลี่ย 1,100 เมตรเหนือระดับน้ำทะเล มีแม่น้ำหวงเหอไหลผ่านจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปยังทิศตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 8.5 องศาเซลเซียส ในปี ค.ศ. 2005 มีประชากรราว 1.41 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นชาวหุย ฮั่น และแมนจู

นครอันชวนในอดีตเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรตั้งเซียง (Tangut Empire) หรือราชวงศ์เซียงตะวันตกในช่วงศตวรรษที่ 11 จึงเป็นที่ตั้งของโบราณสถานและโบราณวัตถุที่สำคัญเป็นจำนวนมาก เช่น สุสานราชวงศ์เซียงตะวันตก เจดีย์ไห่เป่า และเจดีย์ฝ่งไป๋ซือโซ่ว เป็นต้น

ปัจจุบัน นครอันชวนเป็นศูนย์กลางทางการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการคมนาคมขนส่งของเขตปกครองตนเองหนิงเฉีย ในปี ค.ศ. 2005 นครอันชวนมีมูลค่า GDP รวม 28.85 พันล้านหยวน และมีมูลค่า GDP เฉลี่ยต่อหัว (ปี ค.ศ. 2003) 11,975 หยวน จัดอยู่ในอันดับที่ 197 ในบรรดาเมือง 659 แห่งของจีน อุตสาหกรรมหลักของนครอันชวน ได้แก่ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล อาหารแปรรูป และวัสดุก่อสร้าง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งอุตสาหกรรมใหม่ เช่น การผลิตเวชภัณฑ์พิเศษ อุตสาหกรรมเมคาทรอนิกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย

เกษตรกรรมถือเป็นการผลิตหลักของนครอื่นชนวนเช่นกัน ผลผลิตที่สำคัญของนครอื่นชนวน เช่น ข้าว ข้าวสาลี แอปเปิ้ล สมุนไพร เก๋ากี้ ชะเอม หนังกะ เป็นต้น โดยมีไวน์เก๋ากี้ ผ้าสักหลาด หนังกะ และรูปหินสลักเฮ้อหลานซาน เป็นสินค้าพื้นเมืองที่มีชื่อของนครอื่นชนวน

นครอื่นชนวนยังเป็นแหล่งดึงดูดเงินลงทุนจากต่างชาติที่สำคัญของเขตปกครองตนเองหนิงเฉียว และได้สร้างความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศต่างๆ กว่า 50 ประเทศ โดยในปัจจุบันนครอื่นชนวนกลายเป็นศูนย์กลางการค้าขายที่สำคัญแห่งหนึ่งบนเส้นทางข้ามทวีปเอเชีย-ยุโรป นอกจากนี้ ยังได้ประสานความร่วมมือกันกับต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษา และวัฒนธรรม และเพื่อเป็นการกระตุ้นการลงทุนจากต่างชาติให้มากขึ้น รัฐบาลนครอื่นชนวนได้มีการดำเนินนโยบายส่งเสริมการลงทุนและมอบสิทธิพิเศษทางภาษีแก่นักลงทุน พร้อมทั้งกระตุ้นการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น เครื่องจักรกล อิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม การแปรรูปอาหาร และเวชภัณฑ์

พื้นที่ของนครอื่นชนวนแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ เขตเก่าและเขตใหม่ โดยในเขตเก่าเป็นแหล่งที่ตั้งสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์มากมาย เช่น เจดีย์ไท่เป่า และหออี๋หวงเก้อ เป็นต้น จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่ง นอกจากนี้ ยังเคยเป็นเจ้าภาพจัดงานเทศกาลท่องเที่ยวรถยนต์และรถจักรยานยนต์นานาชาติ (Yinchuan International Car and Motorcycle Tourism Festival) ซึ่งจัดขึ้นในเดือนสิงหาคมเป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 เป็นต้นมา และถือเป็นงานเทศกาลท่องเที่ยวรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ โดยมีจำนวนรถยนต์และรถจักรยานยนต์เข้าร่วมงานกว่า 3,000 คันทุกปี

นครอื่นชนวนยังจัดเป็นเมืองที่ปลอดภัยทางเสียง จนได้ชื่อว่าเมืองใหญ่ที่เงียบที่สุดแห่งหนึ่งของจีน อันเนื่องมาจากความพยายามของรัฐบาลในการโยกย้ายโรงงานอุตสาหกรรมออกจากพื้นที่ในเขตเมืองและการห้ามบีบแตรรถยนต์

11.2 เมืองลือจู่ซาน (石嘴山)

เมืองลือจู่ซาน เป็นเมืองระดับจังหวัด และเป็นเมืองที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของเขตปกครองตนเองหนิงเฉียว รองจากนครอื่นชนวน ตั้งอยู่ทางเหนือของเขตปกครอง มีพรมแดนติดกับเขตปกครองตนเองมองโกเลียใน

เมืองลือจู่ซานถือเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเหมืองถ่านหิน และเป็นผู้ผลิตเคมีภัณฑ์และปุ๋ยเคมีรายใหญ่ของเขตปกครองตนเองหนิงเฉียว หนึ่งในโครงการลงทุนที่ใหญ่ที่สุด ได้แก่ บริษัท Ningxia Orient Tantalum Industrial ซึ่งมีกำลังการผลิตแร่แทนทาลัมซึ่งนำไปใช้ในการผลิตซิลิกอนชิป (Silicon Chip) ได้มากถึงร้อยละ 80 ของปริมาณการผลิตทั่วประเทศ และยังมีการผลิตและแปรรูปวัสดุไนโอเบียมและเบริลเลียมด้วย โดยมีลูกค้ารายใหญ่ คือ Kemet and Vishay ของสหรัฐอเมริกา AVX ของสหราชอาณาจักร และ NEC และ Hitachi ของญี่ปุ่น และเนื่องจากเป็นเมืองอุตสาหกรรม จึงเป็นหนึ่งในเมืองที่มีมลภาวะเป็นพิษมากที่สุดในจีน

11.3 เมืองอู่จิ่ง (吴忠)

เมืองอู่จิ่ง เป็นเมืองระดับจังหวัด ตั้งอยู่ตอนกลางของเขตปกครองตนเองหู่หนิงเฉีย มีประชากรราว 2 ล้านคน เป็นที่ตั้งของสมาพันธ์อุตสาหกรรมและการค้า (Federation of Industry and Commerce)

11.4 เขตพัฒนาพิเศษต่าง ๆ

เขตปกครองตนเองหู่หนิงเฉียมีเขตพัฒนาพิเศษ ซึ่งให้สิทธิพิเศษด้านภาษีแก่นักลงทุนต่างชาติ ได้แก่

(1) เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีนครอินชว่น (Yinchuan Economic and Technological Development Zone หรือ 银川经济技术开发区) ก่อตั้งขึ้นในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2001 และเป็นเขตระดับประเทศเพียงแห่งเดียวในเขตปกครองตนเองหู่หนิงเฉีย ตั้งอยู่ในนครอินชว่น ห่างจากท่าอากาศยานเหอหลานซานไปเพียง 8 กิโลเมตร มีพื้นที่พัฒนารวมทั้งสิ้น 7.50 ตารางกิโลเมตร แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ พื้นที่ส่วนอุตสาหกรรม มีเนื้อที่รวม 2.26 ตารางกิโลเมตร สำหรับจัดตั้งอุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ การผลิตเวชภัณฑ์พิเศษ อุตสาหกรรมเมคาทรอนิกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมไปถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีอื่นๆ และการยกระดับอุตสาหกรรมดั้งเดิมด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ และพื้นที่สำหรับจัดตั้งอุทยานอุตสาหกรรม 4 แห่ง บนพื้นที่รวม 5.24 ตารางกิโลเมตร โดยกำหนดให้อุทยานตรงกลางเป็นพื้นที่สำหรับส่วนบริหารจัดการทางการเงิน การพาณิชย์ บริการตัวแทน และแหล่งบันเทิงต่างๆ ปัจจุบันมีบริษัททั้งในและต่างประเทศในเขตฯ มากกว่า 1,400 ราย แต่เป็นบริษัทต่างชาติเพียง 23 รายเท่านั้น

(2) เขตพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีใหม่ขั้นสูงนครอินชว่น (Yinchuan New and Hi-tech Industry Development Zone หรือ 银川高新技术产业开发区) มีการให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่นักลงทุนที่ลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีใหม่ขั้นสูง เช่น อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล อิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ เกษตรกรรม สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และการแปรรูปอาหาร เป็นต้น

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.ycda.gov.cn/face.htm>>

(3) เขตพัฒนาสถานพักตากอากาศซาหู (Shahu Lake Resort Development Zone หรือ 沙湖度假区) ตั้งอยู่ในเมืองสิ่วจู่ชาน เป็นเขตพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน

ดัชนีที่สำคัญทางเศรษฐกิจของเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเซีย
(Ningxia Hui Autonomous Region)

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
1. สภาพทั่วไป			
1.1 พื้นที่รวม (ตารางกิโลเมตร)	66,400	66,400	อันดับที่ 27 ในจีน
พื้นที่เพาะปลูก (หมื่นเอเคอร์)	126.88	126.88	ร้อยละ 0.98 ของพื้นที่
1.2 สภาพภูมิอากาศโดยเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	NA	5-9	
1.3 ทรัพยากรธรรมชาติ			
น้ำมันปิโตรเลียม (ล้านตัน)	1.04	0.96	
ถ่านหิน (ร้อยล้านตัน)	68.10	68.50	
ฟอสฟอรัส (ล้านตัน)	1.48	NA	
1.4 จำนวนประชากร (ล้านคน)	5.88	5.96	อันดับที่ 29 ในจีน
ในเขตเมือง	NA	2.52	
ในเขตชนบท	NA	3.43	
ชนกลุ่มน้อย	NA	2.15	
1.5 การศึกษา			
จำนวนผู้เข้ารับการศึกษ (ล้านคน)			
ระดับประถมศึกษา	0.68	0.82	
ระดับมัธยมศึกษา	0.39	0.41	
ระดับอุดมศึกษา	0.04	0.05	
1.6 การจ้างงาน			
จำนวนผู้มีงานทำ (ล้านคน)	2.98	3.0	อันดับที่ 29 ในจีน
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	1.49	1.45	
การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม)	0.64	0.69	
การบริการและอื่นๆ	0.86	0.88	
อัตราค่าจ้างโดยเฉลี่ย (หยวน)	14,620	17,211	อันดับที่ 10 ในจีน
1.7 สุขอนามัย			
จำนวนโรงพยาบาล/สถานอนามัย (แห่ง)	1,483	1,463	
จำนวนเตียงคนไข้ (เตียง)	16,867	17,754	
2. การปกครอง			
จำนวนจังหวัด/จังหวัดปกครองตนเอง (Prefecture)	5	5	
จำนวนอำเภอ/อำเภอปกครองตนเอง (County)	21	21	
จำนวนเทศบาลตำบล (Township)	226	229	
3. ภาพรวมด้านเศรษฐกิจ			
3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	46.04	60.61	อันดับที่ 29 ในจีน เพิ่มขึ้น 10.9%
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	6.51	7.21	สัดส่วนร้อยละ 11.9
การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม)	23.94	28.12	สัดส่วนร้อยละ 46.4
การบริการและอื่นๆ	15.58	25.28	สัดส่วนร้อยละ 41.7
3.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (หยวน)	7,880	10,239	อันดับที่ 21 ในจีน
ในเขตเมือง (หลังหักภาษี)	7,218	8,094	อันดับที่ 28 ในจีน

โครงการวิจัยภาพรวมเศรษฐกิจจีน 17 มณฑล: เขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉีย
โดย วันรักษ์ มิ่งมณีนาถิน และอวยพร สุชาทองไทย

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
ในเขตชนบท	2,320	2,509	อันดับที่ 23 ในจีน
3.3 มูลค่าการลงทุนในสินทรัพย์คงที่ (พันล้านหยวน)	37.62	44.33	
4. การคลัง			
รายรับของรัฐบาล (พันล้านหยวน)	3.75	4.77	
รายจ่ายของรัฐบาล (พันล้านหยวน)	12.30	16.03	
5. การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร			
5.1 ระยะทางของเส้นทางคมนาคม (กิโลเมตร)			
เส้นทางรถไฟ	792	792	
เส้นทางรถยนต์	12,456	13,078	
เส้นทางน้ำ	26	117	
เส้นทางการบิน	NA	NA	
5.2 จำนวนท่าเรือ (แห่ง)	NA	NA	
5.3 ปริมาณการจัดการขนส่งสินค้าที่ท่าเรือ (ล้านตัน)	NA	NA	
5.4 ปริมาณการขนส่งสินค้า (ล้านตัน)	78.53	85.29	อันดับที่ 29 ในจีน
5.5 ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (ล้านคน)	66.54	70.66	อันดับที่ 28 ในจีน
5.6 ด้านการสื่อสาร			
จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ (ล้านเลขหมาย)	1.59	1.81	
จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์ (ล้านเลขหมาย)	1.20	1.39	
ในเมือง	0.84	0.98	
ในชนบท	0.35	0.41	
จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต (ล้านคน)	0.31	0.32	
6. เกษตรกรรม			
6.1 ผลิตรวมด้านเกษตรกรรม (พันล้านหยวน)	12.55	13.80	อันดับที่ 29 ในจีน เพิ่มขึ้น 6.2%
ผลิตรวมจากกสิกรรม	7.13	7.89	
ผลิตรวมจากการป่าไม้	0.62	0.56	
ผลิตรวมจากการปศุสัตว์	4.12	4.60	
ผลิตรวมจากการประมง	0.36	0.40	
6.2 ปริมาณผลผลิตด้านเกษตรกรรม (ล้านตัน)			
เมล็ดข้าว	2.91	3.0	
พืชไร่	0.14	0.12	
ผลไม้	0.69	0.70	
เนื้อสัตว์	0.24	0.26	
ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	0.06	0.06	ประมงน้ำจืด
7. อุตสาหกรรม			
7.1 ผลิตรวมทางอุตสาหกรรม (พันล้านหยวน)	60.52	NA	อันดับที่ 28 ในจีน
7.2 ปริมาณผลผลิตรวมทางอุตสาหกรรม (ล้านตัน)			
ปิโตรเคมี	0.76	0.81	
กระดาษและกระดาษแข็ง	0.44	0.46	

โครงการวิจัยภาพรวมเศรษฐกิจจีน 17 มณฑล: เขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิงเฉียว
โดย วันรักษ์ มิ่งมณีนาถ และอวยพร สุทธาทองไทย

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
บุหรื (ร้อยล้านยว)	11.50	11.50	
เบียร์ (ล้านกิโลตร)	0.09	0.12	
พลังงานไฟฟ้า (ร้อยล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง)	252.85	312.87	
ปูนซีเมนต์	5.83	5.68	
พลาสติก	0.14	0.20	
8. อุตสาหกรรมบริการ			
8.1 การท่องเที่ยว			
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (คน)	5,400	6,600	อันดับที่ 31 ในจีน
รายรับจากการท่องเที่ยว (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	2.0	2.0	อันดับที่ 31 ในจีน
8.2 การธนาคาร			
คูลบัญชีเงินฝาก (พันล้านยว)	42.55	NA	
คูลบัญชีเงินกู้ (พันล้านยว)	NA	NA	
9. การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (FDI)			
9.1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)			
จำนวนโครงการ (โครงการ)	NA	NA	
มูลค่าตามสัญญา	NA	NA	
มูลค่าที่ใช้จริง	67.0	67.0	เพิ่มขึ้น 0.3%
9.2 ประเทศนักลงทุน			ฮ่องกง ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เป็นต้น
10. การค้าภายในประเทศ			
10.1 มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านยว)	13.78	17.43	อันดับที่ 29 ในจีน เพิ่มขึ้น 26.5%
10.2 มูลค่าการใช้จ่ายต่อหัวของประชาชนในเขตเมือง (ยว)	5,821	6,404	
11. การค้าระหว่างประเทศ			
11.1 มูลค่าการค้ารวม (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	908.21	966.57	อันดับที่ 29 ในจีน
การส่งออก	646.26	687.42	อันดับที่ 29 ในจีน เพิ่มขึ้น 6.4%
การนำเข้า	261.95	279.15	อันดับที่ 29 ในจีน เพิ่มขึ้น 6.6%
ดุลการค้า	384.32	408.27	
11.2 สินค้าส่งออกสำคัญ			อะลูมิเนียม ซิลิคอนผสมเหล็ก ผลิตภัณฑ์จากแร่แทนทาลัม โลหะแมกนีเซียม ถ่านหินแอนทราไซต์ ยางรถยนต์ ผ้าขนแกะแคชเมียร์ และผลิตภัณฑ์พลอยได้จาก การเกษตร เป็นต้น
11.3 สินค้านำเข้าสำคัญ			ยางพารา เคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมเบา เป็นต้น
11.4 ประเทศคู่ค้าสำคัญ			ฮ่องกง สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อิตาลี สหราชอาณาจักร เกาหลีใต้ ไต้หวัน และเนเธอร์แลนด์ เป็นต้น

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
12. เมืองสำคัญทางเศรษฐกิจ			
12.1 นครอินชว่น (Yinchuan)			เมืองเอกของเขตปกครองตนเองชนชาติหุยหนิง
จำนวนประชากร (ล้านคน)	NA	1.41	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	NA	28.85	
มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	NA	3.80*	
12.2 เมืองลือจูซาน (Shizuishan)			
จำนวนประชากร (ล้านคน)	NA	0.69*	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	NA	2.90*	
มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	NA	1.40*	
12.3 เมืองอู่จง (Wuzhong)			
จำนวนประชากร (ล้านคน)	NA	1.87*	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	NA	8.10*	
มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	NA	2.30*	

หมายเหตุ * ข้อมูลปี ค.ศ. 1999

ที่มา: China Statistical Yearbook 2005 and 2006; Ningxia Statistical Yearbook 2006.

บทที่ 17

เขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง

(Xinjiang Uygur Autonomous Region)

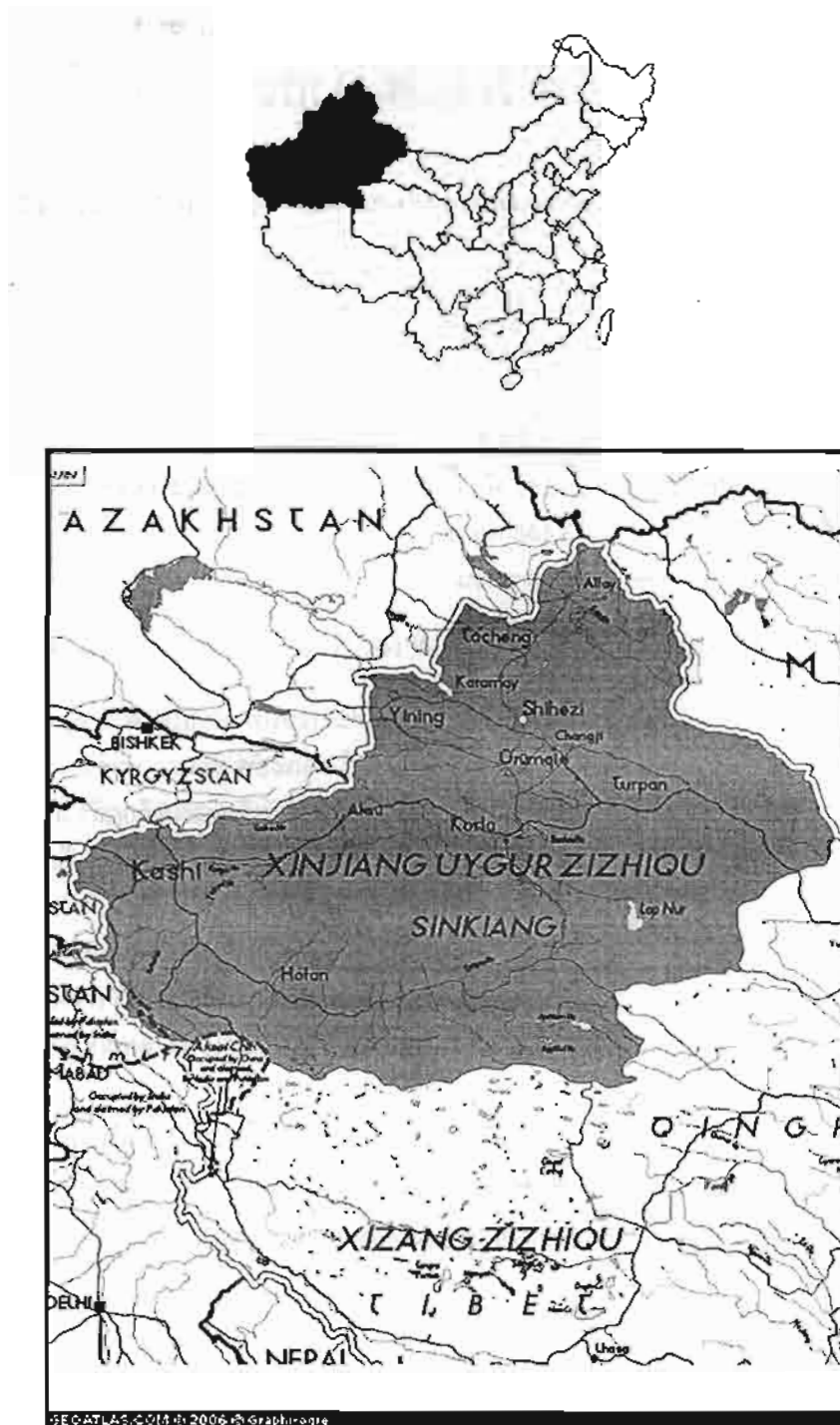
新疆维吾尔自治区

ภาพรวมเศรษฐกิจเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง ปี ค.ศ. 2005

พื้นที่	1,664,900 ตารางกิโลเมตร
ลักษณะทางภูมิศาสตร์	ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบและพื้นที่ภูเขา เนินเขาเตี้ยๆ และทะเลทราย
เมืองเอก	นครอุหลู่มู่ฉี มีประชากร 1.94 ล้านคน
จำนวนประชากร	20.10 ล้านคน
การจ้างงาน	7.64 ล้านคน
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	260.42 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.9
GDP เฉลี่ยต่อหัว	13,108 หยวน
ในเขตเมือง	7,990 หยวน
ในเขตชนบท	2,482 หยวน
อัตราเงินเฟ้อ	0.7%
เกษตรกรรม	ธัญพืช ข้าวสาลี ปืท ไหม วอลนัท แอปเปิ้ล สาลี่ องุ่นขาวไร้เมล็ด เมลอน ฝ้าย ลาเวนเดอร์ ดอกฮอพ ขนแกะ นมวัว
อุตสาหกรรม	น้ำมันและปิโตรเคมี เหมืองแร่ เหล็กและเหล็กกล้า ถ่านหิน โลหะผสม อาหารและเครื่องดื่ม สิ่งทอ เครื่องหนัง วัสดุก่อสร้าง พลังงานไฟฟ้า
สินแร่	เบริลเลียม แร่กลีบหินขาว ดินประสิว ดินเหนียวสำหรับ เครื่องปั้นดินเผา เซอร์เพนไทน์ ถ่านหิน น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ แกรนิต เหล็ก มีราบีไลต์ อัญมณี แร่ใยหิน หยกเหอเถียน ทองแดง
การค้าระหว่างประเทศ	
การส่งออก	5.04 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 65.3
การนำเข้า	2.90 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.0

ที่มา: China Statistical Yearbook 2006; Xinjiang Statistical Yearbook 2006.

ภาพที่ 1
แผนที่เขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง

ที่มา: <http://www.map-of-china.co.uk/>

1. สภาพทั่วไป

1.1 ที่ตั้งและภูมิประเทศ

เขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง¹ ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ เป็น 1 ใน 5 เขตปกครองตนเองของชนกลุ่มน้อยของจีน มีเนื้อที่รวม 1,664,900 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 1 ใน 6 ของพื้นที่ทั้งประเทศ เป็นเขตปกครองที่มีพื้นที่ใหญ่ที่สุดในจีน ทิศใต้ติดกับเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบต ทิศตะวันออกเฉียงใต้ติดกับมณฑลชิงไห่และมณฑลกานซู ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับประเทศมองโกเลีย ทิศตะวันตกติดกับประเทศรัสเซีย คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน และทาจิกิสถาน ทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับประเทศอัฟกานิสถาน ปากีสถาน และอินเดีย โดยมีชายแดนยาวมากที่สุดในประเทศถึง 5,600 กิโลเมตร

สภาพทางภูมิศาสตร์ของเขตปกครองตนเองซินเจียงส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบ คิดเป็นร้อยละ 44 ของพื้นที่รวม และเป็นพื้นที่ภูเขาร้อยละ 37 พื้นที่เนินเขาเตี้ยๆ ร้อยละ 19 และพื้นที่ทะเลทรายร้อยละ 22 ของพื้นที่รวม พื้นที่ส่วนใหญ่ยังเป็นพื้นดินอ่อนจากการเบียดกันของแผ่นเปลือกโลกอินเดียและแผ่นเปลือกโลกยูเรเชีย เป็นพื้นที่ที่เกิดแผ่นดินไหวบ่อยครั้ง และก่อให้เกิดเหือกเขาต่างๆ ได้แก่

- เทือกเขาเทียนชาน (Mount Tianshan หรือ 天山) ซึ่งอยู่สูงเหนือระดับน้ำทะเล 3,000-5,000 เมตร โดยมียอดทวู่เอ๋อร์ (Tomur Peak หรือ 托木尔峰) เป็นยอดที่สูงที่สุด ด้วยความสูง 7,443 เมตร และยังเป็นที่ตั้งถ้ำหลู่ฟาน (Turfan Depression หรือ 吐鲁番盆地) ซึ่งเป็นพื้นที่ต่ำสุดของจีน ต่ำกว่าระดับน้ำทะเล 155 เมตร

- เทือกเขาคุนหลุนชาน (Kunlun Mountains หรือ 昆仑山) มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเลราว 5,000-6,000 เมตร โดยมียอดเขาเฉียวเกอหลี่ (Qogir Peak หรือ 乔戈里峰) หรือยอดเขาเคทู (K2) ซึ่งเป็นยอดเขาที่สูงเป็นอันดับที่ 2 ของโลก รองจากยอดเขาเอเวอเรสต์ ด้วยความสูง 8,611 เมตร

- เทือกเขาพามีร์ชาน (Pamir mountains หรือ 帕米尔山)

- เทือกเขาอาเออร์ไท่ชาน (Altay Mountains หรือ 阿尔泰山) อยู่ทางทิศเหนือ มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล 2,000-3,000 เมตร เป็นเขตเชื่อมต่อดินแดน 3 ประเทศ ได้แก่ จีน มองโกเลีย และรัสเซีย

เขตปกครองตนเองซินเจียงสามารถแบ่งพื้นที่ออกเป็นที่ราบลุ่ม 2 แห่ง โดยมีเทือกเขาเทียนชานกั้นกลาง ได้แก่ ที่ราบลุ่มจุ่นเกอเอ๋อร์ (Dzungaria Basin หรือ 准噶尔盆地) ทางตอนเหนือ มีพื้นที่ราว 380,000 ตารางกิโลเมตร มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล 200-1,000 เมตร พื้นดินทางฝั่งตะวันตกลาดต่ำ แต่ทางตะวันออกยกตัวสูง และที่ราบลุ่มถาหลี่มู่ (Tarim Basin หรือ 塔里木盆地) ทางตอนใต้ มีพื้นที่ราว 530,000 ตารางกิโลเมตร มีความสูงเหนือ

¹ ชื่อเมือง อ่าเกอ และสถานที่ในเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียงในที่นี่เรียกโดยใช้ภาษาจีนกลางเป็นหลัก

ระดับน้ำทะเล 700-1,300 เมตร ที่เหลือเป็นพื้นที่ทะเลทราย ได้แก่ ทะเลทรายดำเค่อลาหม่ากัน (Taklamakan หรือ 塔克拉玛干) เป็นทะเลทรายที่กว้างใหญ่ที่สุดในจีน มีพื้นที่ทั้งสิ้น 337,600 ตารางกิโลเมตร ทะเลทรายโกบี (Gobi หรือ 戈壁) และทะเลทรายกู๋เอ๋อร์ปานทงกู๋เท่อ (Gurbantunggut หรือ 古尔班通古特) เป็นทะเลทรายใหญ่อันดับที่ 2 ของจีน และเป็นแหล่งทรัพยากรน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ นอกจากนี้ เขตปกครองตนเองซินเจียงยังเป็นที่ตั้งจุดที่ผ่านดินอยู่ห่างไกลจากทะเลมากที่สุด (Eurasian pole of inaccessibility) อยู่ที่ทะเลทราย Dzoosotoyn Elisen ซึ่งอยู่ห่างจากชายฝั่งที่ใกล้ที่สุด (ทางตรง) 2,648 กิโลเมตร

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีแม่น้ำดำหฺลัมเหอ (Tarim River หรือ 塔里木河) ไหลผ่านเป็นแม่น้ำสายหลัก และเป็นแม่น้ำภายในดินแดนที่ไม่ไหลลงทะเลที่ใหญ่ที่สุดของจีน และแม่น้ำอุหลุนกู๋ (Ulungur River หรือ 乌伦古河) บริเวณตอนเหนือของซินเจียง และแม่น้ำเอ๋อเอ๋อร์ดีชือ (Ertix River หรือ 额尔齐斯河) และยังมีทะเลสาบโป๋ซือเถิง (Bosten Lake หรือ 博斯腾湖) ซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดของจีน

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีสภาพอากาศแห้งแล้ง มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่ ติดลบ 20 ถึง ติดลบ 10 องศาเซลเซียสในเดือนมกราคม และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 27 องศาเซลเซียสในเดือนกรกฎาคม โดยเมืองที่จัดว่าร้อนที่สุด ได้แก่ เมืองอุหลู่ฟาน ซึ่งมีอุณหภูมิสูงกว่า 40 องศาเซลเซียสนานถึง 30-40 วัน จนได้ชื่อว่าเป็น “เมืองแห่งไฟ” (火洲) ทั้งทั้งเขตปกครองมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีราว 150 มิลลิเมตร โดยเฉพาะที่เมืองอุหลู่ฟาน ยังเป็นเมืองที่มีปริมาณน้ำฝนต่ำสุดเพียงปีละ 10-20 มิลลิเมตร

1.2 ความสำคัญทางประวัติศาสตร์

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีชื่อย่อว่า “ซิน” (新) มีชื่อเดิมว่า “ซีเจิง” แปลว่า “เมืองทางตะวันตก” (Western Territory) ใช้เรียกพื้นที่ดำหฺลัมเหอและจูนเก้อเอ๋อร์บริเวณทางตะวันตกเฉียงเหนือของจีน ในช่วงต้นราชวงศ์ฮั่น (206 ปีก่อนคริสตกาล-ปี ค.ศ. 220) เขตปกครองตนเองซินเจียงเป็นเมืองขึ้นของชนเผ่าซงหนู่ (Xiongnu) ซึ่งป็นชนเผ่าเร่ร่อนบริเวณในประเทศมองโกเลียในปัจจุบัน จนกระทั่ง 200 ปีก่อนคริสตกาลชาวจีนฮั่นได้ส่งทูตเข้ามาในพื้นที่จนเกิดการต่อสู้เพื่อครอบครองดินแดนระหว่างชนเผ่าซงหนู่และชาวจีนฮั่นนานหลายทศวรรษและจบลงด้วยชัยชนะของชาวจีนฮั่นในปีที่ 60 ก่อนคริสตกาลและตั้งชื่อว่า “ซีเจิง” (西城) เมื่อราชวงศ์ฮั่นล่มสลายลง เมืองซีเจิงและเมืองอื่นๆ ของจีนได้พยายามก่อกบฏเพื่อเรียกอิสระคืนหลายครั้ง จนเมื่อราชวงศ์จินตะวันตก (Western Jin Dynasty) ถูกชนเผ่าเร่ร่อนจากทางเหนือบุกรุกและยึดพื้นที่ในต้นศตวรรษที่ 4 เมืองซีเจิงจึงตกอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์ต่างๆ ที่ปกครองโดยชนเผ่าเร่ร่อนก่อนถูกแยกออกเป็นส่วนๆ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเมืองซีเจิงได้ถูกรวมเข้ากับราชวงศ์เว่ยเหนือ (Northern Wei Dynasty)

ในศตวรรษที่ 5 เมืองซีเจิงตกอยู่ภายใต้การปกครองของชาวตูเก๋ฮุน (Tuyuhun หรือ 吐谷浑) และชาวโรวรราน (Rouran หรือ 柔然) ในพื้นที่ทางใต้และทางเหนือ ตามลำดับ ก่อน

ถูกชาวเติร์กเข้ายึดครองพื้นที่และขยายอาณาเขตออกไปเพื่อก่อตั้งอาณาจักรเติร์ก (Turk Empire) ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ภูมิภาคเอเชียกลางก่อนแบ่งอาณาจักรออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ผังตะวันตกและผังตะวันออก โดยเมืองซีเจิงอยู่ในผังตะวันตก จนในปี ค.ศ. 609 ในสมัยราชวงศ์สุย (Sui Dynasty) จีนสามารถตีคืนเมืองซีเจิงที่อยู่ภายใต้การปกครองของชาวโหววหนากลับมาได้ ในขณะที่พื้นที่เมืองที่เหลือนักกลับมาอยู่ใต้การปกครองของจีนในสมัยราชวงศ์ถัง (Tang Dynasty) ในปี ค.ศ. 657 และได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น "อันซี" (安西)

ก่อนที่ราชวงศ์ถังจะล่มสลายลงในศตวรรษที่ 8 ชาวทิเบตได้ถือโอกาสบุกกรุกดินแดนแนวหน้าตั้งแต่เขตปกครองตนเองซินเจียงเรื่อยมาจนถึงมณฑลหยุนหนานและเข้าครอบครองพื้นที่ทางตอนใต้ของเขตปกครองตนเองซินเจียงทั้งหมด ในขณะที่อาณาจักรอุยกูร์ (Uygur Khaganate หรือ 回纥) เข้าครอบครองพื้นที่ทางเหนือรวมทั้งพื้นที่อื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียกลาง เช่น ประเทศมองโกเลีย อันเป็นสถานที่ก่อตั้งอาณาจักร เป็นต้น เมื่ออาณาจักรอุยกูร์ถูกตีโดยชาวคีร์กีซ (Kirghiz) ซึ่งสืบเชื้อสายมาจากชาวอุยกูร์ จึงได้เข้ายึดพื้นที่ทางด้านตะวันออก ขณะที่พื้นที่ทางด้านตะวันตกตกเป็นของอาณาจักรคาราคานิดส์ (Kara-Khanid Khanate หรือ 黑汗) จนถึงศตวรรษที่ 10 และ 11 และรวมเข้าเป็นเมืองเดียวกันอีกครั้งในอาณาจักรคาราคีตาน (Kara-Khitai Khanate) อาณาจักรมองโกล และอาณาจักรคาเออร์เหมยเค่อ (Kalmyk Empire) ตามลำดับ

ในสมัยราชวงศ์ชิง ชาวแมนจูได้เข้าปกครองพื้นที่ทางด้านตะวันออกและได้เข้าโจมตีพื้นที่ส่วนที่เหลือที่ยังตกอยู่ใต้การปกครองของอาณาจักรอื่นๆ พร้อมแต่งตั้งนายพลอีหลี เจียงจวิน (Yili Jiangjūn หรือ 伊犁将军) เป็นผู้ปกครองพื้นที่ ต่อมาเมื่อเกิดสงครามฝิ่น กบฏไท่ผิง และกบฏอื่นๆ ขึ้นที่เมืองหลวงของจีนจนไม่สามารถรักษากองกำลังทางทหารในซินเจียงอันห่างไกลได้ ทำให้ชาวจีนหุ่ยและชาวอุยกูร์ได้ก่อกบฏขึ้นในปี ค.ศ. 1864 และสามารถกำจัดอำนาจควบคุมของราชวงศ์ชิงได้สำเร็จ แต่ในอีกไม่กี่สิบปีถัดมา จีนภายใต้ราชวงศ์ชิงก็ค่อยๆ นำพื้นที่ส่วนต่างๆ ที่ถูกอาณาจักรอื่น รวมทั้งประเทศรัสเซีย เข้ายึดพื้นที่ไปกลับมาอยู่ภายใต้การปกครองของจีนอีกครั้ง และตั้งขึ้นเป็นมณฑลใหม่ว่า "ซินเจียง" ซึ่งมีความหมายถึง "เมืองใหม่" (New Frontier) ในปี ค.ศ. 1884

เมื่อจีนเปลี่ยนการปกครองเป็น "สาธารณรัฐ" เขตปกครองตนเองซินเจียงได้เข้ามาอยู่ภายใต้การควบคุมของนายพลจีนเชื้อสายฮั่น ช่ง ชือฉาย (Sheng Shicai หรือ 盛世才) เป็นผู้ปกครองซินเจียงนานสิบปีด้วยการสนับสนุนอย่างใกล้ชิดจากสหภาพโซเวียตและเป็นผู้วางนโยบายเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยและความมั่นคงของซินเจียง และยังได้มีการจัดตั้ง "เขตพื้นที่เติร์กตะวันออกแห่งที่ 2" (Second East Turkistan Republic) ขึ้นในระหว่างปี ค.ศ. 1944-1949 ภายใต้ความช่วยเหลือโซเวียต ซึ่งปัจจุบันคือจังหวัดปกครองตนเองชนชาติคาซัคคีฮัส (Ili Kazakh Autonomous Prefecture) การจัดตั้งเขตพื้นที่ดังกล่าวมีการตีความว่าเป็นการปฏิบัติของซินเจียง ซึ่งเป็นด้านบวกของการปฏิวัติคอมมิวนิสต์ของจีน จนเมื่อกองทัพปลดปล่อยประชาชน (People's Liberation Army: PLA) ได้เข้ามาในซินเจียง และเริ่มต้นกระบวนการ

ปลดปล่อยอย่างสันติของซินเจียง (Peaceful Liberation of Xinjiang) จนกระทั่งมีการจัดตั้ง "เขตปกครองตนเอง" ขึ้นอย่างเป็นทางการในวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 1955 อย่างไรก็ตามก็ยังมีอีกฝ่ายที่มองว่าการจัดตั้ง "เขตพื้นที่เติร์กตะวันออกแห่งที่ 2" นั้นเป็นความพยายามที่จะแยกตัวเป็นอิสระของซินเจียง

รัฐบาลจีนได้กล่าวหากลุ่มผู้แบ่งแยกดินแดนชาวอุยกูร์ว่าเป็นผู้ก่อการร้ายและลักลอบค้าอาวุธเถื่อน ก่อจลาจล และลักลอบวางระเบิดนับครั้งไม่ถ้วนมาตั้งแต่กลางทศวรรษที่ 1990 และเชื่อว่ากลุ่มผู้แบ่งแยกดินแดนเหล่านี้ยังได้รับการฝึกฝนจากกลุ่มอัลกออิดะห์ในประเทศอัฟกานิสถานในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาด้วย ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจีนจึงได้เพิ่มมาตรการเพื่อต่อต้านกลุ่มผู้แบ่งแยกดินแดนนี้อย่างเข้มงวด โดยในปี ค.ศ. 2004 ได้ร่วมมือกับประเทศปากีสถานจัดกองกำลังร่วมกันต่อต้านการก่อการร้ายในอำเภอปกครองตนเองชนชาติทาจิก ตักซอร์กอร์แกน (Taxkorgan Tajik Autonomous County หรือ 塔什库尔干塔吉克自治县) ซึ่งเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญทางด้านตะวันตกของจีนและเป็นพรมแดนระหว่างจีนกับประเทศทาจิกิสถานและอัฟกานิสถาน

1.3 ทรัพยากรธรรมชาติ

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีทรัพยากรสินแร่เป็นจำนวนมาก โดยมีการค้นพบสินแร่ต่าง ๆ 122 ชนิด ในจำนวนนี้เป็นแร่โลหะมากกว่า 70 ชนิด และมีหลายชนิดที่มีปริมาณมากที่สุดในประเทศ ได้แก่ เบริลเลียม แร่กลีบหินขาว ดินประสิว ดินเหนียวสำหรับเครื่องปั้นดินเผา เซอร์เพนไทน์ (แร่ชนิดหนึ่งใช้เป็นปุ๋ยแมกนีเซียม) ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ โดยมีปริมาณดินประสิวสะสมมากกว่า 2 ล้านตัน มีถ่านหินคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40 ของปริมาณถ่านหินสะสมทั่วประเทศ มีปริมาณน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติสะสมราว 30 พันล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 25 ของปริมาณน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติทั่วประเทศ และยังมีแร่อื่นๆ อีก ได้แก่ แกรนิต เหล็ก มิวไรต์ ใยหิน ใยหิน หยกเหอเถียน (Khotan (Hetian) jade) และทองแดง ทั้งนี้ เขตปกครองตนเองซินเจียงมีเหมืองแกรนิตราว 100 แห่ง รวมมีแหล่งแกรนิตสะสมมากกว่า 1 พันล้านลูกบาศก์เมตร ผลิตภัณฑ์แกรนิตที่มีชื่อเสียง ได้แก่ "Xinjiang Red" "Tianshan White" และ "Snowflower Black" มีปริมาณเหล็กสะสมราว 730 ล้านตัน เกลือ 318 ล้านตัน และมิวไรต์ 170 ล้านตัน และยังเป็นที่ตั้งเหมืองทองแดงที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของจีน นอกจากนี้ หยกเหอเถียนของเขตปกครองตนเองซินเจียงยังเป็นหยกที่มีคุณภาพดีเยี่ยมด้วย

เขตปกครองตนเองซินเจียงยังมีพืชพรรณมากกว่า 4,000 ชนิด โดยเป็นพืชเศรษฐกิจมากกว่า 1,000 ชนิด ที่สำคัญ เช่น ปอ และยางพารา (T. kok-saghyz Rodin) เป็นต้น นอกจากนี้ เขตปกครองตนเองซินเจียงมีสัตว์ป่าต่าง ๆ 699 ชนิด โดยเป็นปลา 85 ชนิด สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ 7 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 45 ชนิด และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 137 ชนิด

1.4 จำนวนประชากร

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีประชากรรวม 20 ล้านคน จัดอยู่ในอันดับที่ 24 ของจีน ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตชนบทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.8 ที่เหลืออาศัยอยู่ในเขตเมือง โดยประชากรในจังหวัดเหอเทียน (Hetian Prefecture หรือ 和田地区) ได้รับการประกาศจากสมาคมการแพทย์ธรรมชาตินานาชาติ (International Society for Natural Medicine) ให้เป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีประชากรอายุยืนยาวที่สุดในโลก

เขตปกครองตนเองซินเจียงถือเป็นเขตปกครองที่มีกลุ่มเชื้อสายเติร์กหลากหลายกลุ่ม โดยมีชนชาติอุยกูร์ (ภาษาจีนเรียก “เหว่ยอู่เอ๋อร์” หรือ 维吾尔) เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดและอาศัยอยู่ในเขตปกครองมากที่สุดในจีน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ทางด้านตะวันตกของเขตปกครองตนเองซินเจียง ที่เหลือเป็นชาวจีน ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 40.6 ของประชากรรวม และชนชาติอื่นๆ รวม 46 เชื้อชาติ เช่น คาซัค (Kazakh) หุย (Hui) มองโกล (Mongol) คีร์กีซ (Kirgiz) ทาจิก (Tajik) ซือไบ (Xibe) อุจือเบียเค่อ (Ozbek/Uzbek) แมนจู (Manchu) ต้าวอเอ๋อร์ (Daur) ต้าเถาเอ๋อร์ (Tartar) และรัสเซีย (Russian) เป็นต้น

ในปี ค.ศ. 1949 เขตปกครองตนเองซินเจียงมีชาวจีนอาศัยอยู่เพียงร้อยละ 6 ของประชากรรวมเท่านั้น แต่ปัจจุบันตัวเลขดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40.6 (ไม่รวมทหารและครอบครัว) ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ทางตอนเหนือและตะวันออกของซินเจียง เช่น นครอุหลุมู่จี เมืองเค่อลาม่าอี เมืองซือเหอจื่อ จังหวัดซางจี จังหวัดโปเอ๋อร์ตาลา จังหวัดปาอินกัวเล็ง จังหวัดอีหลี และจังหวัดฮามี สาเหตุหนึ่งมาจากการจัดตั้ง Xinjiang Production and Construction Corps (XPCC หรือ 新疆生产建设兵团) ซึ่งเป็นองค์กรกึ่งทหารของผู้ที่เข้ามาตั้งรกรากและได้สร้างที่ทำกิน เทศบาล และเมืองตามหัวเมืองต่างๆ ของซินเจียง ซึ่งผู้สนับสนุนการเรียกร้องอิสรภาพซินเจียงมองว่าการเพิ่มขึ้นของชาวจีนนี้อาจเป็นภัยคุกคามต่อชาวอุยกูร์และเชื้อชาติอื่นๆ และวัฒนธรรมของตนเช่นเดียวกับกรณีของทิเบต อย่างไรก็ตาม ชาวอุยกูร์เป็นหนึ่งในชนกลุ่มน้อยของจีนที่ได้รับยกเว้นจากนโยบายลูกคนเดียว (One Child Policy) ของจีน และมีส่วนหนึ่งได้ย้ายถิ่นที่อยู่ไปยังเมืองอื่นๆ ของจีน ทำให้สัดส่วนชาวอุยกูร์ต่อจำนวนประชากรรวมทั้งประเทศค่อยๆ เพิ่มขึ้น

1.5 การศึกษา

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีจำนวนผู้เข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษารวม 2.48 ล้านคน ระดับมัธยมศึกษารวม 1.54 ล้านคน และระดับอุดมศึกษา 0.18 ล้านคน สถาบันระดับอุดมศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ Xinjiang University, Xinjiang Agriculture University, Xinjiang Medical University และ Xinjiang Normal University เป็นต้น

1.6 แรงงานและการจ้างงาน

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีการจ้างงานแรงงานรวม 7.64 ล้านคน จัดอยู่ในอันดับที่ 26 ของจีน แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในภาคการเกษตรคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 53.3 รองลงมาได้แก่ ภาคบริการ ร้อยละ 33.4 และภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 13.3 และมีอัตราค่าจ้างโดยเฉลี่ยต่อคน 15,558 หยวน มากเป็นอันดับที่ 19 ของจีน

1.7 ด้านสุขอนามัย

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีอัตราการติดเชื้อเอชไอวี (HIV) มากที่สุดในประเทศ และมีจำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์ (AIDS) รวบรวม 60,000 คน คิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 10 ของจำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์ทั่วประเทศ โดยพื้นที่ที่มีจำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์มากที่สุดคือจังหวัดคาซอ (Kashgar Prefecture หรือ 喀什地区) ซึ่งมีประชากรราว 3 ล้านคน มีจำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์ราว 780 คน ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขเชื่อว่าในความเป็นจริงอาจมีจำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์สูงกว่านั้นถึง 4 เท่าและอัตราเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ดี ผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขโลกมองว่า จีนยังไม่มี การรับมือกับปัญหาผู้ติดเชื้ออย่างจริงจัง โดยยังมองปัญหาการติดเชื้อโรคเอดส์เป็นเรื่องอาชญากรรมมากกว่าปัญหาด้านสาธารณสุข และมองว่าผู้ติดเชื้อเป็นเพียงอาชญากรที่ตำรวจต้องเป็นผู้แก้ไข

1.8 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เขตปกครองตนเองซินเจียงเป็นสถานที่ทดลองนิวเคลียร์เป็นแห่งแรกของจีน โดยทดลองขึ้นที่อำเภออีร์หลี (Yuli/Lop Nur) ในจังหวัดปาอินกัวเล็ง เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม ค.ศ. 1964

1.9 ด้านสิ่งแวดล้อม

เขตปกครองตนเองซินเจียงกำลังประสบปัญหาภัยแล้งและพื้นดินกักตุนน้ำอย่างรุนแรง ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ทั้งรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นต่างพยายามแก้ไข ในปัจจุบันเขตปกครองตนเองซินเจียงมีพื้นที่ทะเลทรายราว 750,000 ตารางกิโลเมตร หรือครึ่งหนึ่งของพื้นที่รวมของเขตปกครองและในแต่ละปีจะมีพื้นที่แห้งแล้งกลายเป็นทะเลทรายไปถึง 100 ตารางกิโลเมตร ขณะเดียวกันก็มีประชาชนที่ต้องทนทุกข์ทรมานจากการอยู่อาศัยในพื้นที่ที่เกิดพายุทรายบ่อยครั้งมากกว่า 12 ล้านคน คิดเป็นมูลค่าความสูญเสียถึง 3 พันล้านหยวนต่อปี ในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมารัฐบาลได้กระตุ้นการปลูกต้นไม้ทั่วเขตปกครอง รวมทั้งการจัดทำแนวต้นไม้ตลอดเส้นทางหลวงเลียบทะเลทรายต่อเนื่องมาากันเพื่อป้องกันรถบนเส้นทางถูกฝังด้วยทราย

2. การปกครอง

เขตปกครองตนเองซินเจียงแบ่งเขตปกครองออกเป็น 14 เมืองระดับจังหวัด (2 เมืองระดับจังหวัด 7 จังหวัด และ 5 จังหวัดปกครองตนเอง) 99 อำเภอ/อำเภอปกครองตนเอง และ 1,009 เทศบาลตำบล

เมืองระดับจังหวัดของเขตปกครองตนเองซินเจียง 14 แห่ง ได้แก่

1. นครอุหลุมู่ฉี (Ürümqi หรือ 乌鲁木齐) เป็นเมืองเอก
2. เมืองเค่อลามายี (Karamay หรือ 克拉玛依)
3. จังหวัดคาสิอ์ (Kashgar Prefecture หรือ 喀什地区)
4. จังหวัดอาเค่อซู่ (Aksu Prefecture หรือ 阿克苏地区)
5. จังหวัดเหอเถียน (Khotan/Hetian Prefecture หรือ 和田地区)
6. จังหวัดตูหลู่ฟาน (Turpan Prefecture หรือ 吐鲁番地区)
7. จังหวัดฮามี (Kumul Prefecture หรือ 哈密地区)
8. จังหวัดถ่าเจิง (Tacheng Prefecture หรือ 塔城地区) ขึ้นกับจังหวัดปกครองตนเองชนชาติคาซัคคี
9. จังหวัดอาเล่ไท่ (Altay Prefecture หรือ 阿勒泰地区) ขึ้นกับจังหวัดปกครองตนเองชนชาติคาซัคคี
10. จังหวัดปกครองตนเองชนชาติคีร์กีซเค่อจือเล่ซู่ (Kizilsu Kirgiz Autonomous Prefecture หรือ 克孜勒苏柯尔克孜自治州)
11. จังหวัดปกครองตนเองชนชาติมองโกลปาอินกัวเล่ิง (Bayin'gholin Mongol Autonomous Prefecture หรือ 巴音郭楞蒙古自治州)
12. จังหวัดปกครองตนเองชนชาติหุยเซียงจี (Changji Hui Autonomous Prefecture หรือ 昌吉回族自治州)
13. จังหวัดปกครองตนเองชนชาติมองโกลโบ๋เอ่อร์ถ่าลา (Bortala Mongol Autonomous Prefecture หรือ 博尔塔拉蒙古自治州)
14. จังหวัดปกครองตนเองชนชาติคาซัคคีอีหลี (Ili Kazakh Autonomous Prefecture หรือ 伊犁哈萨克自治州)

นอกจากนี้ ยังมีเมืองระดับอำเภอที่ขึ้นตรงต่อ (Administered de facto by) Xinjiang Production and Construction Corps 4 เมือง คือ

1. เมืองสือเหอจื่อ (Shihezi หรือ 石河子)
2. เมืองตูมู่ซู่เค่อ (Tumxuk หรือ 图木舒克)
3. เมืองอาลาเอ่อร์ (Aral หรือ 阿拉尔)
4. เมืองอู่เจียฉีว (Wujiaqu หรือ 五家渠)

ผู้ว่าการเขตปกครองตนเองซินเจียงคนปัจจุบัน คือ นายซือหม่าอี เกียลัวเอ่อร์ตี้ หรือ อีสมาอีล ตีลิวาลดี (Ismail Tiliwaldi หรือ 司马义·铁力瓦尔地)

ภาพที่ 2

การแบ่งเขตการปกครองของเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง

3. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองซินเจียงมีมูลค่า GDP รวม 260.42 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.9 จัดอยู่ในอันดับที่ 25 ของจีน และมีมูลค่า GDP เฉลี่ยต่อหัวอยู่ที่ 13,108 หยวน เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 2004 ร้อยละ 15.2 จัดอยู่ในอันดับที่ 14 ของจีน ทั้งนี้ อัตราเติบโตอย่างรวดเร็วดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการดำเนินนโยบายพัฒนาภาคตะวันตกของรัฐบาลกลางเพื่อกระตุ้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจของมณฑลตอนใน

โครงสร้างของ GDP ในปัจจุบันของเขตปกครองตนเองซินเจียงส่วนใหญ่เป็นผลผลิตทางอุตสาหกรรม ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 44.7 การบริการและอื่นๆ ร้อยละ 35.7 ที่เหลือเป็นการผลิตการเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 19.6

ตารางที่ 1

สัดส่วนโครงสร้าง GDP ของเขตปกครองตนเองซินเจียง (%)

GDP	ปี 1980	ปี 2000	ปี 2005
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	41.5	21.1	19.6
การผลิตขั้นที่สอง	39.6	39.5	44.7
ภาคอุตสาหกรรม	32.1	30.7	36.9
การบริการและอื่นๆ	18.9	39.4	35.7

ที่มา: Xinjiang Statistical Yearbook 2006.

4. การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร

ภาพที่ 3

ระบบคมนาคมขนส่งในเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง

ตารางที่ 2

ระยะทางเส้นทางคมนาคมของเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง (กิโลเมตร)

เส้นทาง	ปี 2004	ปี 2005
เส้นทางรถไฟ	2,763	2,761
เส้นทางถนน	86,824	89,531
เส้นทางน้ำ	NA	NA
เส้นทางการบิน	NA	NA

ที่มา: China Statistical Yearbook 2006.

4.1 การขนส่งทางรถไฟ

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีเส้นทางขนส่งระบบรางเป็นระยะทางรวม 2,761 กิโลเมตร โดยมี สายหลานโจว-ซินเจียง เป็นเส้นทางรถไฟสายหลักเพียงเส้นทางเดียวที่เชื่อมเขตปกครองตนเองซินเจียงกับเมืองอื่นๆ ของจีน เริ่มเปิดใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 2004 เชื่อมระหว่างนครหลานโจวในมณฑลชานซี ผ่านนครอุลู่มู่ฉี ไปยังช่องเขาอาลาซาน (Alataw Pass หรือ 阿拉山口) บริเวณพรมแดนจังหวัดปกครองตนเองชนชาติมองโกลไปเออร์ถ่าลา กับเมืองอัลมาตี (Almaty) ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศคาซัคสถาน และเป็นปลายทางด้านตะวันตกของเส้นทางสายข้ามทวีปยุโรป-เอเชีย สายที่ 2 ของจีน เส้นทางนี้เป็นระบบรางคู่

เขตปกครองตนเองซินเจียงได้เริ่มก่อสร้างเส้นทางรถไฟระหว่างชายแดนเส้นทางใหม่ อีก 2 เส้นทางซึ่งจะเชื่อมโยงท่าเรือชายฝั่งทางด่านตะวันออกของจีนไปยังปลายทางประเทศในทวีปยุโรป เส้นทางหนึ่งตัดผ่านพื้นที่ทางตอนใต้ของเขตปกครองเชื่อมระหว่างท่าเรือเหลียนหยุนกังในมณฑลเจียงซู ผ่านเขตปกครองตนเองซินเจียง และปลายทางยังประเทศคีร์กีซสถาน และอุซเบกิสถาน อีกเส้นทางหนึ่งได้แก่เส้นทางที่เชื่อมระหว่างอำเภอจิงเหอ เมืองอีหนิง (Yining) และด่านฮั่วเออร์กัวซือ (Horgos หรือ 霍尔果斯) ในจังหวัดปกครองตนเองอีหลี ไปยังประเทศคาซัคสถาน ซึ่งจะเปิดใช้ในปี ค.ศ. 2008 และคาดว่าจะช่วยกระตุ้นการค้าระหว่างทวีปเอเชียและยุโรปได้มาก

นอกจากนี้ ยังมีโครงการก่อสร้างและพัฒนาเส้นทางอื่นๆ อีก ได้แก่ เส้นทางที่เชื่อมเมืองขุยกุนไปยังเมืองเป่ย์กุน ผ่านเมืองเค่อลาหม่าอี ทางตอนเหนือของเขตปกครองซินเจียง ระยะทางรวม 475 กิโลเมตร ซึ่งมีกำหนดก่อสร้างแล้วเสร็จในปี ค.ศ. 2010 และโครงการยกระดับเส้นทางรถไฟสายใต้ของเขตปกครองตนเองซินเจียงในส่วนที่เชื่อมระหว่างอุลู่ฟาน-คูเออร์เล่อ (Korla หรือ 库尔勒) ระยะทางรวม 457 กิโลเมตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งเป็นต้น

4.2 การขนส่งทางรถยนต์

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีเครือข่ายเส้นทางขนส่งทางรถยนต์ครอบคลุมอำเภอและจังหวัดทุกแห่ง และมีเส้นทางเข้าถึงยังเทศบาลตำบลและหมู่บ้านต่างๆ ราวร้อยละ 99 ของพื้นที่ โดยมีระยะทางรวมทั้งสิ้น 89,531 กิโลเมตร ประกอบด้วยเส้นทางหลวงแห่งชาติ 7 เส้นทาง และเส้นทางระดับมณฑล 62 เส้นทาง เชื่อมนครอุหลุมู่ฉีกับมณฑลกานซูและมณฑลชิงไห่ทางด่านตะวันตก เชื่อมกับเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบตทางใต้ และเชื่อมกับประเทศในเอเชียกลางทางด่านตะวันตก

เส้นทางที่สำคัญ ได้แก่ เส้นทางหลวงเค่อลาคุนหลุน หรือทางหลวงจีน-ปากีสถาน (Karakoram Highway หรือ 喀喇昆仑公路) เป็นทางหลวงระหว่างประเทศที่อยู่สูงที่สุดในโลก เชื่อมระหว่างเมืองคาสีในเขตปกครองตนเองซินเจียงและกรุงอิสลามบัดของประเทศปากีสถาน สร้างขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างจีนและปากีสถานในระหว่างปี ค.ศ. 1959-1979 เพื่อเป็นสัญญามิตรภาพระหว่างทั้งสองประเทศ

ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองซินเจียงยังมีการก่อสร้างเส้นทางหลวงสายใหม่ 3 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางระหว่างอุหลุมู่ฉี-ซุยถุน เส้นทางระหว่างซุยถุน-ทะเลสาบไซหลี่มู่ (Sayram Lake หรือ 赛里木湖) และเส้นทางอุหลุมู่ฉี-กุหลู่ฟานและต้าหวงชาน และยกระดับเส้นทางพื้นที่ในชนบท โดยได้รับเงินกู้จากธนาคารโลก และในปีถัดมาได้จัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างเส้นทางหลวงเพิ่มเติมอีก 10 พันล้านหยวน ในจำนวนนี้เป็นเส้นทางหลวงข้ามทะเลทรายถ่าเค่อลาม่ากันสายที่ 2 และต่อขยายไปยังเมืองเหอเถียน ระยะทางรวม 425 กิโลเมตร

นอกจากนี้ รัฐบาลเขตปกครองตนเองซินเจียงยังมีแผนการจะขยายเส้นทางด่วนเพิ่มเติมจากระยะทางรวม 541 กิโลเมตรในปี ค.ศ. 2005 เป็น 1,139 กิโลเมตรภายในปี ค.ศ. 2010 โดยได้เริ่มก่อสร้างทางด่วนระหว่างคุ่อเออร์เล่อ-คุ่อเซอ (Kuşa) ระยะทาง 297 กิโลเมตร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางหลวงแห่งชาติหมายเลข 314 และคาดว่าจะเปิดใช้เส้นทางได้ในปี ค.ศ. 2010

อย่างไรก็ดี เขตปกครองตนเองซินเจียงยังมีปริมาณการขนส่งสินค้าทางรถยนต์ไม่มากนัก เพียง 32.50 พันล้านตัน ซึ่งน้อยมากเมื่อเทียบกับระยะทางรวมของเส้นทางรถยนต์เกือบ 9 หมื่นกิโลเมตรของเขตปกครอง และมีปริมาณขนส่งผู้โดยสาร 19.50 พันล้านคน

4.3 การขนส่งทางน้ำ

เขตปกครองตนเองซินเจียงเป็นพื้นที่ปิด จึงไม่มีท่าเรือชายฝั่งออกสู่ทะเล แต่มีเรือบรรทุกสินค้า (Barge) ให้บริการบนเส้นทางแม่น้ำอิหลีและแม่น้ำเอ่อเออร์ดีซือในบางฤดูกาล

4.4 การขนส่งทางอากาศ

เขตปกครองตนเองซินเจียงเป็นเขตปกครองของจีนที่มีจำนวนท่าอากาศยานมากที่สุด และมีเส้นทางบินที่ยาวนานที่สุดในประเทศ โดยมีท่าอากาศยานจำนวนทั้งสิ้นถึง 11 แห่ง ได้แก่

1. ท่าอากาศยานนานาชาตินครอุหลุมู่ฉี (Ürümqi Diwopu International Airport) เป็นหนึ่งในท่าอากาศยานที่สำคัญ 6 แห่งของเขตปกครองตนเองซินเจียง ตั้งอยู่ห่างจากใจกลางเมืองไปทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือราว 20 กิโลเมตร มีเส้นทางเชื่อมไปยังเมืองต่างๆ ทั้งในเขตปกครองและทั่วประเทศ เช่น หลานโจว ซืออัน เป่ย์จิง ซ่างไห่ ฮามี คูเออร์เล่ย์ คูเซอ เทอเถียน คาสือ อาเค่อซู อีหนิง คาลาหม่าอี ฟู่ยูน (Fuyun) และอาเล่อไท่ (Altay) และเส้นทางต่างประเทศไปยังประเทศในแถวเอเชียตะวันตกและยุโรป ปัจจุบันมีปริมาณขนส่งผู้โดยสารราว 5 พันล้านคน และปริมาณขนส่งสินค้าราว 64 ล้านตัน-กิโลเมตร

2. ท่าอากาศยานจังหวัดเทอเถียน (Hotan Airport)

3. ท่าอากาศยานจังหวัดฮามี (Hami Airport)

4. ท่าอากาศยานเมืองคูเออร์เล่ย์ (Korla Airport) ในจังหวัดโปเออร์ถ่าลา

5. ท่าอากาศยานอำเภอคูเซอ (Kuqa Airport) ในจังหวัดอาเค่อซู

6. ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดคาสือ (Kashi Airport) ไปยังเมืองอิสลามาบัด ประเทศปากีสถาน

7. ท่าอากาศยานจังหวัดอาเค่อซู (Aksu Airport)

8. ท่าอากาศยานเมืองอีหนิง (Yining Airport) ในจังหวัดอีหลี

9. ท่าอากาศยานเมืองคาราหม่าอี (Karamay Airport)

10. ท่าอากาศยานอำเภอฟู่ยูน (Fuyun Airport) ในจังหวัดอีหลี

11. ท่าอากาศยานจังหวัดอาเล่อไท่ (Altay Airport) ในจังหวัดอีหลี

นอกจากนี้ เขตปกครองตนเองซินเจียงยังมีแผนจะก่อสร้างท่าอากาศยานท้องถิ่นอีก 9 แห่งในระหว่างปี ค.ศ. 2006-2010 เพื่อผลักดันให้เขตปกครองตนเองซินเจียงเป็นส่วนหนึ่งในเครือข่ายโลจิสติกส์ระดับประเทศ ท่าอากาศยานที่เปิดใหม่ ได้แก่ ท่าอากาศยานนาลาถิ (Narat) ในอำเภอซินหยวน ซึ่งอยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวทะเลสาบคานาซือ (Hanas/Kanas Lake) และทะเลสาบหงส์ (Swan Lake) ที่มีชื่อเสียง เปิดใช้ในปี ค.ศ. 2006 ส่วนท่าอากาศยานอื่นๆ ตั้งอยู่ในเมืองคานาซือ ถ่าจิง และสือเหอจื่อ เป็นต้น และมีแผนพัฒนาท่าอากาศยานอุหลุมู่ฉีให้กลายเป็นศูนย์กลางการบินระหว่างประเทศ โดยจะขยายโครงสร้างให้สามารถรองรับเครื่องบินโบอิง 737 และส่งเสริมให้มีสายการบินระหว่างประเทศเปิดให้บริการเส้นทางใหม่จากเอเชียได้ ตะวันออกกลาง และยุโรปด้วย

การเดินทางระหว่างเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง-ไทย

ไม่มีเที่ยวบินตรงจากกรุงเทพ-อุหลุมูฉี ผู้โดยสารต้องต่อเครื่องที่นครเฉิงตูหรือเมืองอื่นๆ

เฉิงตู-อุหลุมูฉี มีเที่ยวบินวันละ 3-5 เที่ยวบิน ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

กว่างโจว-อุหลุมูฉี มีเที่ยวบินวันละ 4 เที่ยวบิน ใช้เวลา 4 ชั่วโมง 40 นาที

4.5 การสื่อสาร

เขตปกครองตนเองซินเจียงได้มีการสร้างระบบเครือข่ายส่งสัญญาณไมโครเวฟดิจิทัลเชื่อมระหว่างเมืองทั้งสองฝั่งของเทือกเขาเทียนชาน และระบบเคเบิลไฟเบอร์ออปติกส์กับประเทศเพื่อนบ้าน ระยะทางรวม 25,000 กิโลเมตร และยังมีส่งสัญญาณดาวเทียมภาคพื้นดินอีก 10 แห่ง นอกจากนี้ ยังได้มีการวางระบบส่งข้อมูลดิจิทัลและเครือข่ายมัลติมีเดียด้วย

ทั้งนี้ ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองซินเจียงมีจำนวนผู้ติดตั้งสายโทรศัพท์แล้วรวม 5.93 ล้านเลขหมาย มีจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่แล้วจำนวน 5.31 ล้านเลขหมาย และมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตราว 1.26 ล้านคน

5. เกษตรกรรม

เขตปกครองตนเองซินเจียงเป็นฐานทางเกษตรกรรมที่สำคัญ โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 71.7 ของมูลค่าผลผลิตรวมทางเกษตรกรรม สินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ธัญพืช ข้าวสาลี หัวบีท ใหม วอลนัท และผลไม้ ได้แก่ แอปเปิ้ลเมืองอีหนิง สาลี่หอมเมืองคุ่อเออร์เล่อ องุ่นขาวไร้เมล็ด และเมล่อนฮามี เป็นต้น ซึ่งเป็นผลไม้ที่ชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศ ในจำนวนนี้ซินเจียงสามารถผลิตหัวบีทและองุ่นได้มากที่สุด在全国

เขตปกครองตนเองซินเจียงยังเป็นฐานการปลูกฝ้าย ลาเวนเดอร์ และดอกฮอป ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ โดยมีสัดส่วนผลผลิตฝ้ายคิดเป็น 1 ใน 3 ของผลผลิตฝ้ายทั่วประเทศ สามารถผลิตฝ้ายได้ 1.87 ล้านตันในปี ค.ศ. 2005 โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ้ายสีธรรมชาติ ซึ่งเป็นสินค้าที่เขตปกครองตนเองซินเจียงมีความได้เปรียบ สามารถผลิตได้ถึงร้อยละ 95 ของฝ้ายสีธรรมชาติที่ผลิตทั่วประเทศ หรือร้อยละ 16 ของโลก สำหรับแหล่งเพาะปลูกและผลิตลาเวนเดอร์นั้นอยู่ในจังหวัดอีหลี ซึ่งมีสัดส่วนการผลิตคิดเป็นร้อยละ 90 ของการผลิตรวมทั่วประเทศ

นอกจากนี้ ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา เขตปกครองตนเองซินเจียงได้ทุ่มงบประมาณจำนวนมากในการดำเนินโครงการพัฒนาระบบชลประทานในเขตปกครอง โดยในปัจจุบันเขตปกครองตนเองซินเจียงมีคลองชลประทานที่มีความยาวถึง 70,000 กิโลเมตร เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 1999 ที่มีอยู่เพียง 20,000 กิโลเมตร พร้อมทั้งได้นำเทคโนโลยีชลประทานใหม่ๆ มาใช้ เช่น ระบบการให้น้ำแบบหยด (Drip Irrigation) ของสหรัฐอเมริกา ซึ่งช่วยลดการใช้น้ำได้มากกว่าระบบชลประทานคลองแบบดั้งเดิมได้ถึง 2 ใน 3 ส่วนและช่วยลดการเติบโตของวัชพืชและการแพร่กระจายของเชื้อโรค เป็นต้น ทำให้เขตปกครองตนเองซินเจียงกลายเป็นพื้นที่แรกๆ ของจีน

ที่มีการนำเทคโนโลยีระบบชลประทานแบบประหยัดน้ำมาใช้ในการทำเกษตรกรรม ซึ่งช่วยลดปริมาณการใช้น้ำได้ถึง 750 ล้านตันในแต่ละปี

นอกเหนือจากภาคกสิกรรมแล้ว เขตปกครองตนเองซินเจียงยังมีมูลค่าการผลิตในภาคปศุสัตว์คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.1 ของมูลค่าผลผลิตรวมทางเกษตรกรรม โดยมีทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ และเป็นหนึ่งในพื้นที่ทำฟาร์มแกะขนาดใหญ่ และเป็นฐานการผลิตขนแกะชั้นดีแห่งหนึ่งของจีน ด้วยปริมาณการผลิตขนแกะชั้นดีคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 40 ของปริมาณการผลิตทั่วประเทศ และยังมีการเลี้ยงม้าและอู่มากที่สุดในประเทศ นอกจากนี้ เขตปกครองตนเองซินเจียงยังสามารถผลิตนมวัวได้มากเป็นอันดับที่ 4 ของจีน และในปี ค.ศ. 2006 บริษัท Yili Dairy ของเขตปกครองตนเองมองโกเลียในได้เข้ามาสร้างฐานผลิตนมผงขึ้นในเมืองซือเหอเจี๋ย

6. อุตสาหกรรม

ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองซินเจียงมีมูลค่าผลผลิตทางอุตสาหกรรมมูลค่าเพิ่มรวม 88.80 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 19.2 โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมหนักราวร้อยละ 88.0 ของมูลค่าผลผลิตรวมทางอุตสาหกรรม ศูนย์กลางทางอุตสาหกรรมอยู่ที่นครอุหลุมู่ฉี เมืองเค่อลาหม่าอี และจังหวัดปกครองตนเองชนชาติมองโกลปาอินท้าวเล็ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 73.1 ของมูลค่าผลผลิตรวมทางอุตสาหกรรมของเขตปกครองตนเองซินเจียง

อุตสาหกรรมหลักของเขตปกครองตนเองซินเจียง ได้แก่ อุตสาหกรรมน้ำมันและปิโตรเคมี เหมืองแร่ เหล็กและเหล็กกล้า ถ่านหิน อาหารและเครื่องดื่ม สิ่งทอ เครื่องหนัง โลหะผสม วัสดุก่อสร้าง และพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น ทั้งนี้ อุตสาหกรรมของเขตปกครองตนเองซินเจียงได้ชื่อว่าเป็น “อุตสาหกรรมขาวและดำ” เนื่องจากการพึ่งพิงและการเป็นผู้ผลิตฝ่ายและน้ำมันดิบที่ใหญ่ที่สุดในประเทศนั่นเอง

ตารางที่ 3

สัดส่วนผลผลิตของอุตสาหกรรมหลักของเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง (%)

อุตสาหกรรมหลัก	ปี 2005
การสกัดน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ	46.6
การแปรรูปน้ำมันปิโตรเลียม ถ่านโค้ก และเชื้อเพลิงนิวเคลียร์	29.6
การผลิตและแปรรูปโลหะที่มีเหล็กผสม	8.5
การผลิตและจัดหาพลังงานไฟฟ้าและความร้อน	7.0
การแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหาร	4.5
สิ่งทอ	3.8

ที่มา: Xinjiang Statistical Yearbook 2006.

อุตสาหกรรมหลักของเขตปกครองตนเองซินเจียงที่มีสัดส่วนการผลิตสูง ได้แก่ อุตสาหกรรมการสกัดน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ มีสัดส่วนร้อยละ 46.6 ของมูลค่าการผลิตรวมทั้งเขตปกครอง รองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมการแปรรูปน้ำมันปิโตรเลียม ถ่านโค้ก และเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ (ร้อยละ 29.6) การผลิตและแปรรูปโลหะที่มีเหล็กผสม (ร้อยละ 8.5) การผลิตและจัดหาพลังงานไฟฟ้าและความร้อน (ร้อยละ 7.0) การแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหาร (ร้อยละ 4.5) และสิ่งทอ (ร้อยละ 3.8) เป็นต้น

อุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ

(1) อุตสาหกรรมการสกัดน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ

เขตปกครองตนเองซินเจียงยังมีแหล่งน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติอยู่มาก โดยมีน้ำมันดิบในปริมาณถึง 30 พันล้านตัน ซึ่งคิดเป็น 1 ใน 4 ของปริมาณน้ำมันดิบทั่วประเทศ แหล่งผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่สำคัญตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มถาหลี่มู่ ที่ราบลุ่มจุ่นเกอเออร์ และที่ราบลุ่มถุหลู่ฟาน-ฮามี ซึ่งระหว่างพื้นที่เหล่านี้คาดว่าจะมีแหล่งน้ำมันดิบสะสม 20 พันล้านตัน และมีก๊าซธรรมชาติสะสมราว 11,000 พันล้านลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม แหล่งน้ำมันบางแห่งในซินเจียงนี้มีความเป็นปรอทสูง (Sour Crude) ซึ่งต้องใช้ต้นทุนสูงกว่าน้ำมันทั่วไปในกระบวนการกลั่น

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีการค้นพบแหล่งน้ำมันแห่งแรกบริเวณที่ราบลุ่มเค่อลาหม่า อีในปี ค.ศ. 1955 นับแต่นั้นมาก็มีการตั้งสถานีขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติอีกหลายสิบแห่ง โดยแหล่งน้ำมันที่ค้นพบในเมืองเค่อลาหม่าอีทั้งหมดมีปริมาณสะสมรวม 8.60 พันล้านตัน และมีก๊าซธรรมชาติสะสม 2,100 พันล้านลูกบาศก์เมตร

สำหรับแหล่งน้ำมันในบริเวณที่ราบลุ่มถาหลี่มู่ คาดว่ามีปริมาณน้ำมันสะสม 10.70 พันล้านตัน และมีก๊าซธรรมชาติสะสม 8,390 พันล้านลูกบาศก์เมตร โดยในปี ค.ศ. 1999-2001 มีการจัดตั้งสถานีขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติทั้งขนาดกลางและขนาดใหญ่ทั้งหมด 4 แห่ง และมีการค้นพบแหล่งน้ำมันอีก 13 แห่ง ต่อมาในปี ค.ศ. 2002 บริษัท Sinopec ได้มีการค้นพบแหล่งก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่อีกแห่งที่ใช้ชื่อว่า "Ku-1" ทำให้ที่ราบลุ่มถาหลี่มู่นี้เป็นแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่มีปริมาณสะสมมากกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งหมดที่ตรวจพบทั่วประเทศ

บริษัท Sinopec และ CNPC ยังได้ลงทุนในโครงการสำรวจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อวางท่อส่งในเขตปกครองตนเองซินเจียง โดยในปัจจุบัน CNPC ได้มีการเปิดใช้ท่อส่งน้ำมันจากเมืองคุ่อเออร์เล่ไปยังสถานีรถไฟชานชาน (Shanshan (鄯善) Railway Terminal) ระยะทาง 476 กิโลเมตร ซึ่งจากจุดนี้จะมีการส่งต่อน้ำมันโดยทางรถไฟไปยังโรงกลั่นในนครหลานโจวในมณฑลกานซู CNPC ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาประสิทธิภาพในการกลั่นน้ำมันและจัดตั้งโรงงานผลิตเอทิลีนที่มีกำลังผลิต 1 ล้านตันต่อปีด้วย นอกจากนี้ เขตปกครองตนเองซินเจียงยังมีการจัดตั้งสถานีผลิตก๊าซธรรมชาติเหลวในอำเภอคุ่อเชอ ซึ่งว่ากันว่าเป็นสถานีผลิตก๊าซเหลวที่

ใหญ่ที่สุดในจีน และอีกแห่งในอำเภอฮามีเพื่อแปรรูปก๊าซที่ได้จากบริเวณที่ราบลุ่มถูลู่ฟาน-ฮามีก่อนส่งไปยังมณฑลฝูเจี้ยนเพื่อทดแทนพลังงานที่ขาดแคลน

ทั้งนี้ ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองซินเจียงสามารถผลิตน้ำมันดิบได้ 23.90 ล้านตัน มากที่สุดในประเทศ และเนื่องจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้นยังส่งผลให้เขตปกครองตนเองซินเจียงมีรายรับจากภาษีน้ำมันที่เพิ่มขึ้นด้วย โดยในปี ค.ศ. 2006 คาดว่ามีรายรับจากภาษีน้ำมันถึง 16.40 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 40 และยังสามารถผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปได้มากเช่นกัน โดยในช่วงเจ็ดเดือนแรกของปี ค.ศ. 2006 สามารถจำหน่ายน้ำมันเบนซินได้ 513,500 ตัน และน้ำมันดีเซลได้ 1.93 ล้านตัน ในส่วนของก๊าซธรรมชาติ เขตปกครองตนเองซินเจียงสามารถผลิตก๊าซธรรมชาติได้ 10 พันล้านลูกบาศก์เมตรในปี ค.ศ. 2005 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 15 พันล้านลูกบาศก์เมตรในปี ค.ศ. 2006

อย่างไรก็ดี แม้ว่าอุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูปน้ำมันและก๊าซธรรมชาติของเขตปกครองตนเองซินเจียงจะมีขนาดใหญ่ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 ของเขตปกครอง แต่ก็ยังไม่สามารถผลิตน้ำมันได้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ จีนจึงยังต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ โดยเป็นการนำเข้าจากประเทศคาซัคสถานและรัสเซียผ่านทางเขตปกครองตนเองซินเจียง ร้อยละร้อยละ 50 ของปริมาณนำเข้าน้ำมันทั้งหมดของจีน ขณะเดียวกันก็มีการพัฒนาพลังงานหมุนเวียนทดแทนควบคู่กันไปด้วย

(2) อุตสาหกรรมการแปรรูปถ่านหิน น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ

เขตปกครองตนเองซินเจียงสามารถสกัดถ่านหินได้ราว 40 ล้านตันในปี ค.ศ. 2005 โครงการเหมืองถ่านหินที่สำคัญ เช่น โครงการเหมืองถ่านหินโดยบริษัท Shenhua Group ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของที่ราบลุ่มถูลู่ฟาน ซึ่งมีกำลังผลิตถ่านหินได้ปีละ 16 ล้านตัน และในบริเวณใกล้เคียงกันยังเป็นที่ตั้งโรงงานผลิตถ่านหินเหลวจากน้ำมันดิบในคราวละ 3.20 ล้านตันต่อปี ซึ่งคาดว่าจะเริ่มดำเนินการผลิตในปี ค.ศ. 2011 เป็นต้น อย่างไรก็ตาม มาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยในเหมืองถ่านหินในเขตปกครองตนเองซินเจียงยังค่อนข้างต่ำ จึงทำให้มีผู้เสียชีวิตและประสบอุบัติเหตุในเหมืองเป็นจำนวนมากและมากขึ้นทุกปี ในปี ค.ศ. 2005 และ 2006 รัฐบาลเขตปกครองตนเองซินเจียงได้มีการสั่งปิดเหมืองถ่านหินขนาดเล็กไปหลายแห่ง

นอกจากนี้ บริษัท Markor Investment Group ซึ่งเป็นผู้ส่งออกเฟอร์นิเจอร์ที่ใหญ่ที่สุดในจีน ได้เข้ามาสนับสนุนการสร้างฐานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในเมืองคูเออร์เล่อ ซึ่งเริ่มก่อสร้างในปี ค.ศ. 2005 โดยจะเป็นการแปรรูปก๊าซธรรมชาติ 800 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปีมาเป็นผลิตภัณฑ์เคมีปลายน้ำหรือเคมีภัณฑ์บริสุทธิ์ ในเบื้องต้นจะเป็นการผลิตบิวเทนไดออล (Butanediol: BDO) ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในอุตสาหกรรมผลิตสิ่งทอ ยานยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน ขณะที่ PetroChina ก็กำลังสร้างฐานการผลิตปิโตรเคมีขนาดใหญ่ในเมืองเดียวกัน ด้วยทุนก่อสร้างถึง 2.84 พันล้านหยวน เพื่อผลิตสารแอมโมเนียสังเคราะห์ 450,000 ตันต่อปี และสารยูเรีย 800,000 ตันต่อปี ซึ่งคาดว่าจะเริ่มกระบวนการผลิตได้ในปี ค.ศ. 2009 โดยจะใช้ก๊าซธรรมชาติจากที่ราบลุ่มถูลู่ฟานในการผลิตราว 497 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

(3) อุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูปสินแร่

เนื่องจากมีทรัพยากรสินแร่อยู่มากมาย อุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูปสินแร่จึงเป็นอีกอุตสาหกรรมหนึ่งของเขตปกครองตนเองซินเจียง ที่สำคัญ ได้แก่ แร่เบริลเลียมในอำเภอฟู่ยู่ ซึ่งมีปริมาณสะสมคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 70 ของปริมาณแร่ดังกล่าวทั่วประเทศ แร่เบริลเลียม หรือที่รู้จักกันว่า “แก้วโลหะ (Metallic Glass)” เป็นสารประกอบที่ใช้ในการผลิตโลหะผสมหรืออัลลอยหลากหลายชนิดซึ่งมักใช้ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พลังงานไฟฟ้า ปิโตรเลียม และเคมีภัณฑ์

เขตปกครองตนเองซินเจียงยังคาดว่ามีแหล่งแร่แอนดาลูไซต์ (Andalusite) ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ด้วยปริมาณสะสมรวม 231 ล้านตัน แร่แอนดาลูไซต์เป็นอัญมณีชนิดหนึ่งและเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเหล็กกล้าและแก้ว ผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ Yilong Andalusite Mineral ซึ่งปัจจุบันเป็นผู้ผลิตแร่แอนดาลูไซต์รายใหญ่ที่สุดในเขตปกครองตนเองซินเจียง โดยสามารถผลิตแร่แอนดาลูไซต์ได้ปีละ 1 แสนตันในปี ค.ศ. 2005 และคาดว่าจะเพิ่มเป็น 2 แสนตันในปี ค.ศ. 2007

เขตปกครองตนเองซินเจียงยังเป็นที่ตั้งเหมืองทองแดงอาเชอเลอ (Ashele Copper Mine หรือ 阿舍勒铜矿) ตั้งอยู่ในจังหวัดอาเลอไท่ เป็นเหมืองทองแดงที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของจีน ในช่วงครึ่งปีแรกของปี ค.ศ. 2006 สามารถผลิตทองแดงได้ 70,000 ตัน และผลิตสังกะสีได้ 10,000 ตัน มีแหล่งแร่ซาปอนไนต์ (Saponite) ที่มีปริมาณสะสมถึง 1.60 ล้านตัน ซึ่งเป็นสารประกอบไฮดรอสลูมินิกเนียมซิลิเกตและแมกนีเซียมซิลิเกตที่ใช้เป็นตัวช่วยสูบน้ำในกระบวนการผลิตและแปรรูปสารซักฟอกและกระดาษรีไซเคิล และมีแร่ซิลไวต์สะสมอยู่ในอำเภออีร์หลีเป็นจำนวนมาก คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจถึง 500 พันล้านหยวน โดยแร่ซิลไวต์นี้เป็นแร่โพแทสเซียมชนิดหนึ่งซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์และปุ๋ยโพแทสเซียมชนิดอื่นๆ

ในปัจจุบัน เขตปกครองตนเองซินเจียงกำลังส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติในอุตสาหกรรมเหมืองแร่อย่างมาก โดยที่ผ่านมามีบริษัทต่างชาติหลายรายได้เข้ามาลงทุนในการสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ในซินเจียง เช่น บริษัท WMC Resources ของออสเตรเลีย ซึ่งเป็นผู้ส่งออกนิกเกิลและทองแดงแผ่นให้จีน ได้ร่วมทุนจัดตั้งกิจการสำรวจทองคำ และบริษัท Mineral Securities ของออสเตรเลียเช่นกัน ได้ร่วมทุนกับบริษัท Nickel King Mining ในธุรกิจเหมืองแร่ นิกเกิลในบริเวณที่ราบลุ่มถาหลี่มู่ เป็นต้น

(4) อุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหาร

อุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารเป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมที่สำคัญของเขตปกครองตนเองซินเจียง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.5 ของมูลค่าการผลิตรวมทั้งเขตปกครองสินค้าที่สำคัญ ได้แก่ ซอสมะเขือเทศ โดยเขตปกครองตนเองซินเจียงถือเป็นผู้ผลิตซอสมะเขือเทศที่ใหญ่ที่สุดในจีน โดยมีสายการผลิตและแปรรูปมะเขือเทศถึง 137 แห่ง ด้วยกำลังการผลิตถึง 550,000 ตันต่อปี ผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ Xinjiang Chalkis Tomato Product Co. ซึ่งเป็น

ธุรกิจในเครือของ XPCC ถือเป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากมะเขือเทศรายใหญ่ที่สุดในประเทศและเป็นอันดับที่ 2 ของโลก โดยสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ได้ถึงปีละ 600,000 ตัน

นอกจากนี้ เขตปกครองตนเองซินเจียงยังมีผู้ผลิตท้องถิ่นรายใหญ่ในอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารอื่นๆ อีก เช่น บริษัท Wusu Brewery ซึ่งเป็นธุรกิจโรงกลั่นที่ใหญ่ที่สุดของเขตปกครองตนเองซินเจียงและครองส่วนแบ่งในตลาดร้อยละ 60 ของเขตปกครองตนเองซินเจียง และบริษัท Xinjiang Hops Co. ผู้ผลิตดอกฮอปรายใหญ่ เป็นต้น

(5) อุตสาหกรรมอื่นๆ

เขตปกครองตนเองซินเจียงยังมีการผลิตโทรทัศน์ ซึ่งเป็นกิจการของบริษัท Hisense ผู้ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนรายใหญ่ของจีน ได้เข้ามาลงทุนสร้างฐานการผลิตโทรทัศน์ในเขตปกครองตนเองซินเจียง โดยมีเป้าหมายที่จะส่งออกสินค้าที่ผลิตได้ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในปี ค.ศ. 2005 สามารถส่งออกโทรทัศน์ได้ถึง 180,000 เครื่อง คิดเป็น 3 ใน 4 ของโทรทัศน์ที่ผลิตได้ทั้งปี

ตามแผนพัฒนาระยะห้าปีของเขตปกครองตนเองซินเจียง ฉบับที่ 11 (ปี ค.ศ. 2006-2010) เขตปกครองตนเองซินเจียงจะมุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ พลังงาน และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นสำคัญ

บทบาทของภาคเอกชน

มูลค่าการผลิตภาคอุตสาหกรรมของเขตปกครองตนเองซินเจียงส่วนใหญ่ยังคงเป็นของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีสัดส่วนถึงร้อยละ 82.6 ของมูลค่ารวมทั่วทั้งประเทศ อย่างไรก็ตาม บทบาทของภาคเอกชนในซินเจียงก็กำลังเติบโตขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยมีบริษัทที่มีชื่อเกิดขึ้นหลายบริษัท เช่น Xinjiang Tianshan Wool Tex Stock Co. Ltd., Markor Furniture Co. Ltd. ซึ่งเป็นบริษัทต่างชาติ Guanghui Co. Ltd. และ Datianchi Co. Ltd. เป็นบริษัทเอกชนของจีน เป็นต้น

ปัจจุบันเขตปกครองตนเองซินเจียงกำลังมุ่งเน้นการพัฒนาภาคเอกชนให้ขยายตัวมากขึ้น ตามนโยบายของรัฐบาลกลางของจีนที่ได้ประกาศไว้เมื่อต้นปี ค.ศ. 2005 ที่จะกระตุ้นการพัฒนาบริษัทเอกชนให้เข้ามามีบทบาทในอุตสาหกรรม การสำรวจน้ำมันปิโตรเลียม สายการบิน และคมนาคม ให้มากขึ้น

7. การท่องเที่ยว

นอกจากอุตสาหกรรมการผลิตฝ้ายและน้ำมันแล้ว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอาจกล่าวได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 ของเขตปกครองตนเองซินเจียง โดยในปี ค.ศ. 2005 มีมูลค่ารายรับรวม 21 พันล้านหยวน คิดเป็นร้อยละ 8 ของมูลค่า GDP ของเขตปกครองตนเองซินเจียง โดยในช่วงที่ผ่านมาการท่องเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างคาซัคสถานและคีร์กีซสถานกำลังเป็นที่นิยม

7.1 จำนวนนักท่องเที่ยวและรายรับจากการท่องเที่ยว

ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองซินเจียงมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวรวม 0.29 ล้านคน จัดอยู่ในอันดับที่ 23 ของจีน และมีรายรับจากการท่องเที่ยวรวม 100 ล้านดอลลาร์ สรอ. จัดอยู่ในอันดับที่ 27 ของจีน

ตารางที่ 4

ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของเขตปกครองตนเองซินเจียง ปี ค.ศ. 2005

จำนวนนักท่องเที่ยว ระหว่างประเทศ (คน)	ชาวต่างชาติ (คน) (ไม่รวมฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน)	รายได้จาก การท่องเที่ยว (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	จำนวนสถานที่ ท่องเที่ยวติดอันดับ มรดกโลก
331,100	290,100	100	-
อันดับที่ 26 ของจีน	อันดับที่ 23 ของจีน	อันดับที่ 27 ของจีน	

ที่มา: Xinjiang Statistical Yearbook 2006.

ส่วนจำนวนของโรงแรมที่พัก เขตปกครองตนเองซินเจียงมีโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวรวม 239 แห่ง จัดอยู่ในอันดับที่ 17 ในบรรดาณฑล/เขตปกครองตนเองของจีน โดยเป็นกิจการของรัฐบาลกิจถึง 197 แห่ง โรงแรมที่ลงทุนโดยฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวันมี 3 แห่ง และลงทุนโดยชาวต่างชาติ 118 แห่ง

สำหรับโรงแรมระดับห้าดาวในเขตปกครองตนเองซินเจียง ได้แก่ Hoi Tak, Hongfu, Hualing Grand, Kempinski, Mirage, Royal International, Sheraton, Silver Star, Tarim และ Yindu เป็นต้น

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีจำนวนบริษัทนำเที่ยวทั้งสิ้น 266 แห่ง จัดอยู่ในอันดับที่ 21 ของจีน ในจำนวนนี้มีจำนวนบริษัทนำเที่ยวระหว่างประเทศเพียง 41 แห่ง ที่เหลือเป็นบริษัทนำเที่ยวในประเทศจีน มีการจ้างงานพนักงานและแรงงานอื่นๆ ในภาคการท่องเที่ยว 3,693 คน จัดอยู่ในอันดับที่ 24 ของจีน

7.2 แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

เขตปกครองตนเองซินเจียงเป็นเขตปกครองที่มีประวัติในเรื่องของความขัดแย้งและการต่อสู้เพื่อครอบครองดินแดนระหว่างชนเผ่าต่างๆ มายาวนานนับตั้งแต่ในช่วงที่เปิดเส้นทางสายไหมซึ่งตรงกับสมัยโรมัน จึงทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศหลายแห่ง นอกจากนี้ ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามอีก

หลายแห่ง ได้แก่ เขตอนุรักษ์ทางธรรมชาติ 23 แห่ง โดยเป็นเขตอนุรักษ์ทางธรรมชาติระดับประเทศ 4 แห่ง

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตปกครองตนเองซินเจียง เช่น

นครอูลู่มีฉี แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น ทุ่งเลี้ยงสัตว์หนานซาน (Southern Pastures/West White Poplar Gully หรือ 南山牧场) เขาหงซาน (Red Hill หรือ 红山) มัสยิดทางใต้ (Southern Mosque หรือ 南大寺) มัสยิดถ่าถ่าเอ๋อร์หรือสุเหร่ายางหาง (Tartar Mosque/Yanghang Mosque หรือ 央行清真寺) และพิพิธภัณฑสถานเขตปกครองตนเองซินเจียง (Xinjiang Regional Museum) เป็นต้น

เมืองเค่อลาม่าอี มีสถานที่ที่น่าสนใจ เช่น เมืองภูติผีเอ๋อร์เหอ (Urho Ghost Castle) ตั้งอยู่ในเขตเอ๋อร์เหอ (Urho District) ห่างจากเมืองเค่อลาม่าอีไปทางตะวันออกเฉียงเหนือกว่า 100 กิโลเมตร มีพื้นที่ครอบคลุมประมาณ 30 ตารางกิโลเมตร ผิวดินมีลักษณะเกิดจากการกัดเซาะของลมซึ่งหาพบได้ยากในจีน และทำให้เกิดเนินเขารูปร่างแปลกตาและมีลักษณะต่างๆ นานา เช่น เจดีย์หลิวเหอ (Liuhe Pagoda) ที่นครทางโจว มณฑลเจ้อเจียง หอสักการะฟ้าเทียนถาน (Heaven Temple) ที่กรุงเป่ย์จิง กลุ่มปิรามิดที่อียิปต์ นครวัดที่กัมพูชา และนกอินทรีกางปีก เป็นต้น ในเวลากลางคืนจะมีแสงไฟประดับอาคารและหอนกอินทรีไปมา จึงทำให้เกิดเสียงน่าสะพรึงกลัว

จังหวัดอูลู่ฟาน เป็นจุดพื้นที่ที่ต่ำที่สุดในประเทศหรือเป็นอันดับที่ 2 ของโลก รองจากทะเลเดดซี (Dead Sea) มีสถานที่ที่น่าสนใจและมีชื่อหลายแห่ง เช่น

เมืองโบราณเกาซาง (Gaochang Ancient City หรือ 高昌故城) จัดเป็นโบราณสถานแห่งชาติ ตั้งอยู่จากทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดอูลู่ฟาน บริเวณเนินเขาเปลวไฟ ห่างจากใจกลางเมืองออกมาราว 40 กิโลเมตร และตั้งอยู่บนเส้นทางสัญจรระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตกนับตั้งแต่สมัยราชวงศ์ฮั่นและกลายเป็นจุดสำคัญบนเส้นทางสายไหมในเวลาต่อมา เมืองโบราณเกาซางประกอบด้วยเมืองรอบนอกและเมืองภายในซึ่งเป็นที่ตั้งของพระราชวังและที่ทำการผู้ปกครองของเมือง ล้อมรอบด้วยกำแพงที่มีความสูงถึง 11.5 เมตรและกว้าง 12 เมตร ส่วนทางด้านใต้และตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตวัด ในอดีตพระเสวียนจั้ง (Xuan Zang) หรือพระถังซำจั๋งได้เคยมาพำนักอยู่ที่นั่นช่วงหนึ่งเมื่อครั้งเดินทางไปอินเดียเพื่อแสวงหาความรู้จากอินเดีย

เมืองโบราณเจียวเหอ (Jiaohe Ancient City หรือ 交河故城) ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของจังหวัดอูลู่ฟาน ห่างจากใจกลางเมืองราว 13 กิโลเมตร ในสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันตกเมืองแห่งนี้จัดเป็นเมืองหลวงของรัฐแนวหน้าเฉสือ (Anterior State of Cheshi) ซึ่งเป็นหนึ่งใน 36 อาณาจักรในพื้นที่ทางตะวันตก ต่อมาในสมัยราชวงศ์ถังจึงได้มีการจัดตั้งขึ้นเป็น “อำเภอเจียวเหอ” พร้อมกับ “กองกำลังแนวหน้าอันซี” (Anxi Frontier Command) ขึ้นที่นี้ก่อนย้ายไปยังอำเภอคูเชอในปัจจุบัน ในศตวรรษที่ 6 อำเภอเจียวเหอได้ยกระดับขึ้นเป็นจังหวัด ตัวเมืองที่

สร้างขึ้นมีลักษณะคล้ายกับป้อมปราการพร้อมการป้องกันที่แน่นหนา บุคคลภายนอกไม่สามารถล่วงรู้ข้อมูลในป้อมปราการขณะที่บุคคลที่อาศัยในป้อมมีอำนาจสั่งการเหนือบุคคลที่อยู่ภายนอก

เขาเปลวไฟหรือหัวเหียนซาน (Flaming Mountain หรือ 火焰山) ซึ่งเป็นบริเวณที่มีอากาศร้อนที่สุดในประเทศและมีชื่อเสียงจากนวนิยายคลาสสิกเรื่อง “ไซอิ๋ว” ของจีน ซึ่งพระถังซำจั๋งเดินทางมาถึงเมืองนี้และไม่สามารถข้ามภูเขาเปลวไฟได้ เหนิงเจียหรือหงอคงจึงได้ไปยืมพัดวิเศษของเจ้าหญิงเมื่อมาดับไฟ

บ่อน้ำข่านเออร์จิง (Karez Well หรือ 坎儿井) เป็นระบบชลประทานที่คิดค้นโดยชาวจีนมานานกว่า 2,000 ปี เนื่องจากเมืองอูหลู่ฟานเป็นพื้นที่ซึ่งอยู่ต่ำมาก จึงได้มีการขุดเจาะน้ำจากใต้ดินที่ไหลผ่านลงมาจากภูเขาหิมะ เช่น- เทือกเขาเทียนซาน และเชื่อมต่อกันเป็นอุโมงค์ไปยังบริเวณที่ต้องการใช้น้ำ มีความยาวกว่า 5,000 กิโลเมตร

จังหวัดคาสิอู ตั้งอยู่ทางปลายสุดทางด้านตะวันตกของจีนและเป็นเส้นทางแยก 2 สายของเส้นทางสายไหม จึงเป็นศูนย์กลางการค้าขายที่สำคัญมาตั้งแต่ในสมัยนั้นจวบจนถึงปัจจุบันและยังเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมหลากหลายเชื้อชาติอีกด้วย กล่าวกันว่าจังหวัดคาสิอูเป็นที่ตั้งของตลาดนัดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย เช่น Mal Bazaar ซึ่งเป็นตลาดค้าผลิตภัณฑ์จากการปศุสัตว์ และ Yengi Bazaar เป็นตลาดนัดขายสินค้าหัตถกรรม เสื้อผ้า พรม และสินค้าอื่นๆ ที่จะจินตนาการได้ สำหรับสถานที่ที่น่าสนใจอื่นๆ เช่น

มัสยิดอายัดีกาเออร์ (Id Kah Mosque หรือ 艾提尕尔清真寺) สร้างขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1442 เป็นมัสยิดที่สวยงามและโดดเด่นด้วยผนังสีเหลืองและสถาปัตยกรรมสไตล์เอเชียกลาง

สุสานเซียงเฟย (Apak Hoja Tomb/Xiangfei Tomb หรือ 香妃墓) ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดคาสิอู ห่างออกไปราว 5 กิโลเมตร สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1640 เป็นสุสานขนาดใหญ่ของโต๊ะครูชื่อ Yusup Khass Hajip และยังเป็นผู้เขียนกลอนบรรทัด “The Wisdom of Happiness and Pleasure” เป็นภาษาอุยกูร์ และเป็นยังเป็นสุสานของลูกหลานรุ่นต่อมามาก 5 รุ่น รวม 72 คน โดยเฉพาะบุตรชายคนโตที่ชื่อ Apak Hoja ซึ่งได้ดำเนินรอยตามบิดาและได้กลายเป็นหัวหน้า Akgalik Sect ของศาสนาอิสลามในศตวรรษที่ 17 และเนื่องจากบุตรชายมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักมากกว่า จึงเรียกชื่อสุสานตามชื่อของบุตรชาย นอกจากนี้ หนึ่งในบุตรหลานของตระกูลและถูกฝังอยู่ที่นั่นเช่นกันเป็นหญิงชื่อ Ipar ซึ่งเป็นหนึ่งในนางสนมของจักรพรรดิเฉียนหลงแห่งราชวงศ์ชิง และเนื่องจากความหอมเหมือนดอกไม้จากกลิ่นกายของนาง จึงมีอีกชื่อว่า “เซียงเฟย” (Xiangfei/Fragrant Imperial Concubine) อย่างไรก็ดี จากงานวิจัยทางวิชาการกล่าวกันว่า นางสนมเซียงเฟยเป็นคนเดียวกับ “ทรงเฟย” นางสนมของจักรพรรดิเฉียนหลงซึ่งในความเป็นจริงถูกฝังอยู่ที่สุสานตะวันออกแห่งราชวงศ์ชิง (East Tombs of the Qing Dynasty) ในมณฑลเหอเป่ย์

จังหวัดปกครองตนเองชนชาติมองโกลปาอินกัวเล็ง มีสถานที่ที่น่าสนใจ เช่น
เมืองโบราณโหลวหลาน (Loulan Ancient City หรือ 楼兰故城) ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอ
รุ่ยเซียง (Ruotiang County) ไปทางตะวันออกเฉียงเหนือราว 300 กิโลเมตร และอยู่ติดกับเมือง
คุนหวงในมณฑลกานซู่ สร้างขึ้นในปีที่ 176 ก่อนคริสตกาลและรุ่งเรืองมากกว่า 800 ปี เป็นจุดพัก
หนึ่งบนเส้นทางสายไหมและเป็นศูนย์กลางค้าขายไหม ชา ผลไม้ และอัญมณี อย่างไรก็ตาม เมือง
โบราณโหลวหลาน เป็นหนึ่งในเรื่องราวลึกลับในประวัติศาสตร์ของจีนที่หายไปอย่างไร้ร่องรอย
จากการถูกฝังอยู่ใต้ทะเลทราย ทำให้เมืองโหลวหลานจากเดิมที่เคยเป็นเมืองที่สวยงาม
กลายเป็นพื้นที่ทะเลทรายที่ทุรกันดานเช่นเดียวกับเมืองปอมเปอีในอาณาจักรโรมันที่ถูกขัง
จากภูเขาไฟควาตจนเกลี้ยง

ทะเลสาบโป๋ซือเถิง (Bosten Lake หรือ 博斯腾湖) ตั้งอยู่ที่อำเภอโป๋หู (Bohu
County) ถือเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในจีน ในสมัยโบราณจึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า “ทะเล
ตะวันตก” (West Sea) มีพื้นที่รวม 1,000 ตารางกิโลเมตร และลึกที่สุด 17 เมตร สามารถ
แบ่งออกได้เป็นทะเลสาบขนาดใหญ่และทะเลสาบขนาดเล็กเชื่อมติดกันทางด้านตะวันตก เป็น 1
ใน 4 แหล่งผลิตพืชจำพวกต้นอ้อหรือต้นกกของจีนซึ่งเป็นวัตถุดิบที่มีคุณภาพในการผลิต
กระดาษ โดยสามารถผลิตได้ปีละ 4 แสนตัน

ทุ่งหญ้าปาอินปู้หลู่เค่อ (Bayanbulak Grassland หรือ 巴音布鲁克草原) ตั้งอยู่
ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอเหอเจิง (Hejing County) ทุ่งหญ้ามีย่านกว้างใหญ่และ
ราบเรียบ ครอบคลุมพื้นที่รวม 22,000 ตารางกิโลเมตร ถือเป็นทุ่งหญ้าย่านใหญ่เป็นอันดับที่ 2
ของจีน อยู่สูงเหนือระดับน้ำทะเล 2,500 เมตร ชื่อของทุ่งหญ้าเป็นภาษามองโกลมีความ
หมายถึง “ฤดูใบไม้ผลิอันอุดมสมบูรณ์” อุดมไปด้วยหญ้าที่มีคุณภาพสูงสำหรับเลี้ยงสัตว์กว่า
600,000 ตัว ถือเป็นหนึ่งในฐานการเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญของจีนและเป็นแหล่งผลิตสินค้าที่มี
ชื่อเสียงไปทั่วโลกอย่าง ม้า “Yanqi” และ “Chaten fatrumped sheep” และขนแกะคุณภาพดี
“Xinjiang” บริเวณตอนกลางของทุ่งหญ้าเป็นทะเลสาบขนาดใหญ่และเล็ก ยาว 30 กิโลเมตรและ
กว้าง 10 กิโลเมตร ซึ่งเป็นที่อยู่ของฝูงหงส์จำนวนกว่า ตัว ทุ่งหญ้าปาอินปู้หลู่เค่อจึงได้รับ
จัดตั้งเป็น “เขตอนุรักษ์ทางธรรมชาติทะเลสาบหงส์ปาอินปู้หลู่เค่อ” (Bayanbulak Swan Lake
Natural Reserve) ที่มีชื่อเสียงของจีนด้วย

จังหวัดอานเค่อซู่ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ อำเภอคุเซอ ตัวเมือง
อำเภอคุเซอแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ เมืองใหม่ (จีน) ทางด้านตะวันออกและเมืองเก่า (อุยกูร์)
ทางด้านตะวันตก จุดเด่นที่น่าสนใจของที่นี่ คือ ถ้ำผาเค่อจือเออร์ (Kezil Grottoes หรือ 克孜尔
石窟) ตั้งอยู่ระหว่างอำเภอคุเซอและอำเภอไ่ฉิง (Baicheng County) เป็น 1 ใน 4 ถ้ำผาที่
สร้างขึ้นก่อนถ้ำม่อเกา (Mogao Grottoes) ที่เมืองคุนหวง สร้างขึ้นในราวศตวรรษที่ 3 หรือ 4
ปัจจุบันมีถ้ำต่าง ๆ 236 ถ้ำ โดยมีถึง 75 ถ้ำที่ยังคงอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ภายในมีภาพจิตรกรรม
ฝาผนังรวม 10,000 ตารางเมตร

จังหวัดปกครองตนเองชนชาติหุยซางจี มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ ทะเลสาบเทียนฉือ (Tianchi Lake/Heavenly Lake หรือ 天池) ตั้งอยู่ทางเหนือของยอดเขาไปเก๋อดำ (Bogda Peak หรือ 博格达峰) ของเทือกเขาเทียนชาน ห่างจากอำเภอฟูคัง (Fukang County) ไปทางตะวันออกเฉียงใต้ 40 กิโลเมตร ลักษณะของทะเลสาบเทียนฉือเป็นทะเลสาบจากธารน้ำแข็งที่ก่อตัวขึ้นในยุคธารน้ำแข็งควาเทอร์นารี (Quaternary Glacier) มีพื้นที่รวม 4.90 ตารางกิโลเมตร โดยมีขนาดกว้างใหญ่จากเหนือจรดใต้ 3,000 เมตรและจากตะวันออกจรดตะวันตก 1,500 เมตร ตั้งอยู่สูงเหนือระดับน้ำทะเล 1,900 เมตร ชื่อของทะเลสาบได้รับการตั้งขึ้นในสมัยราชวงศ์ชิงในปี ค.ศ. 1783 เป็นทะเลสาบที่มีชื่อเสียงระดับโลก

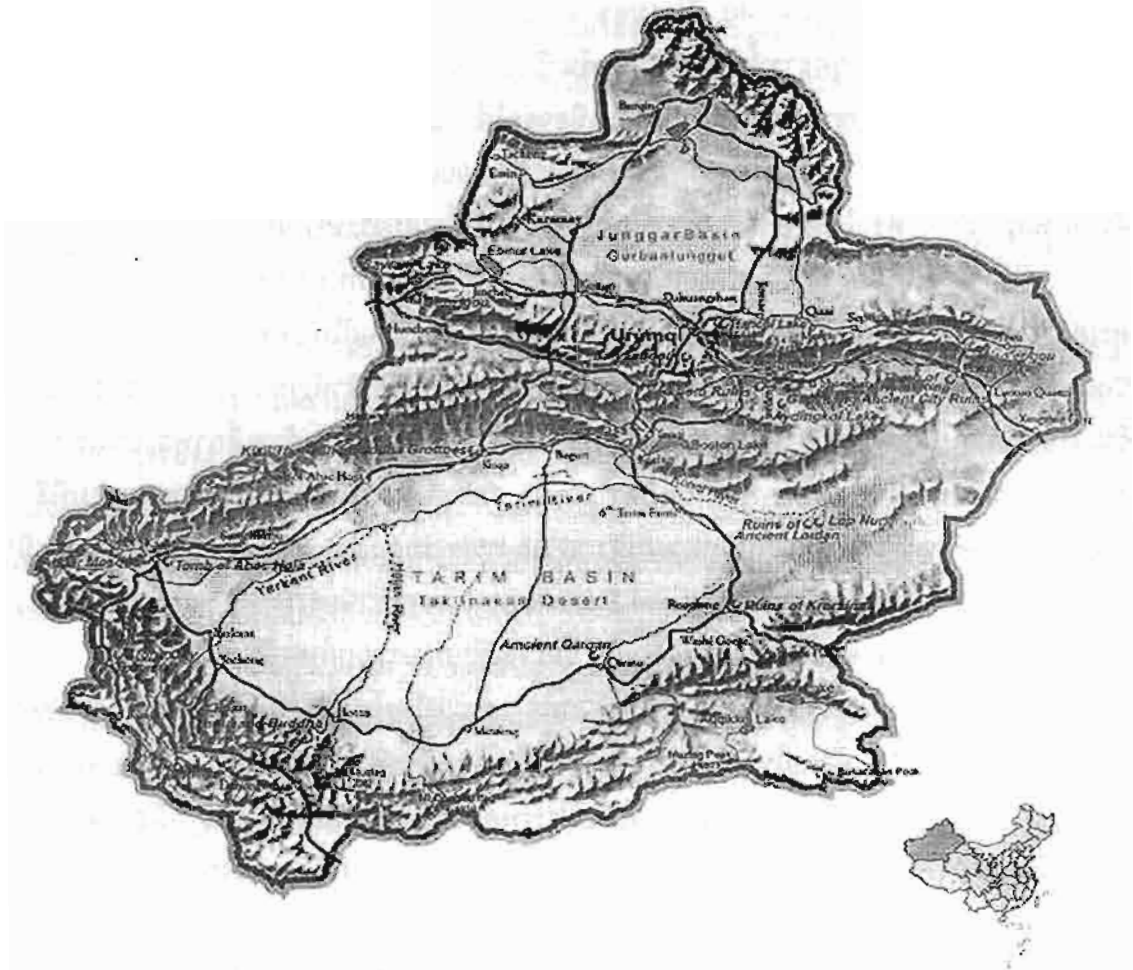
จังหวัดปกครองตนเองชนชาติคาซัคคีฮัส มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ ทะเลสาบคานาซือ (Hanas/Kanas Lake หรือ 喀纳斯湖) ตั้งอยู่ในอำเภอบูเออร์จิน (Burqin County) ในจังหวัดอาเล่อไท่ เป็นเขตนุรักษ์ทางธรรมชาติที่สำคัญของเขตปกครองตนเองซินเจียง ตั้งอยู่บนความสูง 1,375 เมตรเหนือระดับน้ำทะเล มีลักษณะคล้ายเสี้ยวพระจันทร์ ยาว 24.5 กิโลเมตร กว้างโดยเฉลี่ย 1.9 กิโลเมตร และลึก 188.4 เมตร ถือเป็นหนึ่งในทะเลสาบที่ลึกที่สุดในประเทศ บริเวณทะเลสาบมีหอคอยชมปลา (Fish-Watching Pavillion) ซึ่งบางครั้งอาจจะมีการพบสัตว์ประหลาดขนาดใหญ่ใต้น้ำ (Lake Monster) และยอดเขามิตรภาพ (Friendship Peak) ซึ่งเป็นจุดที่ประเทศจีน คาซัคสถาน มองโกเลีย และรัสเซียมาบรรจบกัน เป็นต้น

จังหวัดเหอเถียน มีสถานที่ที่น่าสนใจ เช่น เมืองโบราณหนี่หย่า (Niya Ancient City หรือ 尼雅故城) ตั้งอยู่ในทะเลทรายห่างจากอำเภอหมินเฟิง (Minfeng County) ออกไปราว 150 กิโลเมตร จัดเป็นโบราณสถานระดับประเทศและได้รับยกย่องว่าเป็น “เมืองปอมเปอีแห่งตะวันออก” (Eastern Pompeii) เป็นเมืองโบราณ 1 ใน 2 แห่งที่มีชื่อเสียงของจีนที่ถูกฝังใต้ทะเลทราย เป็นต้น

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีแผนที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้พัฒนายิ่งขึ้น โดยที่ผ่านมาได้มีการสั่งปิดเหมืองที่ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวเพื่อปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ โดยรอบ และมีการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากมาย เช่น โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวในเมืองต้าปานเจิง (Dabancheng) ห่างจากนครอุลู่มีร์ราว 80 กิโลเมตรและครั้งหนึ่งเคยเป็นจุดแวะพักที่สำคัญบนเส้นทางสายไหมในสมัยโบราณ การเปิดสวนสัตว์เปิดบนพื้นที่ 63 ตารางกิโลเมตรในปี ค.ศ. 2006 และการจัดงานเทศกาลการท่องเที่ยวนานาชาติขึ้นทุกปีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวพื้นที่ทางตอนใต้ของเขตปกครอง โดยเน้นกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น การขึ้นบอลลูน และการไต่เขา เป็นต้น นอกจากนี้ เขตปกครองตนเองซินเจียงยังให้สิทธิพิเศษทางการลงทุนแก่นักลงทุนต่างชาติเพื่อเข้ามาพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวด้วย

ภาพที่ 4

แผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง

8. การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ

8.1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติค่อนข้างต่ำ เนื่องจากจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่อย่างกระจัดกระจายและมีเครือข่ายการขนส่งคมนาคมยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร ทั้งนี้ ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองซินเจียงมีการลงทุนในโครงการต่างๆ รวม 76 โครงการ คิดเป็นมูลค่าการลงทุนตามสัญญา รวม 272.0 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ และมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติที่ใช้จริงรวม 48.0 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 2004 ร้อยละ 5.6 และร้อยละ 3.3 ตามลำดับ ปัจจุบัน มีจำนวนวิสาหกิจที่เป็นของนักลงทุนต่างชาติที่ขึ้นทะเบียนการค้าในเขตปกครองตนเองซินเจียงทั้งหมด 345 แห่ง จัดอยู่ในอันดับที่ 29 ของจีน

ตารางที่ 5

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ	ปี 1979-2005	ปี 2005	อัตราเติบโต (%) 2004/2005
จำนวนโครงการ (โครงการ)	1,331	76	2.7
มูลค่าตามสัญญา (พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	2.07	0.27	5.6
มูลค่าที่ใช้จริง (พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	3.75	0.05	3.3

ที่มา: Hong Kong Trade Development Council.

การลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิต คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.2 ของมูลค่าการลงทุนรวมที่ใช้จริง และการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.5 ของมูลค่าการลงทุนรวม

การลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในนครอุหลุมูฉี โดยในแต่ละปีมีการจัดงานการค้าและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศ (Ürümqi Foreign Economic Relations and Trade Fair) ขึ้นที่นครอุหลุมูฉี เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศ

8.2 แหล่งเงินทุนสำคัญ

แหล่งเงินทุนในเขตปกครองตนเองซินเจียงส่วนใหญ่มาจากสิงคโปร์ ออสเตรเลีย และฮ่องกง ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 79.1 ของมูลค่าการลงทุนรวมที่ใช้จริง

การลงทุนของไทยในเขตปกครองตนเองซินเจียง

ตัวอย่างการลงทุนของไทยในเขตปกครองตนเองซินเจียง เช่น บริษัท Ürümqi Chia Tai Co., Ltd. เป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างกลุ่มบริษัทซีพี (ประเทศไทย) และ Xinjiang Production and Construction Corps (XPCC หรือ 新疆生产建设兵团) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1994 ผลิตและจำหน่ายอาหารสัตว์ด้วยกำลังการผลิต 700,000 ตันต่อปี เป็นต้น

8.3 นโยบายกระตุ้นการลงทุนของรัฐบาลกลาง

ตามนโยบายการพัฒนาพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันตกของจีน เพื่อเป็นการลดช่องว่างทางรายได้ระหว่างพื้นที่ในภาคตะวันออกและภาคตะวันตกของจีน รัฐบาลกลางได้มีการให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุน โดยนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 บริษัทฯ ที่มีมูลค่าการส่งออกเกินกว่าร้อยละ 70 ของมูลค่าการผลิตรวมทั้งปีของบริษัท จะได้รับการเรียกเก็บภาษีอัตราพิเศษสามารถลดลงเหลือเพียงร้อยละ 10 นอกจากนี้ รัฐบาลเขตปกครองตนเองซินเจียง ยังจะยกเว้นภาษีท้องถิ่นร้อยละ 3 แก่บริษัทต่างชาติที่ประกอบกิจการสืบต่อไป

สำหรับโครงการลงทุนที่รัฐบาลเขตปกครองตนเองซินเจียงส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติในอนาคตอันใกล้ ได้แก่ โครงการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งทรัพยากรน้ำมัน ปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติบริเวณที่ราบลุ่มถาหลี่มู่ ที่ราบลุ่มอุหลู่ฟาน-ฮามี และที่ราบลุ่มจุ่นเก่อเออร์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เกษตรกรรม การแปรรูปอาหาร สิ่งทอ ปิโตรเคมี เหมืองแร่ วัสดุก่อสร้าง การปกป้องสิ่งแวดล้อม และอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

9. การค้าภายในประเทศ

9.1 มูลค่าการค้าปลีก

ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองซินเจียงมีมูลค่าการค้าปลีกรวม 63.78 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 13.1 จัดอยู่ในอันดับที่ 25 ของจีน โดยมีนครอุหลู่มู่ฉี เป็นศูนย์กลางผู้บริโภคที่ใหญ่ที่สุดในเขตปกครองตนเองซินเจียง ด้วยมูลค่าการค้าปลีกรวม 22.30 พันล้านหยวน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35 ของมูลค่าการค้าปลีกรวม

9.2 แหล่งค้าปลีกสำคัญ

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีห้างสรรพสินค้าและศูนย์การค้าท้องถิ่นที่สำคัญ เช่น Ürümqi Tianshan Department Store, Ürümqi Youhao Department Store, Xinjiang Department Store, Hongshan Shopping Arcade, Ürümqi Dashizi Commercial Building, Tulufan Department Store, Hami Department Store และ Xinjian Shengchan Jianshe Bingtuan Department Store เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีบริษัทค้าปลีกของต่างชาติที่มีชื่อเสียงเข้ามาลงทุนเปิดกิจการขึ้นในเขตปกครองตนเองซินเจียงด้วย ได้แก่ Carrefour ของฝรั่งเศส ซึ่งปัจจุบันมีห้างค้าปลีกของ Carrefour ทั้งหมด 3 แห่งในนครอุหลู่มู่ฉี เป็นต้น

ตารางที่ 6

ร้านค้าเซนส์โตร์ในเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง

รายการ	ปี 2005
จำนวนร้าน (แห่ง)	666
เนื้อที่ (ล้านตารางเมตร)	0.74
จำนวนพนักงาน (คน)	6,000
มูลค่าค้าปลีก (พันล้านหยวน)	2.82

ที่มา: China Statistical Yearbook 2006.

9.3 รูปแบบและพฤติกรรมการบริโภค

ด้วยรายได้ของประชาชนที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้รูปแบบและโครงสร้างการจับจ่ายสินค้าอุปโภคบริโภคของประชาชนในเขตปกครองตนเองซินเจียงได้เปลี่ยนแปลงไป โดยในปี ค.ศ. 2005 ประชาชนในเขตเมืองของเขตปกครองตนเองซินเจียงมีรายได้เฉลี่ยหลังหักภาษีแล้วราว 7,990 หยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.6 และมีมูลค่าการใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริโภคต่อหัวในเขตเมืองราว 6,208 หยวน

ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างปี ค.ศ. 2000 และ 2005 พบว่าประชาชนในเขตปกครองตนเองซินเจียงมีการใช้จ่ายในส่วนของสินค้าอาหารมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.4 รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในส่วนเครื่องนุ่งห่ม การเดินทางขนส่งและโทรคมนาคม สื่อสาร และการศึกษาและการพักผ่อน โดยค่าใช้จ่ายในส่วนสินค้าและอุปกรณ์ในครัวเรือน และการศึกษาและการพักผ่อน มีสัดส่วนลดลง

ตารางที่ 7

สัดส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับสินค้าบริโภคของประชาชนในเขตเมือง (%)

รายการ	ปี 2000	ปี 2005
อาหาร	36.4	36.4
เครื่องนุ่งห่ม	13.1	13.3
สินค้าและอุปกรณ์ในครัวเรือน	9.3	5.0
ยาและบริการทางการแพทย์	7.5	8.0
การเดินทางขนส่ง และโทรคมนาคมสื่อสาร	7.5	12.2
การศึกษา บันเทิงและวัฒนธรรม	13.6	11.9
ที่พักอาศัย	7.8	9.2

ที่มา: Hong Kong Trade Development Council.

10. การค้าระหว่างประเทศ

10.1 มูลค่าการค้ารวมระหว่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองซินเจียงมีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศรวม 7.94 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ จัดอยู่ในอันดับที่ 14 ของจีน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 40.9 แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออก 5.04 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ และมูลค่าการนำเข้า 2.90 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 65.3 และร้อยละ 12.0 ตามลำดับ ส่งผลให้มีการค้าเกินดุล ทั้งนี้ มูลค่าการส่งออกส่วนใหญ่ราวร้อยละ 90.2 เป็นการส่งออกสินค้าในอุตสาหกรรมการผลิต และเป็นร้อยละ 59.7 ของมูลค่าการนำเข้า

นอกจากนี้ มูลค่าการค้าระหว่างประเทศส่วนใหญ่ราวร้อยละ 55.4 เป็นการค้าของรัฐบาลกิจ และเป็นมูลค่าการค้าระหว่างชายแดนสูงถึง 5.50 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ คิดเป็น

สัดส่วนร้อยละ 69.7 ของมูลค่าการค้ารวม โดยเขตปกครองตนเองซินเจียงมีด่านที่เปิดค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด 16 แห่ง ด่านที่มีปริมาณการค้าขายมากที่สุด ได้แก่ ด่านฮั่วเอ๋อร์กัวซือ ในจังหวัดปกครองตนเองอีหลีติดกับประเทศคาซัคสถาน และยังเป็นที่ตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างชายแดนฮั่วเอ๋อร์กัวซือ (Horgos Free Trade Zone) ซึ่งเป็นเขตการค้าเสรีระหว่างชายแดนแห่งแรกของจีนที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 2005 ด้วย ด่านฮั่วเอ๋อร์กัวซอนี้มีพื้นที่รวม 14 ตารางกิโลเมตร ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของเขตปกครองตนเองซินเจียง ถือเป็นด่านดอนที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตกของจีนและเป็นช่องทางเข้าไปยังตลาดในภูมิภาคเอเชียกลางได้ง่าย และในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2006 ที่ผ่านมา ยังได้เปิดเขตการค้าระหว่างชายแดนกับประเทศคาซัคสถานขึ้นอีกเป็นแห่งที่ 2 ได้แก่ เขตการค้าระหว่างชายแดนเจมีน่าย (Jeminay Border Trade Zone)

10.2 สินค้าส่งออกและตลาดส่งออกสำคัญ

สินค้าส่งออกสำคัญของเขตปกครองตนเองซินเจียง ได้แก่ ขอสมะเชื้อเทศ เครื่องแต่งกาย ฝ้ายดิบ เส้นใยฝ้าย รองเท้าหนัง เครื่องจักรกล โทรศัพท์ และเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น

ตลาดส่งออกสำคัญของเขตปกครองตนเองซินเจียง ได้แก่ คาซัคสถาน ปากีสถาน คีร์กีซสถาน อาเซอร์ไบจาน สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เป็นต้น

10.3 สินค้านำเข้าและแหล่งนำเข้าสำคัญ

สินค้านำเข้าสำคัญของเขตปกครองตนเองซินเจียง ได้แก่ เหล็กกล้าม้วน ทองแดง อะลูมิเนียม อุปกรณ์เครื่องจักรกล น้ำมันดิบ ผลิตภัณฑ์น้ำมัน และปุย เป็นต้น

แหล่งนำเข้าสำคัญของเขตปกครองตนเองซินเจียง ได้แก่ คาซัคสถาน รัสเซีย สหรัฐอเมริกา ชิลี และคีร์กีซสถาน เป็นต้น

10.4 ประเทศคู่ค้าสำคัญ

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศส่วนใหญ่ของเขตปกครองตนเองซินเจียงมาจากการค้าระหว่างชายแดน คู่ค้าสำคัญของเขตปกครองตนเองซินเจียง จึงได้แก่ คาซัคสถาน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 63 ของมูลค่าการค้ารวม และยังมีคู่ค้าอื่นๆ เช่น คีร์กีซสถาน ปากีสถาน สหรัฐอเมริกา และรัสเซีย

ด้านการค้าระหว่างประเทศกับไทย ในปี ค.ศ. 2005 เขตปกครองตนเองซินเจียงมีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับไทยรวม 10.75 ล้านดอลลาร์ สรอ. จัดอยู่ในอันดับที่ 29 ในบรรดามณฑลทั้งหมดของจีน แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออกจากเขตปกครองตนเองซินเจียงไปยังไทย 9.69 ล้านดอลลาร์ สรอ. และมูลค่าการนำเข้า 1.06 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า

11. เมืองสำคัญและเขตพัฒนาพิเศษ

ตารางที่ 8

ดัชนีที่สำคัญทางเศรษฐกิจของเมืองสำคัญในเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง
ปี ค.ศ. 2005

เมือง	GDP (พันล้านหยวน)	GDP เฉลี่ยต่อหัว (หยวน)	ผลิตผลทาง อุตสาหกรรม (พันล้านหยวน)	มูลค่าค้าปลีก (พันล้านหยวน)	มูลค่า ส่งออก (ล้านหยวน)
อุหลุมู่ฉี	56.25	22,507	53.80	22.30	1,428.0
เก้อลาหม่าอี	38.60	88,562	73.40	1.90	44.30
อิหลี	37.30	8,759	11.70	8.30	1,924.0
ซางจี	25.20	15,169	14.20	5.60	711.0
ปาอินกัวเล้ง	32.60	27,302	26.50	3.30	19.0
คาสือ	-	-	1.90	3.10	89.0

ที่มา: Hong Kong Trade Development Council.

11.1 นครอุหลุมู่ฉี (乌鲁木齐)

นครอุหลุมู่ฉี เป็นเมืองเอกของเขตปกครองตนเองซินเจียงและมีฐานะเทียบเท่าเมืองเปิดบริเวณชายฝั่งของจีน ตั้งอยู่บนโอเอซิสระหว่างยอดเขาไป่เก้อดำของเทือกเขาเทียนชานที่มีหิมะปกคลุมตลอดปีและทะเลสาบน้ำเค็มทางด้านตะวันตกและพื้นที่ทะเลทรายของที่ราบลุ่มจุนเก้อเอ๋อร์ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 800 เมตร มีพื้นที่รวม 10,989 ตารางกิโลเมตร จัดเป็นเมืองที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตกของจีน และได้รับการบันทึกลงในหนังสือกินเนสบุ๊ค (Guinness Book of Records) ว่าเป็นเมืองที่อยู่ไกลจากชายฝั่งทะเลมากที่สุดในโลก โดยอยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลที่ใกล้ที่สุดถึง 2,500 กิโลเมตร มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 5.4 องศาเซลเซียส ในปี ค.ศ. 2005 มีประชากรราว 1.94 ล้านคน โดยเป็นชาวฮั่นราวร้อยละ 75.3 ของประชากรรวม รองลงมาคือ อุยกูร์ หุย และคาซัค

ในอดีต นครอุหลุมู่ฉีเดิมมีชื่อว่า “ดีฮัว” (Dihua) เป็นภาษาแมนจู หมายถึง “ให้ความกระจ่าง” (to enlighten) ตั้งขึ้นโดยจักรพรรดิเฉียนหลงในปี ค.ศ. และได้เปลี่ยนมาเป็น “อุหลุมู่ฉี” ซึ่งมีความหมายถึง “ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ที่สวยงาม” (Beautiful Pasture) ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1954

ปัจจุบัน นครอุหลุมู่ฉีเป็นศูนย์กลางทางการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการคมนาคมขนส่งของเขตปกครองตนเองซินเจียง ในปี ค.ศ. 2005 นครอุหลุมู่ฉีมีมูลค่า GDP รวม 56.25 พันล้านหยวน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.6 ของมูลค่า GDP รวมของเขตปกครองตนเอง

ซินเจียง และมีมูลค่า GDP เฉลี่ยต่อหัว 22,507 หยวน นครอุหลุมู่จีเป็นศูนย์กลางการค้าขาย และการขนส่งที่สำคัญแห่งหนึ่งในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน และยังเป็นศูนย์กลางทางอุตสาหกรรมเช่นเดียวกับเมืองเค่อลาหม่าอีและจังหวัดปาอินกัวเล็ง โดยถือเป็นศูนย์กลางทางอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดในเขตปกครองตนเองซินเจียง มีมูลค่าผลผลิตรวมทางอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 60 ของเขตปกครองตนเองซินเจียง นครอุหลุมู่จียังเป็นศูนย์กลางผู้บริโภคที่ใหญ่ที่สุดในเขตปกครองตนเองซินเจียงด้วย ปัจจุบันนครอุหลุมู่จีกำลังผลักดันตัวเองให้กลายเป็นศูนย์กลางการติดต่อค้าขายชั้นนำที่เชื่อมระหว่างพื้นที่ทางตะวันตกของจีนและประเทศในเอเชียกลางและเป็นจุดแวะพักเพื่อกระจายสินค้าเข้าไปยังมณฑลตอนในต่าง ๆ ของจีน

นครอุหลุมู่จีมีเส้นทางรถไฟเชื่อมกับเมืองคาสือทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ของเขตปกครองตนเองซินเจียงและมีเส้นทางรถไฟสายเป่ย์จิง-อัลมาตี ประเทศคาซัคสถาน จัดผ่านและยังตั้งอยู่บนเส้นทางหลวงแห่งชาติ หมายเลข 312 และ 314 และมีท่าอากาศยานนานาชาติตั้งอยู่ห่างจากใจกลางเมืองไปทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือราว 20 กิโลเมตร

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.urumqi.gov.cn>>

11.2 เมืองเค่อลาหม่าอี (克拉玛依)

เมืองเค่อลาหม่าอี เป็นเมืองระดับจังหวัด และเป็นเมืองที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของเขตปกครองตนเองซินเจียง รองจากนครอุหลุมู่จี ตั้งอยู่ทางเหนือของเขตปกครอง บริเวณที่ราบลุ่มจุ่นเก่อเออร์ ชื่อเมืองเป็นภาษาอุยกูร์ มีความหมายถึง “น้ำมันสีดำ” (black oil) มีพื้นที่รวม 9,252 ตารางกิโลเมตร มีอุณหภูมิอยู่ระหว่าง ติดลบ 25 ถึง 40 องศาเซลเซียส มีประชากรรวมไม่ถึงหนึ่งล้านคน โดยร้อยละ 75 ของประชากรรวมเป็นชาวยุโรป ที่เหลือเป็นชาวอุยกูร์ คาซัค มองโกล และหุย

เมืองเค่อลาหม่าอีเป็นศูนย์กลางทางอุตสาหกรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของเขตปกครองตนเองซินเจียง โดยถือเป็นศูนย์กลางการผลิตและกลั่นน้ำมันที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน นับตั้งแต่ที่ได้มีการค้นพบแหล่งขุดเจาะน้ำมันขึ้นที่นี่ในปี ค.ศ. 1955 ซึ่งถือเป็นหนึ่งในแหล่งขุดเจาะน้ำมันที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ทั้งนี้ ในปี ค.ศ. 2005 เมืองเค่อลาหม่าอีมีมูลค่า GDP รวม 38.60 พันล้านหยวน และมีมูลค่า GDP เฉลี่ยต่อหัวสูงถึง 88,562 หยวน

เมืองเค่อลาหม่าอียังเป็นหนึ่งในสถานที่เกิดภัยหายนะที่เลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์จีนยุคใหม่ โดยเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม ค.ศ. 1994 ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้ในโรงภาพยนตร์แห่งหนึ่ง ทำให้มีผู้เสียชีวิตถึง 324 คน โดยเป็นเด็กนักเรียนถึง 288 คน

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.klmy.gov.cn/>>

11.3 จังหวัดปกครองตนเองชนชาติคาซัคคีลี (伊犁哈萨克自治州)

จังหวัดปกครองตนเองชนชาติคาซัคคีลี เป็นจังหวัดปกครองตนเองชนชาติคาซัคเพียงแห่งเดียวของเขตปกครองตนเองซินเจียง ตั้งอยู่ปลายสุดทางตอนเหนือของเขตปกครอง มีพื้นที่

รวม 273,200 ตารางกิโลเมตร ทิศเหนือติดกับประเทศรัสเซีย ทิศตะวันออกติดกับประเทศมองโกเลีย และทิศตะวันตกติดกับประเทศคาซัคสถาน รวมมีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านถึง 2,000 กิโลเมตร มีแม่น้ำอิหลี (Ili River) และแม่น้ำเอ่อเอ๋อร์จีซื่อ (Ertix River) ไหลผ่าน มีประชากรราว 4 ล้านคน โดยเป็นชาวฮั่น ร้อยละ 45.2 และชาวคาซัค ร้อยละ 25.4 ที่เหลือเป็นชาวอุยกูร์ หุย มองโกล และซีอโป

จังหวัดอิหลีแบ่งออกเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดอาเล่อไท่ (Altay Prefecture) และจังหวัดถ่าเจิง (Tacheng Prefecture) และยังมีเมืองอีหนิง (Yining/Ghulja City) เป็นเมืองเอก และเมืองชุยถุน (Kuitun หรือ 奎屯市) ซึ่งขึ้นตรงต่อจังหวัดอิหลี อยู่ทางตอนเหนือและครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของที่ราบลุ่มจุนเก้อเอ๋อร์

ในปี ค.ศ. 2005 จังหวัดอิหลีมีมูลค่า GDP รวม 37.30 พันล้านหยวน และมีมูลค่า GDP เฉลี่ยต่อหัว 8,759 หยวน

เนื่องจากเป็นจังหวัดชายแดน จังหวัดอิหลีจึงมีด่านชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน 8 แห่ง ได้แก่

1. ด่านฮัวเอ๋อร์กัวซื่อ (Horgos หรือ 霍尔果斯) ซึ่งเป็นจุดข้ามแดนระดับประเทศแห่งแรกของจีน (国家一类口岸) ขึ้นต่อตรงจังหวัดอิหลี
2. ด่านดูลาตา (Dulat หรือ 都拉塔) ขึ้นต่อตรงจังหวัดอิหลี
3. ด่านมูจ่าเอ๋อร์ไท่ (Muzart หรือ 木扎尔特) ขึ้นต่อตรงจังหวัดอิหลีและเป็นด่านในยุคแรกๆ เช่นกัน
4. ด่านปาเค่อตู (Bakhtu หรือ 巴克图) อยู่ห่างจากจังหวัดถ่าเจิงไปราว 17 กิโลเมตรและเป็นด่านในยุคแรกๆ เช่นกัน
5. ด่านถ่าเค่อซือเจิน (Taskhin หรือ 塔克什肯) ขึ้นกับจังหวัดอาเล่อไท่
6. ด่านหงซานจู่ย (Khiziltaw หรือ 红山嘴) ขึ้นกับจังหวัดอาเล่อไท่
7. ด่านอาเฮยมู่เป่ย์เค่อ (Aqimbek หรือ 阿黑木别克) ขึ้นกับจังหวัดอาเล่อไท่
8. ด่านจีมู่หนาย (Jeminay หรือ 吉木乃) ขึ้นกับจังหวัดอาเล่อไท่และเป็นด่านในยุคแรกๆ เช่นกัน

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.xjyl.gov.cn/>>

11.4 จังหวัดปกครองตนเองชนชาติมองโกลปาอินกัวเล็ง (巴音郭楞蒙古自治州)

จังหวัดปกครองตนเองชนชาติมองโกลปาอินกัวเล็ง เป็นจังหวัดปกครองตนเองที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของจีน มีพื้นที่รวม 462,700 ตารางกิโลเมตร มีประชากรเกือบ 2 ล้านคน โดยเป็นชาวฮั่น ร้อยละ 57.5 ที่เหลือเป็นชาวมองโกล อุยกูร์ หุย เป็นต้น มีเมืองเอกคือ เมืองกูเอ๋อร์เล่อ (Korla City)

จังหวัดปาอินกัวเล็งจัดเป็นศูนย์กลางทางอุตสาหกรรมที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของเขตปกครองตนเองซินเจียง ในปี ค.ศ. 2005 มีมูลค่า GDP รวม 32.60 พันล้านหยวน และมีมูลค่า GDP เฉลี่ยต่อหัว 27,302 หยวน

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.xjbz.gov.cn/>>

11.5 เขตพัฒนาพิเศษต่าง ๆ

เขตปกครองตนเองซินเจียงมีเขตพัฒนาพิเศษ ซึ่งให้สิทธิพิเศษด้านภาษีแก่นักลงทุนต่างชาติ ได้แก่

(1) เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีนครอุหลุมู่ฉี (Ürümqi Economic and Technological Development Zone หรือ 乌鲁木齐经济技术开发区) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1992 และได้เลื่อนขึ้นเป็นเขตระดับประเทศในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1994 ตั้งอยู่ห่างจากใจกลางนครอุหลุมู่ฉีไปเพียง 10 กิโลเมตร ห่างจากท่าอากาศยานนานาชาตินครอุหลุมู่ฉีเพียง 2.6 กิโลเมตร ห่างจากสถานีรถไฟสายเหนือ 2 กิโลเมตร ห่างจากสถานีรถไฟขนส่งสายใต้ 3.5 กิโลเมตร ซึ่งเป็นลานวางเรียงตู้สินค้าของเส้นทางข้ามทวีปเอเชีย-ยุโรป สายที่ 2 และห่างจากสถานีรถไฟสายใต้ (ขนส่งผู้โดยสาร) 10 กิโลเมตร มีพื้นที่พัฒนารวมทั้งสิ้น 14.37 ตารางกิโลเมตร อุตสาหกรรมที่ส่งเสริมในเขตฯ ได้แก่ การพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรในท้องถิ่น อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (เทคโนโลยีสารสนเทศ ชีววิศวกรรม พลังงานใหม่) อุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อการส่งออกไปยังตลาดเอเชียกลาง เอเชียตะวันตก และยุโรป และอุตสาหกรรมบริการ (การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การเงิน การค้า การท่องเที่ยว การบริการข้อมูล การบริการให้คำปรึกษา) ทั้งนี้ รัฐบาลกลางยังได้จัดตั้งเขตแปรรูปเพื่อการส่งออกนครอุหลุมู่ฉี (Ürümqi Export Processing Zone) ขึ้นในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2003 เพื่อเป็นการกระตุ้นอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกด้วย

ค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <<http://www.uda.gov.cn/English/index.htm>>

(2) เขตพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีใหม่ขั้นสูงนครอุหลุมู่ฉี (Ürümqi New and Hi-tech Industry Development Zone หรือ 乌鲁木齐高新技术产业开发区) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1992 เป็นเขตพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีใหม่ขั้นสูงระดับประเทศเพียงแห่งเดียวในเขตปกครองตนเองซินเจียง ตั้งอยู่ในเขตซินชี้อ (Xinshi District) ห่างจากท่าอากาศยานนานาชาติและสถานีรถไฟ 10 กิโลเมตร มีพื้นที่พัฒนารวมทั้งสิ้น 18.75 ตารางกิโลเมตร เป็นที่ตั้งพื้นที่พัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น เขตพัฒนาธุรกิจค้าเพชร (First Business Invitation Zone of Diamond City) เขตพัฒนาธุรกิจดาวเทียม (Second Business Invitation Zone of Satellite Square) ถนนสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกุ้ยโจว (Scientific and Technological Street of Guizhou Road) และ “เมืองแห่งอุตสาหกรรมเวชภัณฑ์เทียนชาน (Tianshan Medicine Valley)” ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยบริษัท Huachun Group ร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ของจีนในปี ค.ศ. 2002 และตั้งเป้าที่จะพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวให้กลายเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาทางด้าน

เกษตรกรรมด้วย เป็นต้น และมีสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์กระจายทั่วยุทธศาสตร์ที่มี 4 ประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมยาชีวภาพ วัสดุใหม่ แหล่งพลังงานใหม่ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และยังมีการให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่นักลงทุนที่ลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีใหม่ขั้นสูงและอุตสาหกรรมบริการ ที่ผ่านมามีบริษัทเข้ามาลงทุนมากกว่า 1,700 ราย โดยเป็นบริษัทต่างชาติ 36 ราย และเป็นบริษัทด้านอุตสาหกรรมใหม่ขั้นสูง 67 ราย

(3) เขตพัฒนาเศรษฐกิจเมืองซือเหอจื่อ (Shihezi Economic Development Zone หรือ 石河子经济开发区) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1992 และได้เลื่อนขึ้นเป็นเขตระดับประเทศในเดือนเมษายน ค.ศ. 2000 ตั้งอยู่ตามเมืองทางด่านตะวันออกของเมืองซือเหอจื่อ ซึ่งขึ้นตรงต่อ Xinjiang Production and Construction Corps (XPCC) ห่างจากนครอุลู่มีร์ราว 150 กิโลเมตร มีพื้นที่พัฒนารวมทั้งสิ้น 20.67 ตารางกิโลเมตร เป็นเขตที่สำคัญแห่งหนึ่งของเขตปกครองตนเองซินเจียง อุตสาหกรรมหลักที่ก่อรูปร่างขึ้นในเขตฯ แล้ว เช่น อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร การผลิตเครื่องดื่ม พลาสติกและเคมีภัณฑ์ สิ่งทอ อุปกรณ์ประหยัดน้ำ อาหารสัตว์ ปุ๋ยพิเศษ และวัสดุก่อสร้าง และยังได้เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมสำคัญอีก 4 ประเภท ได้แก่ สิ่งทอจำพวกฝ้าย อาหารปลอดสารพิษ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัยและเคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ขั้นสูงและอุตสาหกรรมบริการเพิ่มมูลค่า ปัจจุบัน มีบริษัททั้งในและต่างประเทศเข้ามาลงทุนจัดตั้งกิจการรวม 550 ราย โดยเป็นบริษัทที่มีชื่อเสียงหลายราย เช่น Taiwan Master Kong instant food, Tingjin Drinks, Bingxin Paper, Wang Wang Food, Wahaha drink, Xiongfeng Cotton Textile, Hisun Weaving, Jiangsu Yurun Meat Products และ Xinjiang Tianye Group เป็นต้น

(4) เขตส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจชายแดนเมืองอีหนิง (Yining Border Economic Cooperation Zone) ก่อตั้งขึ้นและได้รับเลื่อนขึ้นเป็นเขตระดับประเทศโดยรัฐบาลกลางในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1992 ตั้งอยู่ในจังหวัดปกครองตนเองชนชาติคาซัคคีฮัสเป็นฐานการผลิตผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่สำคัญแห่งหนึ่ง

(5) เขตส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจชายแดนเมืองโบลี (Bole City Border Economic Cooperation Zone) ก่อตั้งขึ้นและได้รับเลื่อนขึ้นเป็นเขตระดับประเทศโดยรัฐบาลกลางในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1992 ตั้งอยู่ในจังหวัดปกครองตนเองชนชาติมองโกลโบเลีย เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อการส่งออก เครื่องจักรกล วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การแปรรูปยา และการทำเหมืองแร่

(6) เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเมืองชุย墩 (Kuitun Economic and Technological Development Zone) ตั้งอยู่ในจังหวัดปกครองตนเองชนชาติคาซัคคีฮัสเป็นศูนย์กลางการผลิตทางอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของเขตปกครองตนเองซินเจียง เป็นต้น

Xinjiang Production and Construction Corps (XPCC)

新疆生产建设兵团

Xinjiang Production and Construction Corps (XPCC) หรือที่ชาวจีนเรียกสั้นๆ ว่า "ปิงถวน" (兵团) เป็นองค์กรการบริหารเศรษฐกิจแบบทหารเพื่อพัฒนาการทำเกษตรกรรมและสาธารณูปโภคพื้นฐานในพื้นที่บริเวณชายแดนของจีน ซึ่งครั้งหนึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เฉยเฟื่องฟูในช่วงทศวรรษที่ 1960 และ 1970 เดิมมีทั้งหมด 12 แห่ง แต่ถูกยกเลิกไปในช่วงปฏิวัติวัฒนธรรม ขณะที่ XPCC ได้รับการฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงเกษตรของจีน เมื่อครั้งเกิดความไม่สงบในเรื่องเชื้อชาติในเขตปกครองตนเองซินเจียงในปี ค.ศ. 1980 ปัจจุบันจึงเป็นองค์กรพัฒนาแบบทหารที่เหลืออยู่เพียงแห่งเดียว และมีหน้าที่ส่งเสริมการรักษาความมั่นคงในสังคม กระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการป้องกันพื้นที่บริเวณชายแดน

XPCC เป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่มีดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การก่อสร้าง การเวนคืนที่ดิน การขุดเหมือง การทำกสิกรรม และการทำสัญญาจ้างแรงงานต่างชาติ และยังสนับสนุนการอพยพย้ายถิ่นฐานจากมณฑลเพื่อนบ้าน แต่มีหน้าที่หลักสำคัญ 2 ประการ นั่นคือ การปกป้องพื้นที่บริเวณชายแดนของเขตปกครองตนเองซินเจียงซึ่งมีความยาว 2,000 กิโลเมตร และการปรับพื้นที่รกร้างเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์

XPCC มีกิจการในเครือมากมาย ที่สำคัญ เช่น Xinjiang Chalkis Tomato Product Co. เป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากมะเขือเทศรายใหญ่ที่สุดในประเทศและเป็นอันดับที่ 2 ของโลก โดยสามารถผลิตสินค้าดังกล่าวได้ถึงปีละ 600,000 ตัน และ Xinjiang Tongyong Aviation Co. ซึ่งหน่วยงานทำหน้าที่สำรวจการเกิดแผ่นดินไหว รวมทั้งภารกิจในการค้นหาและช่วยเหลือผู้รอดชีวิต และยังมีธุรกิจอื่นๆ อีกมากมาย เช่น ฝ้าย หนังสือพิมพ์ โรงแรม ตัวแทนท่องเที่ยว การประกันภัย และการจัดตั้งมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ ยังมีโครงการก่อสร้างทางด่วนในประเทศอัลจีเรีย ด้วยมูลค่าการลงทุนรวม 2 พันล้านหยวน ซึ่งเป็นโครงการก่อสร้างในต่างประเทศที่ใหญ่ที่สุดของ XPCC ในปัจจุบัน

ดัชนีที่สำคัญทางเศรษฐกิจของเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง
(Xinjiang Uyghur Autonomous Region)

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
1. สภาพทั่วไป			
1.1 พื้นที่รวม (ตารางกิโลเมตร)	1,664,900	1,664,900	อันดับที่ 1 ในจีน
พื้นที่เพาะปลูก (หมื่นเฮกตาร์)	398.57	398.57	ร้อยละ 3.07 ของพื้นที่
1.2 สภาพภูมิอากาศโดยเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	NA	NA	
1.3 ทรัพยากรธรรมชาติ			
น้ำมันปิโตรเลียม (ล้านตัน)	397.83	413.78	
ก๊าซธรรมชาติ (ร้อยล้านลูกบาศก์เมตร)	5,675.40	6,023.60	
ถ่านหิน (ร้อยล้านตัน)	120.70	122.40	
เหล็ก (ล้านตัน)	2.90	3.10	
แมงกานีส (ร้อยล้านตัน)	4.73	4.73	
โครเมียม (ล้านตัน)	0.59	0.55	
ไทเทเนียม (ล้านตัน)	0.49	0.49	
ทองแดง (ล้านตัน)	0.83	0.80	
สังกะสี (ล้านตัน)	0.56	0.54	
ฟอสฟอรัส (ล้านตัน)	0.45	NA	
1.4 จำนวนประชากร (ล้านคน)	19.63	20.10	อันดับที่ 24 ในจีน
ในเขตเมือง	NA	7.46	
ในเขตชนบท	NA	12.62	
ชนกลุ่มน้อย	NA	12.15	
1.5 การศึกษา			
จำนวนผู้เข้ารับการศึกษ (ล้านคน)			
ระดับประถมศึกษา	2.22	2.48	
ระดับมัธยมศึกษา	1.52	1.54	
ระดับอุดมศึกษา	0.16	0.18	
1.6 การจ้างงาน			
จำนวนผู้มีงานทำ (ล้านคน)	7.45	7.64	อันดับที่ 26 ในจีน
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	4.03	4.07	
การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม)	0.99	1.02	
การบริการและอื่นๆ	2.43	2.55	
อัตราค่าจ้างโดยเฉลี่ย (หยวน)	14,484	15,558	อันดับที่ 19 ในจีน
1.7 สุขอนามัย			
จำนวนโรงพยาบาล/สถานอนามัย (แห่ง)	9,086	8,087	
จำนวนเตียงคนไข้ (เตียง)	77,721	79,441	
2. การปกครอง			
จำนวนจังหวัด/จังหวัดปกครองตนเอง (Prefecture)	14	14	
จำนวนอำเภอ/อำเภอปกครองตนเอง (County)	99	99	
จำนวนเทศบาลตำบล (Township)	1,004	1,009	

โครงการวิจัยภาพรวมเศรษฐกิจจีน 17 มณฑล: เขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง
โดย วันรักษ์ มิ่งมณีนาถ และอวยพร สุธาทองไทย

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
3. ภาพรวมด้านเศรษฐกิจ			
3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	220.02	260.42	อันดับที่ 25 ในจีน เพิ่มขึ้น 10.9%
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	44.47	51.0	สัดส่วนร้อยละ 19.6
การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม)	101.01	116.48	สัดส่วนร้อยละ 44.7
การบริการและอื่นๆ	74.54	92.94	สัดส่วนร้อยละ 35.7
3.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (หยวน)	11,199	13,108	อันดับที่ 14 ในจีน เพิ่มขึ้น 15.2%
ในเขตเมือง (หลังหักภาษี)	7,503	7,990	อันดับที่ 31 ในจีน
ในเขตชนบท	2,245	2,482	อันดับที่ 25 ในจีน
3.3 มูลค่าการลงทุนในสินทรัพย์คงที่ (พันล้านหยวน)	114.72	133.91	
4. การคลัง			
รายรับของรัฐบาล (พันล้านหยวน)	15.57	18.03	
รายจ่ายของรัฐบาล (พันล้านหยวน)	42.10	51.01	
5. การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร			
5.1 ระยะทางของเส้นทางคมนาคม (กิโลเมตร)			
เส้นทางรถไฟ	2,763	2,761	
เส้นทางรถยนต์	86,824	89,531	
เส้นทางน้ำ	NA	NA	
เส้นทางการบิน	NA	NA	
5.2 จำนวนท่าเทียบเรือ (แห่ง)	0	0	
5.3 ปริมาณการจัดการขนส่งสินค้าที่ทำเรือ (ล้านตัน)	0	0	
5.4 ปริมาณการขนส่งสินค้า (ล้านตัน)	287.60	300.41	อันดับที่ 25 ในจีน
5.5 ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (ล้านคน)	223.40	243.09	อันดับที่ 24 ในจีน
5.6 ด้านการสื่อสาร			
จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ (ล้านเลขหมาย)	4.90	5.31	
จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์ (ล้านเลขหมาย)	4.95	5.93	
ในเมือง	3.77	4.59	
ในชนบท	1.19	1.36	
จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต (ล้านคน)	1.19	1.26	
6. เกษตรกรรม			
6.1 ผลิตรวมด้านเกษตรกรรม (พันล้านหยวน)	75.07	83.11	อันดับที่ 19 ในจีน เพิ่มขึ้น 7.4%
ผลิตรวมจากกสิกรรม	51.50	59.58	
ผลิตรวมจากการป่าไม้	1.38	1.53	
ผลิตรวมจากการปศุสัตว์	18.75	18.35	
ผลิตรวมจากการประมง	0.43	0.43	
6.2 ปริมาณผลิตผลด้านเกษตรกรรม (ล้านตัน)			
เมล็ดข้าว	7.97	8.77	
พืชไร่	0.45	0.39	
ฝ้าย	1.78	1.87	อันดับที่ 1 ในจีน
ผลไม้	4.51	5.12	

โครงการวิจัยภาพรวมเศรษฐกิจจีน 17 มณฑล: เขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง
โดย วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน และอวยพร สุธาทองไทย

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
บิทรท	3.44	4.19	อันดับที่ 1 ในจีน
ชนแกะ	0.85	0.09	
เนื้อสัตว์	1.28	1.43	
ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	0.07	0.08	ประมาณน้ำจืด
7. อุตสาหกรรม			
7.1 ผลิตรวมทางอุตสาหกรรม (พันล้านหยวน)	165.60	NA	อันดับที่ 26 ในจีน
7.2 ปริมาณผลิตรวมทางอุตสาหกรรม (ล้านตัน)			
ก๊าซธรรมชาติ (ร้อยล้านลูกบาศก์เมตร)	57.13	106.71	อันดับที่ 2 ในจีน
น้ำมันปิโตรเลียม (ล้านตัน)	22.28	24.06	อันดับที่ 3 ในจีน
เหล็ก	0.27	0.26	อันดับที่ 9 ในจีน
พลาสติก	0.60	0.79	อันดับที่ 10 ในจีน
ปุ๋ยเคมี	0.83	1.01	อันดับที่ 16 ในจีน
8. อุตสาหกรรมบริการ			
8.1 การท่องเที่ยว			
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (คน)	271,000	290,100	อันดับที่ 23 ในจีน
รายรับจากการท่องเที่ยว (ล้านดอลลาร์ สหรัฐ)	91.0	100.0	อันดับที่ 27 ในจีน
8.2 การธนาคาร			
ดุลบัญชีเงินฝาก (พันล้านหยวน)	153.47	NA	
ดุลบัญชีเงินกู้ (พันล้านหยวน)	NA	NA	
9. การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (FDI)			
9.1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (ล้านดอลลาร์ สหรัฐ)			
จำนวนโครงการ (โครงการ)	74	76	เพิ่มขึ้น 2.7%
มูลค่าตามสัญญา	258.0	272.0	เพิ่มขึ้น 5.6%
มูลค่าที่ใช้จริง	46.0	48.0	เพิ่มขึ้น 3.3%
9.2 ประเทศนักลงทุน			สิงคโปร์ ออสเตรเลีย และฮ่องกง
10. การค้าภายในประเทศ			
10.1 มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	48.21	63.78	อันดับที่ 25 ในจีน เพิ่มขึ้น 13.1%
10.2 มูลค่าการใช้จ่ายต่อหัวของประชาชนในเขตเมือง (หยวน)	5,774	6,208	
อาหาร (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ)	36.1	36.4	
เครื่องนุ่งห่ม	13.3	13.3	
เครื่องใช้ในครัวเรือน	5.1	5.0	
เวชภัณฑ์และบริการทางการแพทย์	6.5	8.0	
โทรคมนาคมและการขนส่ง	10.7	12.2	
การศึกษา วัฒนธรรม และการพักผ่อน	14.6	11.9	
ที่พักอาศัย	9.8	9.2	

โครงการวิจัยภาพรวมเศรษฐกิจจีน 17 มณฑล: เขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง
โดย วันวัชร มิ่งมณีนาคิน และอวยพร สุชาติทองไทย

ดัชนี	ปี 2004	ปี 2005	คำอธิบาย
11. การค้าระหว่างประเทศ			
11.1 มูลค่าการค้ารวม (ล้านดอลลาร์ สหรัฐ)	5,634.52	7,940.49	อันดับที่ 14 ในจีน
การส่งออก	3,046.27	5,038.92	อันดับที่ 14 ในจีน เพิ่มขึ้น 65.3%
การนำเข้า	2,588.25	2,901.57	อันดับที่ 17 ในจีน เพิ่มขึ้น 12.0%
ดุลการค้า	458.02	2,137.35	
11.2 สินค้าส่งออกสำคัญ			ขอสมะเบือเทศ ฝ้ายดิบ เส้นใยฝ้าย รองเท้าหนัง และโทรทัศน์สี เป็นต้น
11.3 สินค้านำเข้าสำคัญ			เหล็กกล้าม้วน อุปกรณ์ เครื่องจักรกล น้ำมันดิบ ผลิตภัณฑ์ น้ำมัน และปุ๋ย เป็นต้น
11.4 ประเทศคู่ค้าสำคัญ			คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน ปากีสถาน สหรัฐอเมริกา และรัสเซีย
12. เมืองสำคัญทางเศรษฐกิจ			
12.1 นครอุหลุมู่จี (Urumqi)			เมืองเอกของเขตปกครองตนเองชนชาติอุยกูร์ซินเจียง
จำนวนประชากร (ล้านคน)	NA	1.94	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	48.40	56.25	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (หยวน)	22,820	22,507	
มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	19.1	22.30	
12.2 เมืองเคือลามายี (Karamay)			
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	29.60	38.60	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (หยวน)	66,674	88,562	
มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	1.70	1.90	
12.3 เมืองอีหลี (Ili)			
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	31.90	37.30	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (หยวน)	7,544	8,759	
มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	4.10	8.30	
12.4 เมืองปาอันกัวเล็ง (Bayangol)			
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านหยวน)	22.90	32.60	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (หยวน)	19,620	27,302	
มูลค่าการค้าปลีก (พันล้านหยวน)	3.90	3.30	

ที่มา: China Statistical Yearbook 2005 and 2006; Xinjiang Statistical Yearbook 2006.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงพาณิชย์, กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ (2539). "การพัฒนาการค้าชายแดนไทย-จีน (ยูนนาน)" เอกสารประกอบการสัมมนา. (26-31 สิงหาคม 2539) ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์, กรุงเทพฯ.
- กระทรวงพาณิชย์, กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2545). รายงานข้อมูลเศรษฐกิจมณฑลยูนนาน 2000 – 2001 โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ นครคุนหมิง ในเอกสารประกอบการสัมมนา และการบรรยาย เรื่อง "ค้ากับจีนยากง่ายอย่างไร" (25 มกราคม 2545) ณ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (2546). *เส้นทางอนาคต ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจไทย-จีน*. กรุงเทพฯ.
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (2547). โครงการหน่วยปฏิบัติการพิเศษเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเจาะตลาดจีน *คู่มือการเจาะตลาดจีน*. (มีนาคม).
- เขียน ชีระวิทย์ (2541). *นโยบายต่างประเทศจีน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เขียน ชีระวิทย์ บรรณาธิการ (2542). *จีน-ไทยในศตวรรษที่ 21*. ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, กรุงเทพฯ
- เขียน ชีระวิทย์ และเจีย แยนจง บก. (2543). *ความสัมพันธ์ไทย-จีน: เหลียวหลังแลหน้า*. กรุงเทพฯ: ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เขียน ชีระวิทย์. (2546). "จีนตะวันตกเฉียงใต้: สถานภาพ ศักยภาพ และผลประโยชน์ของไทย". เอกสารประกอบการสัมมนา จัดโดยศูนย์ข้อมูลจีนตอนใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, สำนักงาน, สำนักนายกรัฐมนตรี (2538). *คู่มือการลงทุนในจีน*. กรุงเทพฯ
- คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, สำนักงาน, สำนักนายกรัฐมนตรี (2541). *คู่มือการลงทุนไทยในจีน*. (พฤษภาคม) กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, สำนักงาน, สำนักนายกรัฐมนตรี (2546). *ข้อมูลเผยแพร่การลงทุนในประเทศจีน*. _____ (2539). "สองทศวรรษไทย-จีน: ความร่วมมือทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม พ.ศ. 2518-2538," ใน นิพัทธ์ จิตรประสงค์ (บก.) *สองทศวรรษความสัมพันธ์ไทย-จีน: 20 ปีแห่งมิตรภาพ*. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุลชีพ ชินวรรณ (2545). "การปกครองและการบริหารราชการของจีนในปัจจุบัน" เอกสารโครงการอบรม *เมืองจีนที่ควรรู้จัก* จัดโดยโครงการจีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2545).

ธนาคารแห่งประเทศไทย, ส่วนการค้าระหว่างประเทศ, ฝ่ายการต่างประเทศ. การค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน. (ตุลาคม 2539).

นิพัทธ์ จิตรประสงค์ และเรืองศักดิ์ เยื่อใย บก. (2539). สองทศวรรษความสัมพันธ์ไทย-จีน.

โครงการจีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประดิษฐ์ วิสิษฐกร. "ข้าวเถา-แต่จิว-เก็กเฮี้ยว (ตอนที่ 1-2)." *กรุงเทพธุรกิจ Bizweek*. 11 และ 25 (กุมภาพันธ์ 2548).

"เปิดฉายแหล่งลงทุน 10 เมืองในจีน "เกษตร-อุตสาหกรรม" รอทัพธุรกิจไทย." *ผู้จัดการรายสัปดาห์*. (29 กรกฎาคม 2548).

ผดุงศักดิ์ เหล่ากิจไพศาล (2548). "ตะลุยยูนาน ประตูก้าวข้ามแดนได้." *กรุงเทพธุรกิจ Bizweek*. (เมษายน).

" 'จิงจินจี' ศูนย์กลางเศรษฐกิจแห่งที่ 3." *ผู้จัดการออนไลน์* (17 ตุลาคม 2547).

<<http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9470000068183>>.

"ถ้าผาหลงเหมิน ที่ลั่วหยัง." *ผู้จัดการออนไลน์* (11 เมษายน 2547)"

<<http://www.manager.co.th/china/ViewNews.aspx?newsID=4798265206216>>.

" 'โบราณสถานอาณาจักรโคกูเรียว' มรดกโลกเชื้อสายเกาหลีในจีน." *ผู้จัดการออนไลน์* (22 ธันวาคม 2547).

<<http://www.manager.co.th/china/ViewNews.aspx?newsID=9470000100250><http://www.manager.co.th/china/ViewNews.aspx?newsID=9470000100250>>.

" 'ไปตะลา' พระราชวังแดงบนหลังคาโลก." *ผู้จัดการออนไลน์* (1 กันยายน 2547).

<<http://manager.co.th/china/ViewNews.aspx?newsID=4637457253336>>.

"มรดกโลกในแผ่นดินจีน." *ผู้จัดการออนไลน์*.

<http://www.manager.co.th/China/China_Travel.aspx>.

" 'ม่อเกาตู' พุทธศิลป์ชิ้นเลิศที่คุนหวง," *ผู้จัดการออนไลน์* (29 เมษายน 2547).

<<http://www.manager.co.th/china/ViewNews.aspx?newsID=4768874031900>>.

"หมู่บ้านโบราณบนเขาบู๊ตัง." *ผู้จัดการออนไลน์* (25 สิงหาคม 2547).

<<http://www.manager.co.th/china/ViewNews.aspx?newsID=4715344521403>>.

"หมู่บ้านอนุรักษชีตี-หงซุน มณฑลอันฮุย." *ผู้จัดการออนไลน์* (5 มีนาคม 2547).

<<http://www.manager.co.th/china/ViewNews.aspx?newsID=4760546395182>>.

"หยังโจว: เสน่ห์ในร่มเงาอดีตแห่งเจียงซู." *ผู้จัดการออนไลน์* (12 มกราคม 2548)

<<http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9480000001139>>.

" 'หวงซัน' ขุนเขาในม่านเมฆ." *ผู้จัดการออนไลน์* (14 กรกฎาคม 2547).

<<http://www.manager.co.th/china/ViewNews.aspx?newsID=9470000021483>>.

พิษณุ เหริยภูมิหาสาร (2546). **จีน: หุ่นส่วนใหญ่นำเข้าไทยมั่งคั่ง**. กรุงเทพฯ: สภาธุรกิจไทย-จีน.
พิษณุ เหริยภูมิหาสาร และอักษรศรี พานิชสาส์น (2548). "จีน: หนึ่งประเทศ หลายมณฑล หลาก
กฎเกณฑ์" ส่วนหนึ่งของโครงการศึกษา "โอกาส ปัญหา และอุปสรรคทางการค้าในการ
เข้าสู่ตลาดจีน อันเป็นผลมาจากการเปิดเสรีการค้าอาเซียน-จีน โดยเจาะลึกเป็นราย
มณฑล" เสนอดอกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ตุลาคม 2548.
ภัทรวรงค์ จารุณช, พรสิริ กนกเวชยันต์ และ ธิดาพร จิตะสัจจา. "ผลกระทบจากการที่จีนเข้าเป็น
สมาชิก WTO ต่อไทย".

"เมืองท่าผู้ใจ บ้านเกิดของชาวจีนโพ้นทะเล." **ผู้จัดการออนไลน์**. (23 มีนาคม 2548).

"ยุทธศาสตร์ 9+2 แห่งลุ่มน้ำจูเจียง (ตอนที่ 1 และ 2)." **กรุงเทพธุรกิจ Bizweek**. (11 และ 25
มีนาคม 2548).

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (2525). **เศรษฐกิจสาธารณรัฐประชาชนจีน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. (2532). รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชนบทในสาธารณรัฐประชาชนจีน: ศึกษา
เปรียบเทียบยุคเหมาและยุคเติ้ง," โครงการจีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. (2534). รายงานการวิจัยเสริมหลักสูตรเรื่อง "เส้นทางการปฏิรูประบบเศรษฐกิจจีน:
ทฤษฎีและการปฏิบัติ," คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. (2535). รายงานการวิจัยเรื่อง "นโยบายสี่ทันสมัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน: บทเรียน
และแนวโน้ม," โครงการจีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน และคณะ บก. (2537). **การค้าและการลงทุนไทย-จีนตอนใต้**. โครงการ
จีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน และยุพิน คล้ายมนต์ (2538). รายงานการวิจัยเรื่อง "การปฏิรูประบบ
เศรษฐกิจจีนยุคเติ้งเสี่ยวผิง: ภาพรวมและข้อสรุป (ค.ศ.1978-1990)," เสนอโครงการจีน
ศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (2539) "เศรษฐกิจจีนและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับไทย," เอกสาร
ประกอบการสัมมนา เรื่อง **ไทยในศตวรรษที่ 21 แห่งเอเชีย** จัดโดยคณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (27-28 มีนาคม 2539). กรุงเทพฯ: โรงแรมมณเฑียรวิเวก

_____. (2540). **แนวปฏิบัติการติดต่อค้าขายกับประเทศจีน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. (2541). รายงานการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-จีน," เสนอ
โครงการจีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- _____ (2541). รายงานการวิจัยเรื่อง "เศรษฐกิจมณฑลยูนนาน (จีน): ข้อมูลสำหรับนักธุรกิจไทย," เสนอโครงการจีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____ (2548). **สารานุกรมเศรษฐกิจจีน: คู่มือสำหรับนักธุรกิจไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน อักษรศรี พานิชสาส์น และอวยพร สุทธาทองไทย (2549). **หนึ่งมณฑล หนึ่งประเทศ เศรษฐกิจจีน 11 มณฑลที่มีนัยสำคัญต่อไทย**. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ.
- วารินทร์ วงศ์หาญเชาว์ และคณะ (2548). "โครงการวิจัยร่วมเพื่อพัฒนากรอนยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและเศรษฐกิจ ไทย-จีน โดยเน้นการเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์ (CIC)", เสนอต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กันยายน.
- วิบูลย์ ตั้งจิตติภากรณ์ (2546). "อุปนิสัยการทำการค้าของคนจีนในท้องถิ่นต่างๆ," เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง "การแข่งขันทางเศรษฐกิจของจีนท่ามกลางกระแสทุนนิยมโลก." (4 กันยายน).
- _____ (2546). เอกสารประกอบการสัมมนา "28 ปีความสัมพันธ์ไทย-จีน" จัดโดยโครงการจีนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2 กรกฎาคม).
- วิภา อุดมจันทร์ (2548). **เรื่องจริงจากจีน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- ศรีสุข ทวีธาประสิทธิ์ และคณะ บก. (2541). **ฮ่องกง 1997: จีนหนึ่งประเทศสองระบบ**. กรุงเทพฯ: โครงการจีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมภพ มานะรังสรรค์ (2546). **จีน: มหาอำนาจในศตวรรษที่ 21 เศรษฐกิจหลังยุคปฏิรูปสู่ทางการลงทุนของคนไทย**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิดิทรรศน์.
- สุนิสา สุขชี (2545). **บทบาทของบรรษัทข้ามชาติไทยในความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจไทย-จีน พ.ศ. 2524-2539**. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไสว วิศวานันท์ (2545). "น้ำตาชาวจีน," **ข่าวจีนศึกษา**, ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (เม.ย.-มิ.ย.), หน้า 13-15.
- สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (2547). **คู่มือ ย้อนดูไทย**. (พฤศจิกายน).
- _____ (2547). **ตำเหลิยน: ประดูสู่ความมั่งคั่งแดนจีนอิสาน**. (พฤศจิกายน).
- _____ (2547). **ทำธุรกิจผักและผลไม้ไทยในตลาดจีนให้สำเร็จได้อย่างไร**. (กันยายน).
- อักษรศรี พานิชสาส์น (2544). "การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเอเปค: ส่วนหนึ่งของโครงการ The Political Economy of Domestic Policy Response to APEC in Selected Member Economies ร่วมกับนักวิจัย 11 ประเทศ ภายใต้งบประมาณของสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____ (2546). รายงานการวิจัยเรื่อง "มิติใหม่ความสัมพันธ์ไทย-จีนในเวทีเศรษฐกิจการค้าโลกหลังจีนเข้าเป็นสมาชิก WTO" โครงการจีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- _____ (2547). รายงานการวิจัยเรื่อง “สภาพปัจจัยเศรษฐกิจ 4 มณฑลตะวันตกเฉียงใต้ของจีน: ชี้อชวน ฉงชิ่ง หยุนหนาน และกว่างซี” สนับสนุนทุนการศึกษาโดยโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- _____ (2547). “สถานการณ์การค้าไทย-จีน กับระบบกระจายสินค้าในจีน” ในเอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง การกระจายสินค้าระหว่างไทยกับจีนโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) จัดโดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ณ โรงแรมเชียงใหม่ออคิด วันที่ 3 กันยายน.
- _____ (2548). *มองจีน มองไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท เนชั่นมัลติมีเดียกรุ๊ป จำกัด (มหาชน).
- _____ (2549). “การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-มณฑลตะวันตกเฉียงใต้ของจีน: ความเป็นไปได้ โอกาส และอุปสรรค” วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, (มิถุนายน).
- อินเตอร์เนชั่นแนล คอนซิลแทนซี เน็ทเวอร์ค (ICN), บริษัท, (2540). *โครงการศึกษาแนวทางความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม ระดับอนุภูมิภาค ระหว่างไทย-สปป.ลาว-จีนตอนใต้ กรณีพื้นที่จังหวัดน่าน พะเยา เชื่อมโยง สปป.ลาว และจีนตอนใต้* เสนอต่อ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (ธันวาคม).

ภาษาอังกฤษ

- ASEAN-China Economic Cooperation Expert Group (2001). “Forging Closer ASEAN-China Economic Relations in the Twenty-first Century.”
http://www.aseansec.org/newdata/asean_chi.pdf. October 2001.
- Asian Development Bank (2003). *The 2020 Project: Policy Support in the People's Republic of China*. Manila: Asian Development Bank.
- China Business Handbook 2005*, 8th ed. London: Alain Charles Publishing Ltd.
- China Business Handbook 2006*, 9th ed. London: Alain Charles Publishing Ltd.
- China Business Handbook 2007*, 10th ed. London: Alain Charles Publishing Ltd.
- Dolven, Ben (2003). “Developing the West.” *Far Eastern Economic Review*, September, pp. 28-30.
- Fitzgerald, John, ed. (2002). *Rethinking China's Provinces*. London: Routledge.
- Gelb, Catherine, and Dennis Chen (2004). “Going West: A Progress Report.” *China Business Review*, October.
- Hong, Lijian (2004). “Chongqing: Opportunities and Risks.” *The China Quarterly*, pp. 448-466.

- _____ (2002). "New Chongqing: Opportunities and Challenges." *Rethinking China's Provinces*. In John Fitzgerald (ed.). London: Routledge.
- Jiang, Xiaojuan 2001. "The New Regional Patterns of FDI inflow: Policy Orientation and the Expected Performance". Paper presented at the OECD-China Conference Foreign Investment in China's Regional Development: Prospects and Policy Challenges, Xi'an, China, 11-12 October.
- National Bureau of Statistics of China 2006. *China Statistical Yearbook 2006*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Hebei Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Shanxi Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Inner Mongolia Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Jilin Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Heilongjiang Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Jiangsu Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Anhui Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Jiangxi Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Shandong Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Henan Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Hubei Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Hunan Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Tibet Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Gansu Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Qinghai Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Ningxia Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- _____ 2006. *Xinjiang Statistical Yearbook 2004*. China Statistics Press.
- OECD. 2002. *China in the World Economy - The Domestic Policy Challenges*. Paris: OECD Centre.
- Webster, Douglas R., Jianming Cai, Larissa Muller, and Binyi Luo (2004). *Peri-Urbanization in Chengdu, Western China: From "Third Line" to Market Dynamism*. Asia-Pacific Research Center, Stanford University, May.
- Yam, Denise, and Sharon Lam (2004). "Pan-Pearl River Delta: From Diversity to Cooperation." *Greater China Economics*, Morgan Stanley Research, 3 September, pp. 1-40.

แหล่งข้อมูลออนไลน์ของรัฐบาลมณฑล/เขตปกครองตนเองและอื่น ๆ

Beijing Economic Information Net. <http://www.beinet.net.cn>

China ASEAN Business Net. http://www.china-asean.net/china_biz/western_region/china_western_province_chong.html.

China's Daily. <http://www.chinadaily.com.cn>

China Economic Information Net. <http://www.cei.gov.cn>

China Highlights (Maps). <http://chinahighlights.com>

China Internet Information Center. <http://www.china.org.cn>

China National Tourism Administration. <http://www.cnta.com>

China Provinces. <http://www.paulnoll.com/China/Provinces/>

CP Group. <http://www.cpgroup.cn>

Manager Online. <http://www.manager.co.th>

Maps of China. <http://www.maps-of-china.com>

People's Daily. <http://english.peopledaily.com.cn>.

Anhui Government. <http://www.ah.gov.cn> (Simplified Chinese)

Fujian Government. <http://www.fujian.gov.cn>

Gansu Government. <http://www.gansu.gov.cn>

Guangxi Government. <http://www.gxi.gov.cn>

Guangxi Travel Guide (Map). <http://www.gxtravel.com>

Guangdong Government. <http://www.gd.gov.cn>

Guizhou Government. <http://www.chinaguizhou.gov.cn>

Hainan Government. <http://www.hi.gov.cn>

Henan Government. <http://www.henan.gov.cn> (Simplified Chinese)

Hebei Government. <http://www.hebei.gov.cn> (Simplified Chinese)

Heilongjiang Government. <http://www.hlj.gov.cn> (Simplified Chinese)

Hainan Government. <http://www.hi.gov.cn>

Hong Kong Trade Development Council. <http://www.tdctrade.com/mktprof/china>

Inner Mongolia Government. <http://www.nmg.gov.cn> (iSimplified Chinese)

Jiangsu Economic Information Net. <http://www.js.cei.gov.cn>

Jiangsu Government. <http://www.jiangsu.gov.cn> (iSimplified Chinese)

Jiangxi Government. <http://www.jiangxi.gov.cn> (iSimplified Chinese)

Jilin Government. <http://www.jl.gov.cn> (Simplified Chinese)

Liaoning Government. <http://www.ln.gov.cn>

Ningxia Government. <http://www.nx.gov.cn>

Qinghai Government. <http://www.qh.gov.cn>
Shaanxi Government. <http://www.shaanxi.gov.cn>
Shandong Government <http://www.sd.gov.cn> (Simplified Chinese)
Shanghai Economic Information Net. <http://www.sheinet.com>
Shanxi Government. <http://www.shanxi.gov.cn> (Simplified Chinese)
Sichuan Government. <http://www.sc.gov.cn>
Tianjin Information Net. <http://www.tinet.tj.cn>
Tibet Government. <http://www.tibet.gov.cn>
Xingjiang government. <http://www.xj.gov.cn>
Yunnan Government. <http://www.yn.gov.cn>
Zhejiang Government. <http://www.zhejiang.gov.cn>
<http://china.org.cn/english/index.htm>
